

SKÚŠOBNÝ PORIADOK SKO PRE ÚČASŤ NA SÚŤAŽIACH OBEDIENCE

PRE TRIEDY OB1, OB2 a OB3

Účinnosť od 1. 1. 2025

(nahrádza predchádzajúcu verziu účinnú od 1. 11. 2023)

OBSAH

Všeobecná časť	3
I. Pravidlá prípravy, účasti, organizácie a hodnotenia na skúškach a pretekoch obediencie	3
II. Praktické prípravy a pomôcky	7
III. Bodové hodnotenie a prestupy medzi triedami	9
IV. Cviky a koeficienty	10
V. Všeobecné pravidlá a usmernenia pre vykonanie a hodnotenie všetkých cvikov	11
Pravidlá pre vykonanie a hodnotenie individuálnych cvikov	23
Trieda OB1	23
Trieda OB2	30
Trieda OB3	42
VI. Prílohy	59
Príloha 1 Otvorená prekážka	59
Príloha 2.1 Návrhy možností umiestnenia jednotlivých kužeľov v skupine kužeľov v cvikoch 1.8, 2.9 a 3.8	60
Príloha 2.2 Nákrasy trás správneho obehnutia psa okolo kužeľov/suda	61
Príloha 3 Detailný nákras štvorca	62
Príloha 4 Návrhy možností vykonania polôh počas chôdze a usmernenia k pokynom stewardov	63
Príloha 5 Návrhy možností rozmiestnenia predmetov	64
Príloha 6 Trasy psa pri aportovaní s určením smeru	65

VŠEOBECNÁ ČASŤ

Skúšobný poriadok Slovenského Klubu Obedience (ďalej len „SKO“) pre Slovenskú republiku OB1, OB2 a OB3 pre účasť na súťažiach obedience bol schválený Výcvikovou komisiou SKO 9. 12. 2021, s účinnosťou od 1. 1. 2022. Ďalšie zmeny a doplnenia boli zapracované a schválené 22. 8. 2022, s účinnosťou od 1. 9. 2022. Zosúladenie maximálneho počtu známok „Výborne“ v jednej triede (časť III. Bodové hodnotenie a prestupy medzi triedami) s aktuálne platným Súťažným poriadkom bolo zapracované 29. 10. 2023 s účinnosťou od 1. 11. 2023. Ďalšie zmeny a doplnenia boli zapracované a schválené 31.12.2024, s účinnosťou od 1. 1. 2025. Táto revidovaná verzia účinná od 1. 1. 2025 nahrádza predchádzajúcu verziu (účinnú od 1. 11. 2023) v plnom rozsahu.

Skúšobný poriadok SKO nie je uznaný FCI, avšak bol napísaný v súlade a nadväznosti na medzinárodný skúšobný poriadok FCI. Rovnako sa skúšobný poriadok SKO líši od skúšobného poriadku obedience pre Slovenskú republiku, ktorý bol schválený Zväzom športovej kynológie Slovenskej republiky (ďalej len „ZŠK SR“).

I. PRAVIDLÁ PRÍPRAVY, ÚČASTI, ORGANIZÁCIE A HODNOTENIA NA SKÚŠKACH A PRETEKCH OBEDIENCE

1. Usporiadanie oficiálnych pretekov a skúšok obedience SKO v SR

Organizátorom súťaže môže byť SKO alebo člen SKO, ktorý v zmysle platných pravidiel vopred oficiálne požiadal SKO o usporiadanie súťaže. Každá oficiálna súťaž obedience organizovaná SKO alebo pod jeho záštitou (ďalej len „súťaž SKO“) musí byť vopred odsúhlasená SKO.

2. Pravidlá a postupy súvisiace so súťažami obedience SKO v SR

Všetky oficiálne súťaže obedience SKO sú priebežne zverejňované na internetovej stránke SKO, rovnako ako aj organizačné pokyny, propozície a ostatné informácie (www.slovenskyklubobedience.sk).

3. Účasť na súťažiach obedience SKO v SR

Súťaže SKO sú organizované ako preteky so zápisom skúšky do výkonnostnej knižky SKO. Tieto súťaže nespádajú pod organizáciu FCI, nie sú teda uznávané za hranicami Slovenskej republiky a nie sú uznávané ani organizáciami spadajúcimi pod SKJ (napr. ZŠK SR). Skúška zložená na súťaži SKO nesmie byť zapísaná do výkonnostnej knižky vydanéj ZŠK SR ani inou organizáciou spadajúcou pod SKJ či FCI. Spôsobilosť zúčastniť sa pretekoch v jednotlivých triedach obedience je definovaná predpismi SKO a domovskej krajiny psa.

Aby sa pes mohol zúčastniť súťaže SKO v triede OB1, musí dosiahnuť minimálny vek 10 mesiacov, ak vyšší vek neurčujú národné pravidlá krajiny, v ktorej je pes registrovaný.

Aby sa pes mohol zúčastniť súťaže SKO v triede OB3, musí dosiahnuť minimálny vek 15 mesiacov, ak vyšší vek neurčujú národné pravidlá krajiny, v ktorej je pes registrovaný.

Pre účasť na pretekoch obedience organizovaných pod záštitou ZŠK platia pravidlá ZŠK. Pre účasť na pretekoch obedience v ostatných krajinách platia podmienky usporiadajúcej krajiny a domovskej krajiny psa.

3.1 Zdravie súťažiacich psov a veterinárne podmienky

Účasť na súťažiach SKO je povolená psom s preukazom pôvodu aj bez neho, pokiaľ im to ich fyzický a zdravotný stav dovoľuje. Každý zúčastnený pes musí mať veterinárny preukaz s platným očkovaním proti besnote. Je na uvážení organizátora súťaže, či bude vyžadovať aj potvrdenie o očkovaní proti psinke, parvoviróze, hepatitíde a leptospiróze; túto požiadavku musí uviesť v propozíciách. Na súťažiacu dvojicu sa vzťahujú všetky platné antidopingové a veterinárne pravidlá.

Psy trpiace nákazlivými chorobami či napadnuté parazitmi sa na súťaže SKO nepripúšťajú. Ďalej sa súťaže SKO nemôžu zúčastniť psy slepé, či psy po úraze alebo chorobe, ktoré majú náplast', obvazy, alebo majú stehy či nezahojenú jazvu po stehoch.

Kastrovaným a sterilizovaným jedincom je účasť na súťažiach SKO povolená.

3.2 Agresivita psov

Agresívne psy nemajú povolený vstup do cvičebného priestoru ani do jeho okolia. Rozhodca diskvalifikuje každého psa, ktorý napadne alebo sa pokúsi napadnúť ľudí alebo iné psy. Súťažiacia dvojica stratí všetky body dokonca aj vtedy, ak už výkon (cviky) ukončila. Ak sa jedná o viacdňové preteky, dvojica je vylúčená z ďalšej účasti aj nasledujúce dni. Napadnutie alebo iný incident musí byť zaznamenaný do výkonnostnej knižky psa. Taktiež musí byť zaznamenaný na osobitnom hlásení, ktoré je po súťaži potrebné poslať SKO spolu s výsledkami súťaže. Podrobnosti upravuje Súťažný poriadok SKO.

3.3 Háravé sučky, kotné sučky a sučky po pôrode

Háravé sučky sa môžu súťaže SKO zúčastniť, ak to usporiadateľ povoľuje, avšak pretekajú posledné v poradí. Počas súťaže sa nesmú pohybovať v priestoroch súťaže ani v blízkom okolí. Môžu sa zdržovať iba v priestoroch, ktoré určí organizátor súťaže, až kým ostatné psy neukončia cvičenie. Sučky, ktoré rodili pred menej ako 12 týždňami odo dňa súťaže, a sučky očakávajúce pôrod do 4 týždňov odo dňa súťaže sú z účasti vylúčené.

3.4 Účasť kupírovaných psov

Účasť psov s kupírovaným chvostom alebo kupírovanými ušami, alebo takých, na ktorých boli vykonané iné zmeny vo vzhľade vykonané z kozmetických dôvodov, sa riadi platnými predpismi v SR a domovskej krajiny psa.

3.5 Kontrola identity psov

Organizátor (alebo osoba ním poverená) je povinný kontrolovať čip/tetovanie každého psa štartujúceho na súťaži. Je na rozhodnutí organizátora, kedy túto kontrolu urobí, avšak nikdy ju nesmie uskutočniť bezprostredne pred výkonom súťažiacej dvojice. Psy, ktorých identita sa nedá jednoznačne preukázať, sa oficiálnych súťaží SKO nesmú zúčastniť. Psovodi, ktorých psy majú aplikovaný čip zo zahraničia, sú povinní zabezpečiť, aby bolo k dispozícii vhodné čítacie zariadenie čipu.

4. Spôsobilosť posudzovať preteky obediencie SKO

Rozhodcovia musia byť dostatočne školení na to, aby boli spôsobilí posudzovať pretekárov na súťažiach obediencie SKO. Súťaž SKO môžu posudzovať rozhodcovia SKO, rovnako ako medzinárodní a národní rozhodcovia obediencie FCI. Delegovanie rozhodcu schvaľuje SKO.

Rozhodca obediencie SKO musí byť držiteľom platnej licencie, ktorú vydáva SKO. Každý rozhodca je povinný riadiť sa štatútom rozhodcu, resp. v prípade rozhodcov FCI zmluvou preberajúcou hlavné povinnosti rozhodcu.

5. Organizátor a steward

Organizátor koordinuje všetky potrebné prípravné práce a ručí za riadny priebeh súťaže SKO. Funkcia organizátora nevylučuje funkciu stewarda, resp. hlavného stewarda.

Na každej súťaži musí byť delegovaný steward, ktorý má zodpovedajúcu kvalifikáciu. Súťaž SKO môžu stewardovať stewardi SKO, rovnako ako stewardi obediencie FCI. Ak je na súťaži viac stewardov, musí byť menovaný hlavný steward. Každý steward je povinný riadiť sa štatútom stewarda, resp. v prípade stewardov FCI zmluvou preberajúcou hlavné povinnosti stewarda. Ak sa súťaže zúčastní pretekár zo zahraničia, odporúča sa, aby vzájomný jazyk pre riadenie cvikov bol vopred dohodnutý.

Ak je posudzovanie cvikov rozdelené medzi dvoch alebo viacerých rozhodcov, mal by byť na súťaži prítomný aj rovnaký počet stewardov tak, aby v každom cvičebnom priestore bol vždy aspoň jeden steward.

6. Organizácia pretekov

Súťaže SKO sú riadené rozhodcom, resp. hlavným rozhodcom určeným na ten deň. Ak je na súťaži viac ako jeden rozhodca, jeden z nich je menovaný hlavným rozhodcom a ten aj predsedá tímu rozhodcov.

Ak sa vyskytnú nejaké incidenty, ktoré nie sú popísané v týchto pravidlách, riešenie a ďalší postup určí rozhodca, alebo tím rozhodcov pod vedením hlavného rozhodcu.

V prípade porušenia pravidiel tohto skúšobného poriadku, súťažného poriadku, či konania v rozpore s ochranou zvierat alebo dobrými mravmi môže rozhodca dvojicu diskvalifikovať. Incident sa musí zaznamenať do výkonnostnej knižky a všetky body získané na súťaži anulovať.

Ak je to potrebné, rozhodca alebo osoba poverená organizátorom môže skontrolovať psov aj psovodov ešte pred vstupom na cvičebnú plochu. Ak si to situácia vyžaduje, danej osobe je dovolené psa sa aj dotknúť.

Každý pes prihlásený na skúšku musí mať výkonnostnú knižku psa, ktorú vydáva SKO. Pre konkrétny tím (psodov so psom) je vydaná jedna výkonnostná knižka. Knižka sa predkladá pri prezentácii a musí byť riadne vyplnená. Do výkonnostnej knižky psa sa zapisuje čip alebo tetovanie, ktoré identifikuje konkrétne zviera. Vytetované číslo, resp. čip musí byť identické s údajom uvedeným v preukaze pôvodu psa, resp. v Pet pase.

7. Povinnosti psovoda a výstroj psa

Účastník súťaže SKO je povinný dodržať termín uzávierky prihlášok. Podanie prihlášky zaväzuje psovoda uhradiť štartovný poplatok ešte pred konaním súťaže (do termínu uzávierky). Ak sa prihlásený psodov z akéhokoľvek dôvodu nemôže dostaviť, musí túto skutočnosť neodkladne oznámiť usporiadateľovi. Štartovný poplatok sa po termíne uzávierky nevracia.

Psovodi musia nahlásiť svoju prítomnosť na pretekoch minimálne 30 minút pred začiatkom súťaže (resp. pred začiatkom svojej triedy, ak to dovolil organizátor). Povinnosti psovoda v pozícii súťažiaciho začínajú v momente, keď psodov vstúpi do priestorov konania súťaže, a končia po odovzdaní cien a výkonnostných knižiek a odchodom súťažiaciej dvojice z areálu, kde bola daná súťaž usporiadaná. Psovodi musia postupovať podľa skúšobného a súťažného poriadku a rešpektovať pokyny vydané organizátorom. Od psovodov sa očakáva športové správanie. Rozhodca môže tím z pretekov diskvalifikovať v prípade, ak psodov nepostupuje v zmysle pravidiel, alebo sa

chová nevhodným spôsobom. Ak nie je stanovené inak, rozhodnutie rozhodcu je konečné a žiaden pretekár ho nemôže spochybniť.

Sú povolené iba jednoduché obojky (s prackou alebo preťahované cez hlavu, ktoré nesmú byť nastavené na sťahovanie). Ostatné alebo elektrické obojky a iné obmedzujúce prostriedky (napr. náhubky) sú zakázané. Obmedzenia platia od začiatku až do ukončenia súťaže. Bežný obojok je pes povinný mať na sebe počas skupinových cvikov vo všetkých triedach. Je zároveň odporúčané, aby pes súťažiaci v triede OB1 mal tento obojok na sebe aj počas individuálnych cvikov.

Prikrývky, plášte, peleríny, pršiplášte, topánky, ponožky, postroje, pásky, bandáže a pod. na psoch sú počas predvádzania cvikov zakázané. Antiparazitný obojok pes počas predvádzania cvikov na sebe mať môže.

Počas cvikov musí mať psovod psa po svojej ľavej strane (pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia). Medzi cvikmi musí byť pes pod kontrolou a v blízkosti psovoda (po jeho ľavej alebo pravej strane). Ak je psovod zdravotne postihnutý, môže mať psa počas cvikov na pravej strane, pretekár alebo vedúci tímu však musí tieto skutočnosti prediskutovať s hlavným rozhodcom, alebo rozhodcom ešte pred začiatkom súťaže. Všetci zainteresovaní rozhodcovia musia byť o týchto skutočnostiach informovaní, a ak posudzuje niekoľko rozhodcov, musí byť dohodnuté, aký vplyv budú mať tieto skutočnosti na hodnotenie výkonu. Všetky mimoriadne opatrenia by mali byť odôvodnené a nemali by rušiť iných psov a súťažiacich. Napr. ak psovod je pripútaný na invalidnom vozíku, v skupinových cvikoch by mal byť umiestnený na konci radu, kde žiaden iný pes dvojicu nebude míňať.

8. Ostatné usmernenia

Keď sa cvičebný priestor začína stavať, alebo sa pripravuje, nie je dovolené, aby psovod alebo pes alebo iné osoby do tohto priestoru vstupovali, až kým k tomu oprávnená osoba (organizátor, rozhodca alebo steward) nedá povolenie. Rovnako nie je povolené svojvoľne vstupovať do cvičebného priestoru v čase prestávok. Porušenie tohto usmernenia môže viesť k diskvalifikácii. Počas predvádzania cvikov sa v cvičebnom priestore môže nachádzať len súťažiaci dvojica, rozhodca/rozhodcovia, steward/stewardi, pomocník/pomocníci či hospitant.

Pred pretekmi je povolené (nie prikázané) každej súťažiacej dvojici poskytnúť čas na tréning v cvičebnom priestore v trvaní 2 – 4 minúty, podľa rozhodnutia organizátora. Čas tréningu je kontrolovaný osobou poverenou organizátorom, ktorá zároveň dohliada na nepoužívanie pamlskov v cvičebnom priestore.

Rovnako je pred pretekmi povolené (nie prikázané) poskytnúť pretekárom možnosť v presne stanovenom čase sa oboznámiť v sprievode stewarda s cvičebným priestorom a rozmiestnením cvikov v ňom.

V skupinových cvikoch (cviky 1) triedy OB1 a OB2, minimálny počet psov v skupine je tri a maximum šesť. Výnimočne jedna skupina môže byť vykonaná so siedmimi psami. V triede OB3 je minimálny počet psov v skupinových cvikoch (cviky 3.1 a 3.2) tri a maximálny štyri, s výnimkou, keď je iba päť psov v triede OB3. V prípade špeciálnych súťaží s veľkým počtom súťažiacich, ako napr. súťaže typu „Majstrovstvá“, môže hlavný rozhodca spolu s rozhodcom (rozhodcami) hodnotiacimi skupinové cviky a stewardom rozhodnúť o tom, aby bolo päť psov v skupine.

II. PRAKTICKÉ PRÍPRAVY A POMÔCKY

9. Usporiadanie súťaže

Rozhodca (hlavný rozhodca, rozhodca, predseda tímu rozhodcov) má po konzultácii s organizátorom právo rozhodnúť, v akom poradí sa budú cviky v priebehu súťaže vykonávať, alebo ako budú cviky rozmiestnené, prípadne zoskupené, ak bude využitý viac ako jeden cvičebný priestor. Pokiaľ rozhodca toto právo nevyužije v stanovenej lehote, je povinnosťou organizátora tieto náležitosti naplánovať a následne zverejniť. Poradie cvikov musí byť na tej istej súťaži pre všetkých súťažiacich rovnaké.

10. Stanovenie času na hodnotenie a počet pretekárov počas jedného dňa

Odporúča sa, aby rozhodca neposudzoval nepretržite viac ako 6 hodín za jeden deň. Preteky by mali byť plánované tak, aby rozhodca neposudzoval v triede OB1 viac ako 30 dvojíc denne. Posudzovanie 6 psov v tejto triede trvá približne 1 hodinu. V triedach OB2 a OB3 sa odporúča, aby rozhodca neposudzoval viac ako 25 dvojíc. V OB2 trvá posudzovanie 4 psov približne 1 hodinu. V OB3 trvá posudzovanie 7 psov približne 2 hodiny. V prípade, že je menovaný viac ako jeden rozhodca, a každý rozhodca hodnotí všetky zúčastnené dvojice len v cvikoch, ktoré mu boli pridelené posudzovať, môže byť počet súťažiacich tímov vyšší.

11. Veľkosť cvičebného priestoru a počet cvikov

Veľkosť cvičebného priestoru pre halové cvičenie obediencie pre triedy OB2 a OB3 by malo byť približne 20 m x 30 m. Ak sa preteká vonku, uprednostňuje sa veľkosť približne 25 m x 40 m. Pre triedu OB1 môže byť cvičebný priestor o trochu menší. Cvičebný priestor môže byť tiež menší, ak je predvádzanie cvikov rozdelené do dvoch alebo viacerých cvičebných priestorov a tie cviky, ktoré vyžadujú menej miesta, sú zoskupené spolu do jedného priestoru. Cvičebný priestor musí byť jasne vyznačený. Je na rozhodcovi, aby rozhodol, či je veľkosť cvičebného priestoru akceptovateľná alebo nie. Všetky vzdialenosti (šírky, dĺžky) v cvikoch sú približné.

12. Vybavenie

Za dodržiavanie platných pravidiel v priestoroch súťaže zodpovedá organizátor; tým nie sú dotknuté povinnosti rozhodcu, resp. iných osôb podieľajúcich sa na súťaži. Organizátor tiež zodpovedá za použitie korektného vybavenia a pomôcok potrebných na predvádzanie cvikov, ako aj za ich dostupnosť na pretekoch.

Prekážka (pozri nákresy v prílohe 1):

- Dve otvorené prekážky (nemusia byť identické), každá 1 m široká s nastaviteľnou výškou od cca 10 cm do 60 cm; je nevyhnutná možnosť zvyšovania/znižovania výšky prekážky po 10 cm. Bočné tyče by mali byť vysoké približne 1 m. Prekážka by mala byť skonštruovaná ako otvorená, tzn., že v požadovanej výške je len jedna 3 – 5 cm široká latka alebo guľatá tyč s priemerom 3 – 5 cm a naspodku tenká podporná tyč spájajúca bočné tyče. Prekážka musí mať držiачiky iba pre latku/tyč a tieto musia byť umiestnené tak, aby pes mohol zhodiť tyč bez ohľadu na smer, ktorým prekážku prekonáva (tam aj späť). Držiачiky by mali mať mierne prehnutý tvar (ako lyžica), aby tyč nemohol zhodiť vietor. Prekážka nesmie mať krídla (bočnice). Jedna takáto prekážka je potrebná pre triedu OB1 a dve sú potrebné pre triedy OB2 a 3.

Predmety na aportovanie:

- Tri sady drevených čínok (malé – stredné – veľké). Každá sada pre triedu OB3 obsahuje tri činky rovnakej veľkosti i farby. Pre triedu OB2 sú potrebné len dve takéto činky v sade a pre triedu OB1 len jedna činka každej veľkosti. V triede OB1, OB2 i OB3 psovod môže použiť aj vlastnú drevenú činku, rozhodca však musí skontrolovať, či takáto činka spĺňa požiadavky. Činky musia byť celé z dreva a stredová tyčka nesmie byť ničím obalená. Bočnice môžu byť farebné. Činky používané v sade musia mať rovnaký tvar, rozmery i váhu a tiež identickú farbu či vzory na oboch stranách. Činky majú byť podobné tým, čo sú na obrázku. Jednotlivé sady sa od seba líšia veľkosťou a váhou tak, aby boli vhodné pre rôzne veľké psy, t. j. malé, stredné a veľké psy. Váha najväčšej činky môže byť maximálne 450 g. Psovod si však sám môže vybrať tú veľkosť, ktorá mu vyhovuje.

- Drevené predmety (drievka) s rozmermi cca 2 x 2 x 10 cm sú potrebné pre triedy OB2 a OB3 v cviku „Pachové rozlišovanie“. V triede OB2 je potrebných 6 drievok krátko počet súťažiacich psov, v triede OB3 treba 8 drievok krátko počet súťažiacich psov.

Ostatné vybavenie:

- Tabuľky s označením polôh psa (text alebo obrázky), alebo elektronická tabuľa na predvedenie polôh psa v cviku „Ovládateľnosť na diaľku“.
- Krieda, označovací sprej (netoxický), páska alebo podobné prostriedky, napr. na vyznačenie štvorca a kruhu v cviku „Vyslanie vpred do štvorca“, alebo na označenie východiskového či koncového bodu cviku.
- Kužele približne 40 – 50 cm vysoké (3 až 6 kusov) alebo sud zodpovedajúcej výšky s priemerom 50 – 70 cm pre cvik „Obehnutie okolo skupiny kužeľov/suda“, ktoré sú potrebné pre všetky triedy. Plocha kužeľov musí pokrývať nie menej ako približne 0,4 – 0,5 m². Rozloženie kužeľov (hĺbka x šírka) má byť 60 – 80 x 60 – 80 cm, pozri návrhy v prílohe 2.1. Všetky kužele majú byť rovnaké, pričom môžu byť rovnakej, ale i rôznej farby. Pre všetkých pretekárov v jednej triede musí rozloženie kužeľov tvoriť rovnaký farebný vzor. Na pretekoch typu „Majstrovstvá“ sú používané vždy kužele a nie sud.
- Dostatočný počet markerov/značiek a kužeľov na označenie napr. východiskových a koncových bodov cviku, pokiaľ je to nutné, na vyznačenie miest na úkony – napr. obraty do strán atď. Značky a kužele by mali byť primerané ich účelu použitia. Pri výbere veľkosti, viditeľnosti a farby, by sa teda mala zohľadňovať ich funkcia, tzn., či sú určené ako orientačné značky pre psa, psovoda alebo rozhodcu (či stewarda). Napríklad kužele na vyznačenie rohov štvorca by mali byť približne 15 cm vysoké a dobre viditeľné, avšak označenie (kužele, polgule, pásky) napr. vzdialenosti alebo miesta, kde bude treba vydať povel, musí byť pre psa nenápadné.

III. BODOVÉ HODNOTENIE A PRESTUPY MEDZI TRIEDAMI

Rozhodca počas predvádzania cvikov ukazuje bodové hodnotenie predvedeného cviku pomocou tabuľky s číslami bodov, a to nasledovne:

0 – 5 – 5 ½ – 6 – 6 ½ – 7 – 7 ½ – 8 – 8 ½ – 9 – 9 ½ – 10.

Tieto získané body sa pre každý cvik vynásobia príslúchajúcim koeficientom (2 až 4), čím sa určia výsledné body pre jednotlivé cviky. Súčet získaných bodov za všetky cviky vedie ku konečnému počtu bodov a pridelenej známke.

Konečný počet bodov	% z max. počtu bodov	Známka
256 – 320 bodov	80 %	Výborne
224 – pod 256 bodov	70 %	Veľmi dobre
192 – pod 224 bodov	60 %	Dobre

Pokiaľ dvojica (pes a psovod) získa bodové hodnotenie nižšie ako 192 bodov, limit skúšky nie je splnený.

Pri rovnakom počte bodov dvoch alebo viac pretekajúcich tímov určí konečné poradie pre triedy OB1 a 2 súčet bodov za cviky „Chôdza pri nohe“, „Privolanie“, „Vyslanie vpred do štvorca“ a „Celkový dojem“; pre triedu OB3 je to súčet bodov za cviky „Chôdza pri nohe“, „Privolanie“ a „Vyslanie vpred do štvorca“. Ak súčet bodov pri OB3 naďalej dáva rovnaký výsledok, je potrebné tieto tri cviky opakovať. Ak v triedach OB1 a 2 počet získaných bodov pretekajúcich tímov pre vyššie uvedené 4 cviky dáva znovu rovnaký výsledok, poradie tímov určí vyšší počet získaných bodov za cvik „Celkový dojem“. Ak sa však ani tak nedokáže určiť poradie pretekárov, zopakujú sa uvedené cviky, pričom výsledky z týchto opakovaných cvikov sa už do výsledku súťaže nezapočítavajú (tzn. nenahrádzajú pôvodný výsledok).

Získanie známky „Výborne“ umožňuje prestup dvojici z danej triedy do vyššej. Pes so psovodom nemôžu nastúpiť do nižšej triedy, ak sa už zúčastnili skúšky vo vyššej triede. To znamená, že ak sa už zúčastnili skúšky v triede OB2, nemôžu viac pretekať v triede OB1. Na tento účel sa uznávajú výsledky z oficiálnej súťaže SKO, ale i z oficiálnej akcie obediencie iného klubu uznaného FCI (zahraničný obediencie klub, ZŠK SR).

Ak dvojica pes a psovod získa v SR piatykrát známku „Výborne“ v danej triede, musí postúpiť do vyššej triedy. Viac podrobností vid' v súťažnom poriadku SKO.

IV. CVIKY A KOEFICIENTY

OB1	Cvik	Koef.	Výsledné body
1.1	Odloženie v sede v skupine 1 minútu, psovodi v dohľade	3	30
1.2	Chôdza pri nohe	4	40
1.3	Polohy (stoj alebo sed alebo ľah) počas chôdze	3	30
1.4	Privolanie	4	40
1.5	Vyslanie do štvorca a ľah	4	40
1.6	Ovládateľnosť na diaľku	4	40
1.7	Aportovanie a skok cez prekážku	4	40
1.8	Obehnutie okolo skupiny kužeľov/suda a späť	4	40
1.9	Celkový dojem	2	20
	Σ	32	320

OB2	Cvik	Koef.	Výsledné body
2.1	Odloženie v ľahu v skupine 2 minúty, psovodi mimo dohľad	3	30
2.2	Chôdza pri nohe	4	40
2.3	Polohy (stoj a/alebo sed a/alebo ľah) počas chôdze	3	30
2.4	Privolanie s odložením do stoja	3	30
2.5	Vyslanie do štvorca, ľah a privolanie	4	40
2.6	Aport s určením smeru	3	30
2.7	Pachové rozlišovanie a aport	3	30
2.8	Ovládateľnosť na diaľku	4	40
2.9	Obehnutie okolo skupiny kužeľov/suda, zastavenie (stoj/ľah) a skok cez prekážku	3	30
2.10	Celkový dojem	2	20
	Σ	32	320

OB3	Cvik	Koef.	Výsledné body
3.1	Odloženie v sede v skupine 2 minúty, psovodi mimo dohľad	2	20
3.2	Odloženie v ľahu v skupine 1 minútu a privolanie	2	20
3.3	Chôdza pri nohe	4	40
3.4	Polohy (stoj, sed, ľah) počas chôdze a privolanie	3	30
3.5	Privolanie s odložením do stoja a/alebo sedu a/alebo ľahu	3	30
3.6	Vyslanie vpred, do štvorca, ľah a privolanie	4	40
3.7	Aport s určením smeru	3	30
3.8	Obehnutie okolo skupiny kužeľov/suda, zastavenie (stoj/sed/ľah), aport a skok cez prekážku	4	40
3.9	Pachové rozlišovanie a aport	3	30
3.10	Ovládateľnosť na diaľku	4	40
	Σ	32	320

V. Všeobecné pravidlá a usmernenia pre vykonanie a hodnotenie všetkých cvikov

Ak nie je pri jednotlivých cvikoch stanovené inak, tieto všeobecné pravidlá a usmernenia na vykonávanie cvikov a ich hodnotenie sú aplikované pri všetkých cvikoch.

Ak sa vyskytne incident, ktorý nie je popísaný v týchto pravidlách a usmerneniach, ďalší postup a spôsob hodnotenia určí rozhodca. Ak nie je stanovené inak, rozhodnutie rozhodcu je konečné a žiaden zo súťažiacich ho nemôže spochybniť.

Diskvalifikácia znamená okamžité ukončenie súťaženia a stratu všetkých dosiahnutých bodov. Na daných pretekoch dvojica už nemôže pokračovať v zostávajúcich cvikoch.

Nesplnenie cviku znamená stratu všetkých bodov za konkrétny cvik (0 bodov). Dvojica môže pokračovať v zostávajúcich cvikoch.

Použitie žltej a červenej karty

Žltá a červená karta sa používa v triede OB3.

Žltá karta znamená varovanie. Rozhodca ju udeľuje na základe konania psovoda alebo psa. Ak rozhodca ukáže žltú kartu, z celkového bodového hodnotenia je strhnutých 10 bodov. Ak rozhodca ukáže žltú kartu dvakrát, nasleduje diskvalifikácia.

Červená karta znamená diskvalifikáciu.

Použitie žltej/červenej karty v súťaži s viacerými rozhodcami:

1. Dvaja alebo viac rozhodcov v osobitných cvičebných priestoroch
 - Ak dvaja rozhodcovia posudzujú oddelene (2 cvičebné priestory, rôzne cviky), jedna červená karta znamená diskvalifikáciu.
 - Ak jeden rozhodca ukáže žltú kartu, napr. v prvom cvičebnom priestore, ostatní rozhodcovia (v druhom alebo treťom cvičebnom priestore) o tom nesmú byť informovaní. Všetci rozhodcovia pracujú nezávisle od seba. Ukázanie žltej karty sa zapisuje a ak je žltá karta ukázaná ďalším rozhodcom, zapisovateľ zapisuje aj túto a následne informuje daného rozhodcu, že jedna žltá karta už bola ukázaná skôr, a preto má nasledovať diskvalifikácia. Prirodzene, dve žlté karty ukázané jedným rozhodcom vedú k diskvalifikácii.
2. Dvaja alebo viacerí rozhodcovia v jednom cvičebnom priestore

Ak jeden z rozhodcov chce varovať (žltá karta) alebo diskvalifikovať (červená karta) súťažiaceho, informuje o tom ostatných rozhodcov a rozhodnutie o danej veci bude spoločné. Ak je v cvičebnom priestore hlavný rozhodca (predseda tímu rozhodcov), kartu ukáže on.

13. Všeobecné usmernenia pre vykonanie a hodnotenie všetkých cvikov

Tieto všeobecné usmernenia platia vo všetkých cvikoch, pokiaľ nie je v popise cviku uvedené inak.

13.1. Vykonanie cvikov

1. Všetkým psom musí byť overená totožnosť, a to predtým, ako vstúpia do cvičebného priestoru alebo potom, podľa predchádzajúcej dohody rozhodcu a organizátora.

2. Rozhodca môže určiť, v akom poradí budú cviky vykonávané. Poradie musí byť pre všetkých pretekárov rovnaké.

Psovodovi je dovolené preskočiť/vynechať jeden alebo viacero cvikov. Avšak pri spojených cvikoch v triede OB3, ako sú 3.1 a 3.2 (skupinové cviky) alebo 3.3 a 3.4 (chôdza pri nohe a polohy počas chôdze a privolanie) nie je možné preskočiť/vynechať len jeden z nich, preskočiť/vynechať je možné jedine oba cviky spoločne. Musí o tejto skutočnosti informovať stewarda a rozhodcu v predstihu, a to najlepšie pred začatím súťaže, alebo najneskôr pred zaujatím pozície na východiskovom bode daného cviku. V prípade vynechania skupinového cviku je potrebné o tom organizátora informovať v dostatočnom predstihu, aby sa dalo naplánovať zloženie skupín.

3. Cviky začínajú a končia so psom v základnom postoji. Základný postoj je definovaný ako poloha v sede na ľavej strane psovoda.

4. Vo všetkých cvikoch psovod kráča normálnym tempom, s výnimkou cviku „Chôdza pri nohe“. Chôdza pri nohe môže byť vykonaná aj v rýchlom a pomalom tempe, podľa toho, o akú triedu ide. Cvik 3.4 v triede OB3 taktiež môže byť na súťažiach typu „Majstrovstvá“ predvedený v rýchlom tempe.

5. Všetky cviky začínajú, keď steward nasmeruje psovoda a psa na východiskový bod, pes sedí v základnom postoji a steward ohlásí „Cvik začína“ alebo „Začiatok cviku“. Skupinové cviky začínajú, keď psovodi so psami v základnom postoji stoja v rade vedľa seba a steward ohlásí „Cvik začína“ alebo „Začiatok cviku“.

6. Psovod musí svojmu psovi prikázať, aby sa na východiskovom bode priradil do základného postoja a musí byť pripravený začať cvičiť vo veľmi krátkom čase. Časová tolerancia pre OB1 je o niečo väčšia než v OB2 a OB3, kde psovodi musia byť pripravení, mať svojich psov v základnom postoji a začať cvičenie veľmi krátko na to, ako sa dostanú na východiskový bod.

7. Všetky cviky končia stewardovým vyhlásením „Koniec cviku“ alebo „Ďakujem“.

8. Vo všetkých cvikoch, pokiaľ nie je pri cviku uvedené inak, dáva steward povolenie psovodovi vydať povel psovi vo všetkých fázach cviku, aj keď to nie je systematicky napísané pri všetkých cvikoch.

9. Psovod sa môže rozhodnúť, či vydá alebo nevydá druhý povel a kedy ho vydá.

10. Znenie pokynov stewarda uvedené v týchto pravidlách je orientačné. Dôležité je, aby pokyny boli zreteľné a jasné pre psovodov i rozhodcov, významovo i hlasitosťou.

11. Nie je dovolené ukazovať psovi miesta a smery pred cvikmi, na východiskovom bode alebo počas cviku (okrem cviku, kde je to povolené a ktorý práve prebieha). Takáto činnosť vedie k nesplneniu cviku.

12. V triede OB1 môže psovod vstúpiť do cvičebného priestoru so psom na vôdzke. Počas celého predvádzania cvikov musí mať psovod vôdzku ukrytú tak, aby ju pes nevidel. Môže ju tiež nechať na stole stewarda alebo mimo cvičebného priestoru. Psovod si môže psa pripútať na vôdzku až po ukončení predvádzania cvikov, pri opúšťaní cvičebného priestoru. Počas skupinového cviku musí mať pes na sebe obojok. Odporúča sa, aby mali psy obojok na sebe i počas vykonávania individuálnych cvikov.

13. V triedach OB2 a OB3 musí psovod nechať vôdzku mimo cvičebného priestoru alebo na stole stewarda. Toto platí pri všetkých cvikoch. Počas skupinových cvikov musí mať pes na sebe obojok. Je na rozhodnutí psovoda, či pes bude mať obojok na sebe alebo nie počas vykonávania individuálnych cvikov.

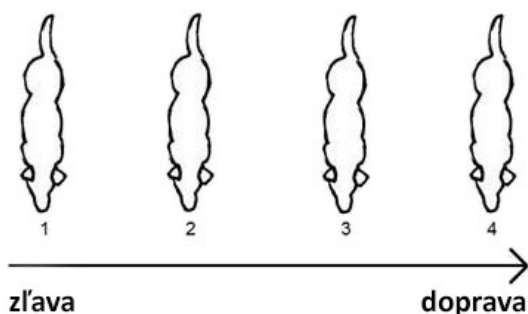
14. Pes sa musí medzi cvikmi nachádzať v blízkosti psovoda. Nemusí byť v presnej pozícii ako pri „Chôdzi pri nohe” ani riadený povelom, ale musí byť pri psovodovi (po jeho ľavej alebo pravej strane) a pod kontrolou. Ak z nejakého dôvodu dôjde k zdržaniu pri prechode z jedného cviku k ďalšiemu, je dovolené dať psovi povel ľahni, ale pes nesmie byť z polohy ľah (alebo inej) privolaný, aby sa pokračovalo ďalšími cvikmi. Psovod musí prísť ku psovi a následne musia spoločne pokračovať k nasledujúcemu východiskovému bodu.

15. Psovod sa musí pohybovať prirodzene používajúc priame trasy. Neurčitý, alebo dvojznačný pohyb, prehnané gestikulácie, signály alebo pohyby telom a neprirodzené pohyby končatín sú penalizované. Obraty a čelom vzad musia byť 90° a 180° a po obrate čelom vzad sa psovod musí vrátiť približne po rovnakej trase.

16. V cvikoch, kde psovod prechádza popri psovi, vzdialenosť medzi ním a psom musí byť približne 0,5 m. Psovod môže prejsť okolo psa z ľubovoľnej strany, ak to nie je v cviku určené inak.

17. Smery vpravo a vľavo (napr. pri aportovaní s určením smeru) sú definované z pohľadu psovoda, to znamená, že sa psovod pozerá na stranu svojej pravej alebo ľavej ruky, keď vysielá psa do smeru na východiskovom bode.

Avšak v skupinových cvikoch je smer daný zľava doprava z čelného pohľadu na zoradené psy (1 = ľavý....4 = pravý).

18. Psovodovi nie je dovolené dotýkať sa psa, alebo ho hladkať, alebo ho inak počas cvičenia povzbudzovať. Takéto správanie má za následok nesplnenie cviku. Mierne povzbudenie (napr. vyslovenie „výborne” alebo niekoľko jemných potľapkaní) je dovolené až po ukončení cviku.

19. Pamlsky alebo pomôcky na hranie, ako sú loptičky, hračky a pod., nie sú v cvičebnom priestore povolené, ani počas cvičenia ani medzi cvikmi. Ak rozhodca zistí, že pretekár má pri sebe alebo používa počas predvádzania cvikov v cvičebnom priestore pamlsky alebo pomôcky na hranie, psovod je diskvalifikovaný.

20. Pri cvikoch s vyslaním do smeru nie je dovolené ukazovať psovi smery, alebo dotýkať sa psa na východiskovom bode, ani pred začatím cviku. Toto sa hodnotí ako nesplnenie cviku.

Jeden „dotyk na ruku“ („nose touch“) je však na východiskovom bode pred začatím cviku povolený. Musí to byť rýchle a nemá budiť dojem nejakého ukazovania smeru a musí to byť pes (jeho papuľa/nos), kto sa dotýka dlane psovoda, nie psovod dotýkajúci sa psa.

21. V prípade prehnaného povzbudzovania, hrania sa, alebo jašenia sa, skákania do náručia psovoda, prebiehania pomedzi nohy psovoda a pod., rozhodca udelí psovodovi varovanie a:

- v triede OB1 a OB2 rozhodca ohodnotí toto správanie v cviku „Celkový dojem”
- v triede OB3 rozhodca ukáže žltú kartu
- druhá takáto udalosť znamená vo všetkých triedach diskvalifikáciu psa.

22. Rozhodca má právo ukončiť cvik, ak pes ukazuje zrejmu neschopnosť alebo neochotu cvik vykonať. Takýto cvik nie je uznaný.

23. Rozhodca má právo zakázať psovi pokračovať v pretekoch, ak nepracuje správne, alebo ak ruší neustálym štekaním alebo vytím.

24. Štekanie a vytie počas predvádzania cvikov má tiež vplyv na bodové hodnotenie.

25. V prípade štekania alebo vytia aj počas cvičenia, aj medzi cvikmi, rozhodca môže udeliť prvé varovanie a:

- v triede OB1 a OB2 ohodnotí toto správanie v cviku „Celkový dojem“
- v triede OB3 rozhodca ukáže žltú kartu

Ak správanie pokračuje, rozhodca psa diskvalifikuje.

26. Výška prekážky má byť približne rovnaká ako výška psa v kohútiku, a preto sa výšky prekážok zodpovedajúco zvyšujú alebo znižujú. V triedach OB1 a OB2 je maximálna výška 50 cm a v triede OB3 je to 60 cm.

Chôdza pri nohe

27. Chôdza pri nohe sa vo všetkých triedach vykonáva bez vôdzky.

28. Pes nepripútaný na vôdzke musí psovoda ochotne nasledovať kráčajúc popri jeho ľavej strane, svojím ramenom na úrovni ľavého kolena psovoda, nasledujúc psovoda v paralelnej línii. Pes by sa nemal opierať o psovoda, dotýkať sa psovoda alebo ho akýmkoľvek spôsobom rušiť, platí to aj opačne. Toto sú závažné chyby.

V závislosti od triedy je chôdza vykonaná v dvoch alebo troch tempách/rýchlostiach: normálne, pomalé a rýchle tempo Chôdza pri nohe, v závislosti od triedy, tiež zahŕňa obraty doprava, doľava, čelom vzad a zastavenia, rovnako ako úkroky do každého smeru. Tieto špecifiká sú detailnejšie popísané v opise cvikov „Chôdza pri nohe“ jednotlivých tried.

Psovod musí kráčať prirodzene a preukázať zreteľné rozlíšenie medzi všetkými tempami, ktoré sú v cviku požadované (pomalé, normálne a rýchle tempo). Počas cviku musí psovod pohybovať rukami aj nohami prirodzene a žiadnym spôsobom nemôže pomáhať psovi pri chôdzi pohybmi svojho tela, napríklad rukami či nohami.

Pes sa má pohybovať prirodzene. Pes sa môže pozeráť na psovoda a prejavovať tým aktívny záujem. Toto je dokonca preferované, avšak nemá to viesť k neprirodzenej pozícii hlavy alebo tela alebo k neprirodzenému uhlu línií krku a chrbta (chrbtice), napríklad k uhlu menšiemu ako 90°. To, čo sa považuje za prirodzenú líniu krku a chrbtice, závisí tiež od plemena a má sa to brať tiež do úvahy.

29. Psovod si môže zvoliť, či bude počas cvikov s chôdzou pri nohe vykonávať obraty čelom vzad (obrat o 180°) doprava alebo doľava. „Nemecký obrat čelom vzad“ je rovnako prípustný (psovi je dovolené obísť psovoda veľmi tesne po jeho pravej strane). Psovod sa má po vykonaní obratu čelom vzad vrátiť približne po tej istej trase, ako prišiel.

30. Obraty doľava a doprava počas chôdze pri nohe musia byť v pravých uhloch (90°). Psovod nesmie otáčať hlavu, nesmie vytáčať ramená a nesmie používať iné pomocné pohyby telom, alebo dávať akékoľvek signály rukami alebo nohami.

31. Povel „K nohe“ môže (tzn. nemusí) byť vydaný vždy pri vykročení, pri zmene rýchlosti, pri úkrokoch do rôznych strán a pri obratoch na mieste (doľava, doprava, čelom vzad).

32. Ak psovod zastane, pes musí okamžite bez povelu zaujať základný postoj.

33. Pri chôdzi dozadu na dlhšiu vzdialenosť v triedach OB2 a OB3, táto musí začať zo základného postoja (zo zastavenia) a končiť v základnom postoji. Taktiež v triede OB3 v cviku 3.4 musí cvičenie začať zo základného postoja a končiť v základnom postoji. Pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 63 a konkrétne opisy vykonávania chôdze pri nohe v každej triede.

Povely a signály rukou

34. Povely uvedené v týchto pravidlách sú odporúčané. Aj iné krátke slová sú vhodné ako povely.

35. Povel „K nohe“ môže byť vydaný pri každom vykročení a povel „Zostaň“ je povolený v cvikoch, kde psovod odchádza od psa, alebo sa odvracia od psa. V cvikoch s polohami počas chôdze je však povolené len vydanie povelu na danú polohu (jeden povel), a nie dodatočný povel „Zostaň“.

36. Všetky povely musia byť hlasové (verbálne, zvukové) povely. To znamená, že hlasové povely musia byť použité pri všetkých cvikoch a musia byť zreteľné. Rozhodca musí mať možnosť jasne rozumieť povelu, ktorý je vydaný psovi. Príliš hlasný povel však nie je žiadúci a môže viesť k zníženiu hodnotenia.

V niektorých cvikoch môžu byť okrem hlasového povelu použité aj signály rukou, ale tento signál rukou musí byť vydaný súčasne s hlasovým povelom. Ak je signál rukou povolený, je to uvedené v popise cviku. Pozri taktiež bod 40. Použitie signálu rukou musí byť krátke, nesmie trvať dlhšie ako hlasový povel a nesmie byť sprevádzané žiadnou ďalšou pomocou telom. V cvikoch „Privolanie s odložením“ a „Ovládateľnosť na diaľku“ môže byť použitá jedna alebo obe ruky. Pri vyslaní psa do určeného smeru je povolené použiť len jednu ruku.

37. Pod pojmom „pomoc telom“ (body language) sa myslia pohyby telom (nie nevyhnutne kroky), krútenie alebo otáčanie tela, hlavy alebo ramien, rovnako tiež dávanie signálov nohami alebo rukami. Toto znižuje body v závislosti od závažnosti a od situácie. Psovod môže rýchlo obrátiť hlavu do smeru, kde je pes vyslaný, a tiež sa môže rýchlo obzrieť dozadu, keď privoláva psa spoza svojho chrbta, napr. zo štvorca. Tiež môže byť použité jemné, veľmi krátke kývnutie hlavou, keď je pes vyslaný na strednú činku v cviku „Aport s určením smeru“ v triede OB3.

38. Vykročenie počas vydávania povelov (v situáciách, kedy by mal psovod stáť na mieste) znamená nesplnenie cviku.

39. Signály rukou nie sú nikdy povolené, keď je pes vedľa psovoda v základnom postoji. Toto znamená zníženie bodového ohodnotenie, s bodovou zrážkou 2 – 4 body v závislosti na intenzite, situácii a trvaní. Ak sa k tomu pripojí aj pomoc telom, zrážka je vždy ešte väčšia.

40. V cvikoch, pri ktorých je pes vyslaný do určeného smeru, alebo je potrebné ho presmerovať, sú povolené signály rukou simultánne s hlasovými povelmi, keď je pes vzdialený od psovoda. Také cviky alebo časti cvikov sú: obehnutie okolo skupiny kužeľov/suda, nasmerovanie do kruhu a do štvorca a nasmerovanie na prinesenie správnej činky. Za simultánne použitie signálu rukou sa body nezrážajú, bodová zrážka je za povely navyše, alebo za povely na presmerovanie.

Cviky s privolaním a prinášaním

41. Meno psa môže byť kombinované s povelom pri všetkých cvikoch privolania a všetkých situáciách, ktoré vyžadujú privolanie. Meno a povel musia byť vyslovené tesne za sebou tak, aby nepôsobili dojmom dvoch oddelených povelov. Je tiež dovolené použiť len meno psa.

42. Pri cvikoch s privolaním alebo prinášaním môže pes prísť buď priamo do základného postoja, alebo si po príchode najprv pred psovoda predsadať. Ak si predsadať pred psovoda, na povel (po pokyne stewarda) musí svižne zaujať základný postoj, mihajúc psovoda veľmi tesne. Tieto pravidlá sa dodržia aj pri skoku cez prekážku.

43. Pri cvikoch s privolaním alebo prinášaním nie je nutné, aby rozhodca dopredu vedel, ako bude cvik vykonaný s ohľadom na zaujatie pozície psa pri psovodovi - priamo k nohe psovoda alebo s predsadnutím. Ak je cvik vykonaný elegantne, môže byť pridelený plný počet bodov bez ohľadu na to, ako bolo zamýšľané ho vykonať. To platí aj pre privolania v cviku 3.4 (Polohy počas chôdze a privolanie).

44. Ak je aportovacia činka neúmyselne odhodená na nevyhovujúce miesto (dopadne mimo cvičebného priestoru, alebo na miesto, kam sa k nej nedá dostať, alebo príliš blízko), musí byť odhodená znova. Toto môže byť aj rozhodnutie psovoda. Steward prinesie činku a podá ju psovodovi. Druhé odhodenie činky má však za následok bodovú zrážku 2 body. Ak ani druhý pokus nie je úspešný, cvik sa považuje za nesplnený.

45. Pred cvikom nie je dovolené nechať psa podržať drevený predmet alebo aportováciu činku. Ak sa tak stane, v triede OB1 môže byť pridelených najviac 5 bodov a v triede OB2 a OB3 to znamená nesplnenie cviku.

46. Psovod si môže slobodne zvoliť veľkosť činiiek, s ktorými bude pracovať. V triede OB1, OB2 i OB3 môže psovod použiť vlastnú činku. Činky musia zodpovedať popisu v kapitole 12. Vybavenie. Rozhodca skontroluje, či je činka psovoda prijateľná.

13.2. Hodnotenie cvikov

Úvod do základných princípov hodnotenia cvikov

Základným princípom pri posudzovaní/hodnotení je, že počet bodov sa zníži (zrážka), ak sa vyskytnú chyby. Niektoré chyby spôsobia zníženie o 1, niektoré o 2 a niektoré o 3 body atď. Toto zníženie závisí od samotnej chyby. Uplatňuje sa tiež zásada, že vo všetkých cvikoch a triedach je určené rovnaké zníženie bodov za rovnakú chybu. Zníženie bodov za chybu teda vo väčšine prípadov nezávisí od triedy alebo cviku. Dôležité pri tomto princípe je, že zrážka je za chybu.

Chybou môže byť:

- pes (alebo psovod) vykoná niečo nesprávne,
- pes (alebo psovod) nevykoná určitú činnosť na povel,
- pes vykoná určitú činnosť svojvoľne, bez povelu psovoda.

Chybou je tiež nedostatočná ochota, váhavosť, atď.

V niektorých prípadoch je potrebné vydať ďalší povel, napr. pes na východiskovom bode neposlúchol povel psovoda na „ľah“. Preto potrebuje ďalší povel na „ľah“. Chyba bola, že si neľahol.

V niektorých prípadoch nie je potrebný ŽIADNY ďalší povel, napr. pes stojí/leží, kde má, ale urobil to bez povelu.

Zníženie by malo byť rovnaké bez ohľadu na to, či je potrebný ďalší povel alebo nie. Neexistuje teda žiadne ďalšie zníženie bodov len preto, že je potrebný ďalší povel.

Vo všeobecnosti, ak pes neposlúchne na prvý povel:

- zníženie bodov za vydanie druhého/ďalšieho povelu v triedach OB2 a OB3 sú dva body (-2)
- zníženie v triede OB1 je jeden bod (-1)
- v niektorých prípadoch môže byť zníženie za vydanie ďalšieho povelu 1 – 2 body. Toto je špecifické pre niektoré cviky a je to napísané v opisoch daných cvikov.

Poznámka: V triede OB1 existuje, pokiaľ ide o vydanie druhého povelu, niekoľko výnimiek, ako napríklad neuposlúchnutie povelu na privolanie, kde je zníženie za vydanie druhého povelu na privolanie 2 body či pri ovládateľnosti na diaľku, pri ktorom pri prvom neuposlúchnutí povelu na zmenu polohy nastane zníženie o 2 body, pozri podrobnejší popis v „inštrukcie pre hodnotenie“ pri jednotlivých cvikoch.

Niekoľko príkladov chýb a zrážok:

- Nesprávna poloha vo všetkých cvikoch je -2, s výnimkou cvikov s polohami a cvikov ovládateľnosti na diaľku. Napríklad pri cvikoch s privolaním a odložením do stoj/ľah, v kruhu alebo v boxe, za predpokladu, že zastavenia boli vo všetkých ostatných aspektoch perfektné, zrážka za vykonanie nesprávnej polohy je 2 body.

Pri nesprávnej polohe nemusí psovod nevyhnutne vydať opravný povel. Nezlepšuje to bodové hodnotenie. V niektorých prípadoch môže psovod dať opravný povel. Ak ho vydá, nemalo by to byť príčinou novej zrážky za predpokladu, že pes poslúchol rýchlo a výsledok je dokonalý.

Pozor na výnimky popísané v jednotlivých cvikoch, napríklad v cvikoch s polohami a v cvikoch ovládateľnosti na diaľku.

- V mnohých cvikoch neskoré zastavenie spôsobí zrážku 3 bodov, alebo môže v niektorých prípadoch spôsobiť nesplnenie cviku.

- Svojevoľné činnosti (pes konajúci bez povelu) pri väčšine cvikoch, predovšetkým pri cvikoch, v ktorých je pes vysielaný do smeru, spôsobia zrážku o 3 body (pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 67).

47. Hodnotenie cviku začne, keď psovod so psom zaujmú základný postoj na východiskovom bode a steward ohlásí: „Začiatok cviku“. Hodnotenie cviku končí, keď steward oznámi „Koniec cvičenia“ alebo „Ďakujem“.

48. Všetky odchýlky od ideálneho predvedenia cviku sú penalizované: všetky povelý navyše, opakované povelý, pomoc telom, odchýlky od základného postoja, neparalelný (vykrivený pohyb), atď.

Pomoc telom znižuje body o 1 – 5 bodov v závislosti od miery, trvania a frekvencie. Veľká pomoc telom (dlhá, jasná a silná, akékoľvek zabránenie pohybu rúk) spôsobí zrážku 4 – 5 bodov. Jemné ale jasné signály rukou či zreteľné naklonenie hlavy spôsobí zrážku 2 – 3 bodov. Veľmi krátky pohľad na psa, mierny takmer nepozorovateľný signál rukou alebo mierne natočenie ramena spôsobí zrážku 1 – 2 bodov. V triede OB1 môže byť zrážka za pomoc telom o niečo zhovievavejšia, než vo vyšších triedach, avšak treba túto zrážku vykonať.

49. Je dôležité, aby bol pes šťastný a ochotný poslúchnuť vydané povelý.

50. Pri hodnotení rýchlosti a tempa sa prihliada na plemeno a na stavbu tela psa. Neexistuje rovnaká ideálna šablóna pre všetky plemená. Ak pes reaguje na povelý okamžite a ochotne, pohybuje sa typicky svojmu plemenu a s ohľadom na stavbu svojho tela, udržiava si svoje tempo a má konzistentný prejav, pričom prejavuje záujem a presnosť v tom, čo robí, a neurobí žiadne chyby znižujúce body, musí byť ohodnotený plným počtom bodov.

Pri poslúchaní povelov, napríklad povelov na zastavenie, sa vyhodnotí vzdialenosť, ktorú pes prejde po povele. Rýchlosť psa by mala byť taká, aby bol schopný poslúchnuť povelý (napr. povelý na zastavenie). „Existuje väčšia tolerancia pre rýchle psy ako pre pomalé psy“ neznamena, že vzdialenosť môže byť pri rýchlych psov dlhšia, ako je uvedená v cvikoch. Znamená to, že pomalý pes je schopný na povel okamžite zastaviť. Vykonanie ďalších krokov po zaznení povelu je veľká chyba.

Ak pes po vydaní povelu na zastavenie zastane tak, že sa šmýka vpred, tento šmyk sa taktiež hodnotí, ako keby pes robil kroky.

Povely

51. Všeobecným pravidlom v triede OB1 je, že za druhý povel (jeden povel navyše) sa hodnotenie zníži o 1 bod. Tretí povel (druhý povel navyše) spôsobí nesplnenie cviku alebo jeho časti.

Toto všeobecné pravidlo má v triede OB1 dve výnimky, a to pri privolaní (cvik 1.4) a ovládateľnosti na diaľku (cvik 1.6):

- Pri všetkých cvikoch a situáciách s privolaním za druhý povel (jeden povel navyše) nasleduje zrážka 2 bodov.
- Pri cviku ovládateľnosť na diaľku, keď musí byť pri zmene polohy vydaný prvý povel navyše, zrážka je 2 body, toto platí zároveň aj pre triedy OB2 a OB3 (čiže cviky 1.6, 2.8, 3.10) Následne ďalšie povely navyše vydané na zmenu polohy vedú k zníženiu len o 1 bod.

Všeobecným pravidlom v triedach OB2 a OB3 je, že za druhý povel (jeden povel navyše) sa strhnú 2 body a tretí povel (druhý povel navyše) znamená nesplnenie cviku, v určitých prípadoch nesplnenie časti cviku.

Vo všetkých triedach, ak psovod nevydá hlasový povel (zreteľne) alebo vydá len signál rukou, zrážka je 2 body.

Zníženie bodov za povel navyše je vlastne zrážka za chybu. V niektorých prípadoch ide o chybu, že pes neuposlúchol prvý povel, pozri Úvod do základných princípov hodnotenia cvikov.

Časťou cviku sa rozumie napr. sadnutie na konci cviku, poloha pri cviku ovládateľnosť na diaľku, alebo poloha v cvikoch 2.3. a 3.4. V cvikoch so smerovými povelmi a s povelmi pri ovládateľnosti na diaľku sú za druhý povel strhnuté 1 až 2 body. Pozri v popise uvedených cvikov (1.5, 1.6, 2.2, 2.6, 2.8, 3.6, 3.7, 3.10).

52. Akékoľvek trestanie psa vedie k diskvalifikácii.

53. Ak sa psovod dotkne psa počas cvičenia, cvik nie je splnený (0 bodov za cvik). Toto môže byť dôvodom na udelenie varovania.

Jeden „dotyk na ruku“ („nose touch“) je však na východiskovom bode pred začatím cviku povolený. Musí to byť rýchle a nemá budiť dojem nejakého ukazovania smeru a musí to byť pes (jeho papuľa/nos), kto sa dotýka dlane psovoda, nie psovod dotýkajúci sa psa.

54. Ak sa psovod dotýka psa počas alebo medzi cvikmi, a toto je interpretované ako trestanie, psovod a pes sú diskvalifikovaní.

55. Ak pes nezaujme základný postoj alebo začiatočnú pozíciu cviku (napr. sed alebo ľah), cvik nie je uznaný (0 bodov).

56. Ak pes nezaujme na konci cviku základný postoj (sadni)

- V triede OB1 nemôže dostať viac ako 8 bodov; 1 bod je strhnutý za neuposlúchnutie prvého povelu „sadni“ a 1 bod za nezaujatie základného postoja.
- V triedach OB2 a OB3 nemôže dostať viac ako 7 bodov.

57. Ak pes nesedí na začiatku cviku pokojne vedľa psovoda, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

58. Ak psovod vykročí, keď vyslovuje povely (v situáciách, kedy by mal psovod stáť na mieste), cvik nie je splnený (0 bodov).

59. Ak sa pes dotkne psovoda (jemne, zľahka) napr. keď pri privolaní alebo aportovaní predsadá pred psovoda, alebo prichádza do základného postoja či sa presúva vedľa psovoda, sú mu strhnuté 1 - 2 body. Ak pes narazí do psovoda alebo sa s ním dostane do kolízie, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

60. Pes, ktorý šteká alebo kňučí počas cvičenia, aj keď iba príležitostne, je penalizovaný. Ak pes šteká, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak je štekanie alebo kňučanie intenzívne alebo neustále, cvik nie je plnený (0 bodov). Aj keď je na začiatku (alebo na konci) cviku iba jedna veľmi krátka a rýchla séria štekov, čo môže byť prejavom nadšenia, je mu strhnutý aspoň 1 bod. Ak je štekanie nepretržité a opakuje sa v niekoľkých cvikoch, dvojica je diskvalifikovaná. Rovnako to platí pre kňučanie.

61. Chyťanie psa za obojok medzi cvikmi vedie k varovaniu a strhnutiu bodov za cvik Celkový dojem v triede OB1 a OB2 a v triede OB3 k žltej karte, či prípadne až k červenej karte, ak je potrebných viacero varovaní.

62. Ak sa pes vyvenčí v cvičebnom priestore:

- V triede OB1 počas cviku, cvik nie je uznaný (0 bodov) a ani cvik Celkový dojem nie je splnený.
- V triede OB1 medzi cvikmi, cvik Celkový dojem nie je splnený.
- V triedach OB2 a OB3 počas alebo medzi cvikmi, pes je diskvalifikovaný.

Chôdza pri nohe, usmernenie pre hodnotenie

Pozri aj Všeobecné pravidlá a usmernenia na vykonávanie cviku, body 27 – 33 a konkrétne opisy pre každú triedu.

63. Pri hodnotení chôdze pri nohe by sa mal brať do úvahy celkový obraz, rovnako ako aj detaily. Zníženie známky v chôdzi pri nohe závisí od frekvencie chýb a závažnosti, stupňa a intenzity chýb.

Kritériá, ktoré treba hodnotiť pri chôdzi pri nohe: Pohyb psovoda aj psa musí byť prirodzený. Pes by mal dôsledne, pozorne, aktívne a s dobrým kontaktom a motiváciou nasledovať psovoda po jeho ľavej strane, pričom by si mal udržať polohu a vzdialenosť od psovoda počas celej chôdze, vrátane obrátov, obrátov čelom vzad a zastavení, ako aj pri rôznych rýchlostiach. Pes by mal udržať svoju pozíciu s ľahkosťou, bez stresu a tlaku a nemal by pôsobiť dojmom, že počas chôdze musí často hľadať korektnú polohu pri nohe psovoda.

Psovod by mal chodiť prirodzene a zreteľne predviesť všetky tempá požadované cviku (normálne, pomalé a rýchle). Ak sa psovod a pes pohybujú pomaly alebo ak rôzne tempá nie sú jednoznačne odlišiteľné, strhnú sa 2 – 3 body.

Pomalé alebo váhavé sadanie, nesadnutie si pri zastaveniach a povely navyše v akejkoľvek fáze sú chyby. Nedokonalý smer (nerovnobežný, šikmý, vlnitý) počas chôdze pri nohe alebo základných postojov má za následok stratu približne 1 – 3 bodov, v závislosti od stupňa a frekvencie chýb. Spomalenie a zastavenie pred, počas alebo po obratoch alebo zastaveniach tiež znižuje známku.

Body je potrebné znížiť o 2 – 5, ak pes chodí veľmi blízko (tesne) pri psovodovi, ak ruší alebo prekáža psovodovi, ak pes pri chôdzi psovoda predbieha, často sa ho dotýka alebo sa o neho opiera, alebo naopak ak pes zaostáva alebo sa pohybuje ďaleko od psovoda. Toto sú veľké chyby.

Cvik môže byť nesplnený (= 0), ak je predbiehanie alebo opieranie sa nepretržité, alebo ak vzájomné narážanie do seba je časté alebo vážne, alebo ak je vzdialenosť medzi psom a psovodom nepretržite príliš malá (žiadny voľný priestor/medzera). Cvik môže byť nesplnený (=0), ak pes opustí psovoda alebo ak počas väčšej časti cviku nasleduje psovoda vo vzdialenosti väčšej ako pol metra (zaostávanie alebo ak je pes ďaleko od psovoda).

Prirodzený pohyb okrem iného znamená, že línia krku a chrbta psa by mali byť prirodzené. Pes sa môže pozeráť na psovoda a prejavovať aktívny záujem. To však nemôže viesť k preháňaniu, t. j. k neprirodzenej polohe hlavy alebo neprirodzenému uhlu línií krku a chrbta (chrbtice), napríklad menšiemu ako 90°. Ak je hlava psa neprirodzene a prehnane vytočená do strany, považuje sa to za rovnako hrubú chybu. Prirodzené držanie hlavy (uhol) sa môže medzi plemenami líšiť.

Odchýlky od prirodzeného pohybu psa vedú k výraznému zníženiu bodov (o 2 – 5). Môžu dokonca viesť k nesplneniu cviku, najmä ak sú zahrnuté aj ďalšie chyby.

Nesplnenie cviku chôdza pri nohe (=0)

- Pes, ktorý opustí psovoda alebo ho nasleduje počas väčšej časti cviku vo vzdialenosti viac ako pol metra, cvik nesplní (= 0).
- Pes, ktorý počas cvičenia často kňučí a/alebo šteká, cvik nesplní.
- Pes, ktorý často potrebuje povely navyše, cvik nesplní.
- Tím, ktorý sa vlečie alebo zaostáva počas prevažnej časti cviku, cvik nesplní.

Predvídanie povelu alebo začiatok cvičenia príliš skoro

64. Ak pes na začiatku cviku predvída povel (napr. nesedí korektne v základnom postoji: myká sa, postaví sa, ale neurobí krok vpred), nemôže dostať viac ako 8 bodov.

65. V triede OB1 (v cvikoch, kde je pes vysielaný od psovoda) ak pes opustí psovoda (začne cvičiť), keď už začal cvik, ale psovod ešte nevydal povel (napr. na povel stewarda), psovod môže raz zavolať psa. Ak sa pes vráti a splní celý cvik, môže dostať najviac 7 bodov. Ak sa pes nevráti, ale pokračuje v cvičení, cvik nie je splnený (0 bodov).

66. V triedach OB2 a OB3 ak pes začne cvičiť (opustí psovoda) pred povelom psovoda (napr. na povel stewarda), psa už nie je možné privolať a cvik je nesplnený (0 bodov).

67. Ak pes počas cviku vykoná určitú činnosť z vlastnej vôle (nezávisle, bez povelu psovoda), napríklad sa zastaví bez povelu či ľahne si bez povelu, spravidla platí, že zrážka je 3 body.

Príklady:

- Pes sa zastaví kdekoľvek na ceste do kruhu alebo štvorca (mimo) alebo k činke alebo ku kužeľom/sudu. Pes potrebuje na pokračovanie nový povel. Zrážka je 3 body.
- Pes sa vo štvorci zastaví nezávisle, sám od seba. Aj v prípade, že pes na pokračovanie nepotrebuje nový povel, zrážka je stále 3 body.
- Pes si ľahne nezávisle (bez povelu na ľah) vo vnútri štvorca (poloha bola priamo ľah). Zrážka je 3 body.

Opustenie cvičebného priestoru alebo opustenie psovoda

Opustenie cvičebného priestoru

68. V triedach OB2 a OB3 ak pes opustí cvičebný priestor počas cviku alebo medzi cvikmi a je mimo kontrolu, je diskvalifikovaný.

69. V triede OB1, ak pes opustí cvičebný priestor počas cviku alebo medzi cvikmi a je mimo kontrolu, psovod môže použiť dva povely na privolanie. Ak sa pes vráti, môžu pokračovať v cvičení, avšak nemôžu dostať viac ako 5 bodov za cvik Celkový dojem. Cvik, pri ktorom pes opustil psovoda, je nesplnený (0 bodov). Ak pes opustí cvičebný priestor druhýkrát, nasleduje diskvalifikácia.

70. V skupinových cvikoch:

Ak pes opustí cvičebný priestor počas skupinového cviku (keď je psovod mimo dohľadu) a príde ku psovodovi, ktorý je mimo cvičebný priestor (triedy OB2 a OB3), nepovedie to k diskvalifikácii zo súťaže za predpokladu, že pes je jasne pod kontrolou a ide priamo k psovodovi. Cvik je však nesplnený (= 0) a výsledkom je výrazné zníženie počtu bodov v cviku Celkový dojem (nemôžno udeliť viac ako 5) v triede OB2 a žltá karta v triede OB3.

V triede OB1 sú psovodi v cvičebnom priestore takže opustenie cvičebného priestoru je hodnotené ako v ostatných cvikoch a za Celkový dojem nemôže byť udelených viac ako 5 bodov.

Opustenie psovoda bez opustenia cvičebného priestoru

71. V triedach OB2 a OB3, ak pes opustí psovoda počas cviku (preruší cvičenie) alebo medzi cvikmi a je mimo kontrolu, ale neopustí cvičebný priestor, psovod môže psa jedenkrát privolať bez toho, aby opustil svoje miesto. Ak sa pes vráti ku psovodovi, cvik ktorý práve predvádzali nie je splnený (0 bodov), ale pes a psovod môžu pokračovať ďalším cvikom.

V triede OB2 táto chyba znamená prísnu zrážku bodového ohodnotenia v cviku Celkový dojem, nie je možné udeliť viac ako 5 bodov.

V triede OB3 to vedie k varovaniu. Rozhodca ukáže žltú kartu.

Ak sa pes nevráti, alebo ak pes opustí psovoda po druhý raz, nasleduje diskvalifikácia (v triedach OB2 aj OB3). V triede OB3 rozhodca ukáže červenú kartu.

72. V triede OB1 ak pes opustí psovoda počas cviku alebo medzi cvikmi a je mimo kontrolu, psovod môže psa dvakrát privolať bez toho, aby opustil svoje miesto. Ak sa pes vráti ku psovodovi, môžu pokračovať v cvičení, ale opustenie psovoda bude prísne penalizované v cviku Celkový dojem, v ktorom nie je možné udeliť viac ako 7 bodov. Cvik, pri ktorom pes opustil psovoda nie je splnený (0 bodov). Ak pes opustí psovoda druhý raz, dvojica je diskvalifikovaná.

Cviky s aportovaním

73. Vypustenie činky/dreveného predmetu:

Ak pes pustí činku/predmet, ale ju/ho zodvihne sám z vlastnej iniciatívy, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak musí byť vydaný povel „Prines“ navyše pred tým, ako pes zodvihne vypadnutú činku/drevený predmet, maximálny počet bodov je 5. Ak pes vypustí predmet vedľa psovoda a psovod ho zodvihne bez toho, aby urobil krok, môže byť pridelených 5 bodov za predpokladu, že pes korektne zaujme základný postoj pri nohe psovoda. Ak predmet spadne dôsledkom psovodovej neopatrnosti po povele „Pusť“, nemôže byť pridelených viac ako 7 bodov.

74. Žuvanie alebo prekusovanie činky/predmetu

Žuvanie alebo prekusovanie činky/predmetu je vážnou chybou a je penalizované znížením bodov o 2 – 3. Ak je žuvanie intenzívne, nemôže byť udelených viac ako 5 bodov. Veľmi intenzívne žuvanie alebo zničenie činky/predmetu vedie k nesplneniu cviku (= 0). Ak však pes len raz lepšie uchopí činku / predmet (prehodí si ho v papuli), nenastane žiadna penalizácia.

Neodovzdanie činky psovodovi po vydaní povelu a jej pevné držanie po povele je vážna chyba a podľa toho nastane i zníženie bodov.

Celkový dojem

75. V takých súťažiach (v triedach OB1 a OB2), kde sú cvičenia danej triedy rozdelené do niekoľkých cvičebných priestorov tak, že triedu hodnotia dvaja alebo viacerí rozhodcovia, napr. jeden rozhodca má niektoré cviky a druhý rozhodca má ostatné cviky, obaja rozhodcovia hodnotia Celkový dojem na základe práce psa v ich cvičebnom priestore a konečné hodnotenie za Celkový dojem sa vypočíta ako priemer bodov udelených každým rozhodcom.

Ak však usmernenia pre hodnotenie v súvislosti s určitými chybami uvádzajú, že za Celkový dojem nemožno udeliť viac ako 7 alebo najviac 5 bodov, alebo v prípade, že Celkový dojem je 0, ak pes ..., konečný počet bodov za Celkový dojem nemôže byť vyšší, aj keď by ostatní rozhodcovia udelili vyššie body. Výsledné body môžu byť nižšie, ak ostatní rozhodcovia udelili nižšie body.

PRAVIDLÁ PRE VYKONANIE A HODNOTENIE INDIVIDUÁLNYCH CVIKOV

TRIEDA OB1

CVIK 1.1 **Odloženie v sede v skupine 1 minútu, psovodi v dohľade** [Koef. 3]

Povely: „Sadni“, („Zostaň“)

Vykonanie: Skupinu tvoria najmenej traja psy, ale nie viac ako šesť. Psovod má vstúpiť do kruhu so psom na vôdzke a následne odopnúť psa z vôdzky, keď stojí na východiskovom bode so psom v základnom postoji. Vôdzka musí byť odložené mimo dohľad. Cvik začne vtedy, keď všetci psovodi stoja v rade vedľa seba so svojimi psami v základnom postoji už bez vôdzky vo vzdialenosti približne 3 m od seba a steward ohlásí „Začiatok cviku – psovodi od psov“. Cvik končí po tom, čo sa všetci psovodi priradia ku svojim psom a steward velí „Koniec cviku“.

Psovodi odídu od psov kráčajúc spoločne dopredu do vzdialenosti približne 15 m ku kraju cvičebného priestoru a otočia sa tvárou ku svojim psom. Po uplynutí 1 minúty sú psovodi inštruovaní, aby kráčali v rade naspäť ku svojim psom. Prejdú popri svojich psoch vo vzdialenosti približne 0,5 m a zastavia sa približne 3 m za nimi. Na pokyn stewarda sa následne priradia ku psom do základného postoja. Minútový interval začína plynúť, keď všetci psovodi dosiahli vzdialenosť 15 m a otočili sa tvárou ku psom.

Inštrukcie pre hodnotenie: Pes, ktorý si nesadne (začiatočná pozícia cviku, dva povely, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 55), alebo sa postaví, ľahne si, alebo sa posunie o viac ako jednu dĺžku svojho tela, dostane 0 bodov. Ak si pes ľahne, alebo sa postaví po tom, čo uplynula 1 minúta a psovodi sa približujú ku svojim psom (alebo im to bolo len prikázané stewardom), nemôže byť udelených viac ako 6 bodov. Akýkoľvek pohyb znižuje bodové ohodnotenie. Nepokoj, ako prevažovanie sa zo strany na stranu, alebo pohyb nohami (prešľapovanie), je penalizovaný. Psovi je dovolené otočiť hlavu a obzerať sa dookola a je mu dovolené prejavovať záujem, ak je vyrušený, alebo ak je v cvičebnom priestore alebo mimo neho hluk. Avšak toto nesmie byť prejavom nepokoja alebo úzkosti. Ak pes zašteká 1 – 2 krát, strhnú sa 1 – 2 body; ak zašteká viackrát, strhne sa ešte viac bodov. Ak počas cviku pes šteká väčšinu času, cvik je nesplnený (0 bodov). To isté platí aj pre kňučanie. Ak sa pes postaví a priblíži sa k inému psovi tak, že hrozí výrazné vyrušenie alebo konflikt, cvičenie musí byť zastavené a následne opakované pre všetky psy okrem toho, ktorý vyrušenie spôsobil. Pes, ktorý spôsobil vyrušenie, je diskvalifikovaný.

CVIK 1.2 **Chôdza pri nohe** [Koef. 4]

Povely: „K nohe“

Vykonanie: Požiadavky na korektné vykonanie cviku sú podrobne popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, pozri body 27 – 32.

Chôdza pri nohe v triede OB1 je vykonaná v normálnom tempe v spojení s obratmi doľava, doprava, čelom vzad a zastaveniami. Chôdza pri nohe je taktiež vykonaná v rýchlom tempe, avšak tam môžu byť zaradené iba obraty doprava. Pes musí byť tiež preverený, keď sa psovod pohybuje dva alebo tri kroky dopredu a dozadu. Všetky tímy na jednej súťaži musia vykonať chôdzu pri nohe podľa tej istej schémy.

Odporúčaná dĺžka trvania: cca 1 minúta. Treba brať do úvahy, že niektorým plemenám/psovodom môže trvať chôdza na rovnakú schému/vzdialenosti o niečo dlhšie alebo kratšie.

Inštrukcie pre hodnotenie: Hodnotenie cviku je podrobne popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, pozri bod 63. Tieto usmernenia sa majú dodržiavať, ale pri hodnotení chôdze pri nohe

sa má brať do úvahy aj trieda.

Pes, ktorý odíde od psovoda, alebo nasleduje psovoda s odstupom viac ako pol metra počas väčšej časti cviku, cvik nesplnil. Ak sa psovod a pes pohybujú pomaly (v normálnom alebo v rýchлом tempe), zrážka má byť 2 – 4 body. Zaostávanie je veľkou chybou a spôsobí zníženie bodov o 2 – 5. Nedostatočný kontakt a povel navyše sú chybou. Nedokonalý smer (nerovnobežný, šikmý) sa penalizuje stratou približne 1 – 3 body. Spomaľovanie a zastavovanie pred, počas alebo po obratoch alebo pred zastaveniami znižuje bodové ohodnotenie. Pohyb psa (a psovoda) musí byť prirodzený. Neprirodzené a prehnané pozície psa aj psovoda sú veľkou chybou. Takáto chyba môže viesť až k nesplneniu cviku. Bodové hodnotenie sa zníži, ak pes psovoda vyrušuje, alebo mu prekáža, alebo ak sa pes pri chôdzi často o psovoda opiera alebo sa ho dotýka.

CVIK 1.3 Polohy (stoj alebo sed alebo ľah) počas chôdze

[Koef. 3]

Povely: „K nohe“, „Stoj“/„Sadni“/„Lahni“, „Sadni“

Vykonanie: Rozhodca určí, ktorú polohu majú psy vykonať. O tomto psovodov informuje rozhodca alebo steward až tesne pred začatím pretekov (začiatkom triedy), pričom táto poloha je rovnaká pre všetkých súťažiacich.

Všetky fázy cviku sú vykonané na pokyn stewarda.

Psovod a pes vyrazia z východiskového bodu a kráčajú normálnym krokom po priamej trase. Približne po 10 m psovod bez zastavenia psovod vydá psovi povel, aby zastavil (do stoja/sedu/ľahu) a pes musí okamžite zastaviť do velenej polohy. Druhý povel na polohu nie je povolený, toto by viedlo k nesplneniu cviku (=0). Psovod kráča ďalej približne 10 m (miesto je označené napr. značkou alebo kužeľom), otočí sa a zastane tvárou ku psovi. Po približne 3 sekundách, na pokyn stewarda, sa psovod vracia ku psovi pozdĺž paralelnej línie, po ktorej od neho odchádzal. Minie psa približne vo vzdialenosti 0,5 metra, pričom psa má po svojej ľavej strane, odkráča za psa cca 1 – 2 m, otočí sa a vráti sa späť ku psovi, ktorému velí, aby si sadol do základného postoja.

Inštrukcie pre hodnotenie: V cvikoch s polohami sa zaujatie nesprávnej polohy hodnotí prísnejšie, ako v iných cvikoch.

Ak pes zastaví v nesprávnej polohe (výnimka uvedená o odsek nižšie), zmení správnu polohu pred tým, než sa psovod otočí (výnimka uvedená o odsek nižšie), zastane pred povelom, potrebuje povel navyše, alebo ak psovod zastane pred/v čase vydania povelu psovi, cvik je nesplnený (0 za cvik).

Ak pes na povel zastane okamžite, ale v nesprávnej polohe, môže dostať najviac 6 bodov za predpokladu, že cvik bol vykonaný perfektne, bez ďalších chýb. Ak pes zmení správnu polohu pred tým, než sa psovod otočí, môže dostať najviac 6 bodov za predpokladu, že cvik bol inak vykonaný perfektne, bez ďalších chýb,

Pes sa nesmie po povele posunúť viac ako o jednu dĺžku svojho tela, inak nezíska žiadne body. Cvik taktiež nie je uznaný, ak pes kráča psovodovi oproti, alebo ho nasleduje, keď ho psovod miňa a dĺžka posunu je viac ako jedna dĺžka tela psa. Ak sa pes posunie o jednu dĺžku tela, nemôže byť pridelených viac ako 5 bodov.

Ak pes zmení korektnú pozíciu po tom, čo sa psovod otočil pri kuželi/značke, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak psovod zmení krok/spomalí/zrýchli pred vydaním povelu, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Signály rukou a pomoc telom pri vydaní povelu na zastavenie („stoj“/„sadni“/„lahni“) sú závažné chyby, prísne penalizované stratou 1 až 5 bodov v závislosti od ich intenzity a trvania, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 48.

Pri posudzovaní je potrebné zamerať sa aj na chôdzu pri nohe. Za nekorektnú chôdzu je zrážka 1 - 2

body. Pomalý pohyb a pomalé zastavenie, alebo šikmé zastavenie sú chyby. Strata je 1 - 4 body. Ak psovod míňa psa po nesprávnej strane, strata je 1 bod.

CVIK 1.4 Privolanie

[Koef. 4]

Povely: „Ľahni“ („Zostaň“), „Ku mne“ („K nohe“)

Vykonanie: Všetky fázy cviku sú vykonané na pokyn stewarda.

Psovod odloží psa do polohy ľah, odkráča 20 – 25 m v určenom smere na určené miesto a otočí sa ku psovi. Na pokyn stewarda psovod privolá psa. Meno psa môže byť kombinované s povelom na privolanie, ale meno a povel musia byť vyslovené tesne za sebou tak, aby nepôsobili dojmom dvoch oddelených povelov.

Inštrukcie pre hodnotenie: Je dôležité, aby pes ochotne reagoval na povel na privolanie. Pes sa musí pohybovať primeranou rýchlosťou a udržiavať rovnomerné tempo, prinajmenšom rýchly klus. Váhavé priblíženie je chybou. Pri posudzovaní rýchlosti sa berie do úvahy plemeno psa a stavba tela psa. Ak sa pes pohne pred povelom na privolanie o viac ako jednu dĺžku svojho tela, cvik je nesplnený. Ak sa pes postaví, alebo si sadne, alebo ak sa pohne o menej ako jednu dĺžku svojho tela pred vyslovením povelu, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Ak je vydaný druhý povel na privolanie, tím nemôže dostať viac ako 8 bodov. Tretie privolanie znamená nesplnenie cviku.

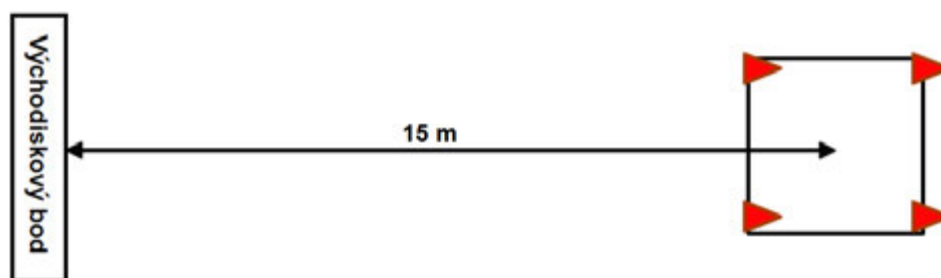
CVIK 1.5 Vyslanie do štvorca a ľah

[Koef. 4]

Povely: „Vpred“, („Stoj“), „Ľahni“, „Sadni“

Použitie signálov rúk súčasne spolu s hlasovými povelmi je povolené, keď je pes vzdialený od psovoda, t. j. pri vydávaní povelov na presmerovanie (môže byť použitá len jedna ruka), ako aj pri vydávaní povelov „Stoj“ a „Ľahni“ (môže byť použitá buď jedna alebo obe ruky).

Popis: Veľkosť štvorca je 3 x 3 m. Vzdialenosť medzi stredom štvorca a východiskovým bodom je približne 15 m. V každom rohu je štvorec označený kužeľmi (vysokými približne 10 – 15 cm). Z vonkajšej strany sú kužele spojené viditeľnou líniou (páska, krieda, stuha), pozri schému nižšie a detailný náčrt štvorca v prílohe 3. Štvorec je umiestnený najmenej v približne 3 – 5 m vzdialenosti od najbližšej hranice cvičebného priestoru.

Vykonanie: Pred začiatkom cviku musí psovod informovať rozhodcu, či bude veliť psovi vo štvorci najskôr zastaviť do stoja a potom si ľahnúť, alebo si pes vo štvorci priamo ľahne. Všetky ostatné povely okrem povelov „Stoj“, „Ľahni“ a povelov na presmerovanie sa dávajú na pokyn stewarda.

Pes musí uposluchnuť povely, napr. ak je vydaný povel „Stoj“ vo štvorci, pes musí zastať v stoji a ak dostane priamo povel „Ľahni“, tak toto ľahnutie musí byť okamžité. Bodové hodnotenie sa znižuje, ak pes koná svojvoľne. To znamená, že napr. povely „Stoj“ a/alebo „Ľahni“ vo štvorci musia byť vydané.

Na pokyn stewarda psovod vyšle psa z východiskového bodu do štvorca. Pes sa musí pohybovať do štvorca po priamej línii a vstúpiť do štvorca spredu.

Keď pes vstúpi do štvorca, psovod mu dá povel buď „Stoj“ a potom „Lahni“, alebo priamo „Lahni“ (tieto povel psovoda sú vydané bez pokynu stewarda). Ak je psovi velené „Stoj“, tak táto poloha musí byť jasne vykonaná a stabilná (o trvaní približne 3 sekundy) pred tým, než pes dostane povel „Lahni“. Na pokyn stewarda psovod odkráča ku psovi a (na pokyn stewarda) vydá psovi povel, aby sa priradil do základného postoja.

Psovod nesmie (ak sa chce vyhnúť zrážke bodov za povel navyše) počas tohto cviku použiť viac ako štyri povel, pričom jeden z tých štyroch povelov je „Stoj“ vo štvorci. V prípade, kedy dá psovod psovi vo štvorci povel priamo „Lahni“, tak použije iba tri povel. Ak pes musí byť presmerovaný, signály rukou môžu byť kombinované s hlasovým smerovým povlom.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa poslúchnuť povel a nasmerovania, jeho rýchlosť a udržanie priameho smeru.

Nie je povolené ukazovať psovi smer na východiskovom bode (napr. na štvorec), alebo dotýkať sa psa, a to ani pred začiatkom cviku. Toto vedie k nesplneniu cviku. Jedinou výnimkou dotýkania sa psa pred začatím cviku je „dotyk na ruku“, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 20 a 53.

Ak sa psovod pohne (vykročí ktorýmkoľvek smerom) v čase, keď vydáva povel, cvik nie je uznaný (0 bodov). Ak je psovod neprimerane aktívny (pomoc telom), nemôže byť udelených viac ako 8 bodov. Signály rukou sú povolené len vtedy, ak musí byť pes nasmerovaný/presmerovaný. Ak psovod použije signál rukou spolu s hlasovým, keď je pes vedľa psovoda, spôsobí to zníženie bodov o 2. Ak sa pes pohybuje pomaly alebo veľmi pomaly, môže dostať iba 7-8 bodov. Ak pes cvičí samostatne (nezávisle, bez povelu psovoda), znižuje sa tým bodové ohodnotenie. Ak pes zastaví na ceste do štvorca či vo štvorci bez povelu, alebo si ľahne vo štvorci bez povelu, zrážka je 3 body.

Ak si pes sadne alebo ľahne mimo štvorca, už nemôže byť nasmerovaný do štvorca a cvik sa považuje za nesplnený.

Penalizácia za každý povel navyše pre nasmerovanie/presmerovanie psa závisí od intenzity povelu a ochoty psa poslúchnuť príkazy psovoda, a preto je zrážka 1 alebo 2 body za povel.

Ak pes vstúpi do štvorca z boku alebo zozadu, body sa znížia o 0,5 – 1. Aby pes získal body, jeho celé telo, okrem chvosta, musí byť vo vnútri štvorca.

Ak je pes zastavený povlom „Stoj“ (a ide o psa, ktorý má vo štvorci najprv vykonať polohu stoj a až potom ľah) a zastaví sa v blízkosti štvorca alebo na jeho hranici, tak musí byť presmerovaný do štvorca, pričom psovod musí vo štvorci pred povlom „Lahni“ vydať nový povel „Stoj“. Hodnotenie je znížené o 2 body, ak sú reakcie psa rýchle a polohy jasné/presné. V prípade, že má byť pes vo štvorci zastavovaný povlom „Lahni“ (tzn., že ide o psa, ktorý si má po dobehnutí do štvorca bez zastavenia do stoja okamžite ľahnúť) a tento pes musí byť kvôli potrebe presmerovania do štvorca zastavený mimo štvorca alebo na jeho hranici, zrážka je rovnako 2 body za každé presmerovanie so zastavením. Po takomto presmerovaní so zastavením musí byť po dobehnutí do štvorca následne vydaný povel „Lahni“.

Ak pes zaujme nesprávne polohu vo štvorci (na povel), zrážka sú 2 body a ak poloha v stoji nie je jasná a stabilná alebo je príliš krátká, zrážka je 1 – 2 body. Ak pes zaujme nesprávne polohu vo štvorci, pričom tak vykoná svojvoľne (bez povelu) zrážka sú 3 body.

Cvik nie je uznaný (0 bodov), ak pes nezaujme vo štvorci pozíciu „Lahni“ alebo ak opustí štvorec pred tým, než je cvik ukončený. Ak sa pes vo štvorci pohybuje, plazí sa alebo čuchá, zrážka je 1 – 3 body.

Ak pes zmení polohu, prv než k nemu psovod pristúpi, body sa znížia o 2 – 3. Ak sa pes zodvihne do sedu alebo do stoja skôr, ako psovod vydá povel „Sadni“ (keď je už psovod vedľa psa), nemôže dostať viac ako 8 bodov.

Za druhý krát vydaný povel (jeden povel navyše) „Stoj“ alebo „Lahni“ je v triede OB1 zrážka 1 bod. Cvik nie je uznaný (0 bodov), ak jeden z povelov „Stoj“ alebo „Lahni“ musí byť vydaný tretíkrát.

CVIK 1.6 Ovládateľnosť na diaľku

[Koef. 4]

Povely: „Lahni“, („Zostaň“), „Sadni“ (2x), „Lahni“ (2x), „Sadni“

Súčasné použitie signálov rukou spolu s hlasovými povelmi je pri zmenách polôh povolené. Možno použiť jednu alebo obe ruky.

Popis: Východiskový bod je medzi dvoma značkami, ktoré sú od seba vzdialené približne 1 m. Pomyselná čiara spájajúca tieto značky tvorí hranicu za chrbtom psa. Pes musí na povely psovoda zmeniť polohu štyrikrát (sadni-lahni-sadni-lahni) a má pritom zostať na svojom pôvodnom mieste. Steward ukazuje psovodovi, v akom poradí a kedy má pes meniť polohy nápismi alebo kresbami, alebo zobrazením na elektronickej tabuli. Steward stojí približne 3 – 5 m od psa tak, aby nevidel na psa, keď ukazuje tieto symboly. Steward mení symboly približne každé 3 sekundy.

Vykonanie: Psovod na pokyn stewarda velí psovi, aby si ľahol na východiskovom bode pred pomyselnou čiarou. Psovod odíde od psa na vopred vyznačené miesto približne 5 m pred psom, kde sa otočí tvárou ku psovi. Pes musí zmeniť polohy 4x, pričom poradie zaujatia polôh je vždy „Sadni - Lahni - Sadni - Lahni“, a tak posledný povel na zmenu polohy musí byť „Lahni“. Psovod musí použiť hlasové povely. Môže zároveň použiť aj signály rukou, keď je vzdialený od psa, avšak tieto musia byť krátke (rovnako ako hlasové) a použité súčasne s hlasovými povelmi. Po poslednom povele „Lahni“ sa psovod vráti ku psovi a vydá psovi povel „Sadni“ na priradenie sa do základného postoja (všetko na pokyn stewarda).

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na rýchlosť, akou pes mení polohy, čistotu predvedenia polôh, ako pes v polohách zotrváva a ako veľmi sa pes posúva. Pre získanie bodov sa pes nesmie posunúť celkovo o viac ako jednu dĺžku svojho tela z východiskového bodu (v akomkoľvek smere). Ak sa posunie o jednu dĺžku tela, nezíska viac ako 6 bodov. Všetky posúvania sa sčítavajú (dopredu, dozadu, nabok a pod.). Ak pes vynechá jednu zo štyroch polôh, napr. zaujme nesprávnu polohu, alebo potreboval tretí povel na zaujatie polohy, nemôže dostať viac ako 7 bodov a ak vynechá dve polohy, nemôže získať viac ako 5 bodov.

Ak pes raz potrebuje dva povely (jeden povel navyše) na zmenu polohy, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Neuposlušnosť druhého povelu na zmenu polohy znamená vynechanie polohy. To znamená, že prvý raz vydaný druhý povel na zmenu polohy znamená stratu 2 bodov a vydanie každého ďalšieho druhého povelu pre nasledujúce zmeny polôh znamená zníženie hodnotenia o ďalší 1 bod. Môže byť vydaný tretí povel na zaujatie polohy, ak sa to podarí v časovom limite (ale táto poloha sa berie ako vynechaná), aby bolo možné vykonať nasledujúcu zmenu polohy.

Používanie príliš hlasných povelov a prehnané alebo dlhotrvajúce signály rukou sú penalizované (pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia). Ak si pes sadne pred tým, než sa psovod k nemu vráti, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Povely navyše vydané na východiskovom bode v základnom postoji do polohy ľah a na konci cviku z polohy ľah do základného postoja znižujú známku v súlade so všeobecnými pravidlami, t. j. -1 bod pre triedu OB1.

CVIK 1.7 Aportovanie a skok cez prekážku

[Koef. 4]

Povely: „Hop“, „Aport“, „Pust“, („K nohe“)

Psovod môže použiť vlastnú drevenú činku, ale vhodné činky musia byť k dispozícii aj na mieste súťaže.

Vykonanie: Psovod stojí približne 2 až 4 m pred prekážkou (podľa vlastného uváženia) so psom sediacim v základnom postoji. Výška prekážky má byť približne rovnaká, ako výška psa v kohútiku, nie však vyššia ako 50 cm. Steward podá psovodovi drevenú činku, ktorú psovod na pokyn stewarda prehodí cez prekážku. Psovod na pokyn stewarda prikáže psovi preskočiť prekážku, pričom následný povel „Aport“ nemá byť vydaný neskôr, ako keď pes začne skákať. Pes sa s činkou vracia skokom cez prekážku k psovodovi samostatne. Všetky povely okrem „Aport“ psovod vydáva na pokyn stewarda. Psovod môže použiť vlastnú činku, ale rozhodca musí skontrolovať, že je drevená a podobná tým, ktoré sú opísané v týchto usmerneniach.

Inštrukcie pre hodnotenie: Ak pes činku chvíľu hľadá a pracuje aktívne, nie sú mu strhnuté žiadne body. Ak sa pes čo i len zľahka pri preskočení dotkne prekážky, alebo ak latka prekážky padne, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Ak sa pes od prekážky odrazí, cvik nie je splnený (=0). Ak pes prinesie činku, ale preskočí prekážku iba v jednom smere, nemôže byť udelených viac ako 6 bodov. Ak vynechá oba skoky, cvik je nesplnený. Je tiež nesplnený (=0), ak pes neprinesie činku. Ak pes prekážku prevráti, cvik je nesplnený. Ak pes predvída povely, môžu mu byť strhnuté 2 – 3 body. Druhý povel (jeden povel navyše) zníži hodnotenie o 1 bod, t. j. druhý povel „Hop“ alebo „Aport“. Ak pes pri odhodení činky svojvoľne opustí svoju pozíciu, cvik je nesplnený. Vypustenie činky a žuvanie, alebo prekusovanie činky, je popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, bod 73 a 74; ďalšie usmernenia v bodoch 42 – 46.

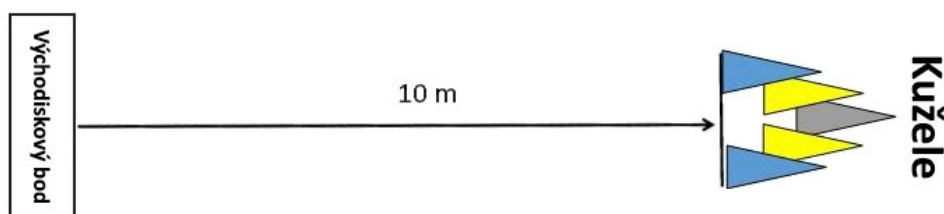
CVIK 1.8 Obehnutie okolo skupiny kužeľov/suda a späť

[Koef. 4]

Povely: „Okolo“, („K nohe“)

Súčasný signály rukou sú spolu s hlasovými povelmi povolené, keď je pes vzdialený od psovoda, t. j. keď je potrebné presmerovanie.

Popis: Skupina kužeľov (3 – 6) alebo sud sú umiestnené vo vzdialenosti približne 10 metrov od východiskového bodu. Rozloženie cviku je znázornené na obrázku nižšie.

Niektoré alternatívy umiestnenia kužeľov sú uvedené v prílohe, pozri návrhy v prílohe 2.1. V triede OB1 nemožno medzi kužeľmi ponechať veľa voľného priestoru, lebo by to mohlo navádzať psov na prebehnutie pomedzi tieto kužele. Pes nemá vidieť umiestnenie kužeľov/suda, a preto majú byť umiestnené skôr, než sa psovod postaví na východiskový bod.

Vykonanie: Psovod stojí so psom v základnom postoji na východiskovom bode otočený tvárou ku kužeľom/sudu. Steward ohlásí začiatok cviku. Na pokyn stewarda psovod vyšle psa z východiskového bodu obehnúť kužele/sud. Trasa psa okolo kužeľov/suda môže byť v smere alebo proti smeru hodinových ručičiek. Pes má bežať od psovoda na stred skupiny kužeľov/suda, obehnúť okolo nich/neho a vrátiť sa stredom (trasou priamo na psovoda) do základného postoja vedľa psovoda. Odporúčané trasy obehnutia pozri v prílohe 2.2. Ideálne je nerobiť tesné otočenie okolo kužeľov/suda.

V závislosti od plemena sú vhodné vzdialenosti približne do pol metra pre stredné plemená a do jedného metra pre veľké plemená.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa poslúchnuť povely a smerové povely, tempo psa a zvolenie primerane krátkej trasy, zároveň ale s ponechaním vhodnej/jasnej vzdialenosti od kužeľov/suda. Hodnotí sa aj primeraná symetria a udržanie strednej línie priamo smerom na stred kužeľov/suda resp. na psovoda pri návrate. Pes musí vykazovať dobrú a stálu rýchlosť, aspoň rýchly klus. Pomalá/neochotná práca zníži body o 1 – 5. Pri hodnotení tempa a vzdialenosti psa od kužeľov/suda sa má zohľadňovať plemeno psa a jeho stavba tela. Ak sa pes na ceste ku kužeľom/sudu zastaví, alebo sa otočí na cestu späť ešte ďaleko pred tým, ako by dosiahol kužeľ/sud, musí byť presmerovaný tak, aby obehol okolo kužeľov/suda. Hodnotenie sa vtedy zníži o 3 body za predpokladu, že pes prebehne okolo kužeľov/suda na jeden povel na presmerovanie. Takto môže byť udelených 7 bodov za predpokladu, že cvik je vo všetkých ostatných aspektoch vykonaný dokonale. Ak sa pes otočí pri kužeľoch/sude, ale neobejde ich, nemôže byť pridelených viac ako 5 bodov. Alternatívou je presmerovanie psa na obehnutie okolo kužeľov/suda, za čo je zrážka len 3 body. Ak je daný povel na privolanie, nemôže byť pridelených viac ako 8 bodov. Ak pes urobí dve obehnutia okolo kužeľov/suda, nemôže byť udelených viac ako 8 bodov.

Ak sa pes otočí pred dobehnutím ku kužeľom/sudu (ešte kým dosiahne vzdialenosť približne 1,5 – 2 m alebo menej od prvého (predného) kužeľa/od suda), alebo ak je daný tretí povel „Okolo“, alebo ak je daný povel na privolanie druhýkrát, tak cvik nie je splnený (0 bodov). Ak pes musí byť presmerovaný, signály rukou môžu byť kombinované so smerovým povelom. Pri hodnotení tempa sa má zohľadňovať plemeno psa a jeho stavba tela. Ak trasa psa vedie príliš tesne pri kužeľoch/sude alebo nie je dostatočne priama a symetrická, alebo je kľukatá, zrážka je 0,5 – 2 body. Ak sa pes dotkne alebo narazí do kužeľa/kužeľov alebo suda, hodnotenie sa zníži o 1 – 3 body v závislosti od sily/intenzity nárazu. Ak pes kužeľ/kužeľ/sud prevráti, zrážka je 2 – 3 body. Ak pes prebehne medzi skupinou kužeľov (pomedzi kužeľe), nemôže byť udelených viac ako 7 bodov.

Nie je povolené ukazovať psovi smer na východiskovom bode (napr. na kužeľ/sud), alebo dotýkať sa psa, a to ani pred začiatkom cviku. Toto vedie k nesplneniu cviku. Jedinou výnimkou dotýkania sa psa pred začatím cviku je „dotyk na ruku“, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 20 a 53.

CVIK 1.9 Celkový dojem

[Koef. 2]

Inštrukcie pre hodnotenie: Pri posudzovaní celkového dojmu je základom ochota psa pracovať a poslúchnuť povely. Dôležitá je presnosť a precíznosť, rovnako ako aj prirodzený pohyb psovoda aj psa. Pre dosiahnutie vysokého hodnotenia musia obaja, psovod aj pes, dobre pracovať v súhre ako tím, musia predviesť vzájomnú radosť zo spoločnej práce a dobré športové správanie. Činnosti počas cvikov a medzi cvikmi ovplyvňujú získané body za celkový dojem.

Ak je pes mimo kontroly a opustí psovoda počas alebo medzi cvikmi (hoci len jedenkrát), avšak zostane v cvičebnom priestore, nemôže dostať viac ako 7 bodov za celkový dojem za predpokladu, že sa pes vrátil (neboli použité viac ako dva povely na privolanie).

Ak pes opustí cvičebný priestor, avšak sa okamžite na povel vráti (dva povely na privolanie), nemôže dostať viac ako 5 bodov.

Ak sa pes nevráti ku psovodovi, alebo ak odíde po druhý raz, je diskvalifikovaný (to platí pri opustení cvičebného priestoru a aj keď ho neopustí).

Ak sa pes vyvenčí v cvičebnom priestore, nezíska žiadne body za celkový dojem (0 bodov).

TRIEDA OB2

CVIK 2.1 **Odloženie v ľahu v skupine 2 minúty, psovodi mimo dohľad [Koef. 3]**

Povely: „Ľahni“, „Zostaň“, „Sadni“

Vykonanie: Psy si majú ľahnúť a psovodi zostanú schovaní 2 minúty. V skupine by mali byť najmenej traja psi, ale nie viac ako šesť. Psy musia vstúpiť do kruhu bez vôdzky, ale musia mať obojok. Psom sa „Ľahni“ a „Sadni“ poveluje postupne. Steward dáva pokyny na vydávanie povelov a riadi všetky fázy. Psy sú vystavené rozptýleniam, napr. osoba prechádza vlnovito pomedzi psov.

Cvik začne, keď všetci psovodi v skupine stoja vedľa seba zoradení v rade so psami v základnom postoji, vzdialení od seba približne 3 m a steward ohlásí začiatok cviku. Odloženie do ľahu zo základného postoja psy vykonajú na povel svojho psovoda jeden po druhom. Steward určuje, kedy a kto vydá povel. Povely psom do ľahu sú vydané zľava doprava (1 → 6). Psovodi v rade spoločne odídu na kraj cvičebného priestoru, následne z dohľadu psov a zostanú 2 minúty v úkryte. Dvojinútový interval začína, keď sú všetci psovodi z dohľadu. Po uplynutí dvoch minút je psovodom daný pokyn, aby spoločne vstúpili do cvičebného priestoru a zoradili sa tam na jednu líniu oproti psom. Potom je psovodom velené, aby kráčali za svojich psov, mŕňajúc ich vo vzdialenosti približne 0,5 m a zastavili približne 3 m každý za svojim psom a vykonali čelom vzad. Psovodom je potom nariadené, aby pristúpili ku svojmu psovi a vydali postupne jeden po druhom povel svojmu psovi do základného postoja, a to sprava doľava (6 → 1) tak, že pes, ktorý si ľahol prvý, si sadne ako posledný. Cvik je ukončený, keď sa všetci psovodi vrátili ku svojim psom, psy sú v základnom postoji a steward ohlásí „Koniec cviku. Psovodi musia mať na pamäti, že povely nesmú vyslovovať príliš hlasno. To by mohlo ovplyvniť ostatných psov, čo bude viesť k prísnej penalizácii.

Inštrukcie pre hodnotenie: Ak pes reaguje (ľahne si, alebo sa posadí) pred tým, než psovod vydá povel (napr. na povely „ľahni“ alebo „sadni“ vedľajšieho psovoda) nemôže dostať viac ako 8 bodov. Ak toto pes urobí svojvoľne, nemôže získať viac ako 7 bodov. Ak pes reaguje príliš skoro (ľahne si, alebo sa posadí), musí v tejto pozícii zotrvať (leží alebo sedí). Pokiaľ sa toto nepodarí dodržať na začiatku cviku, cvik sa považuje za nesplnený. Ak si pes na konci cviku svojvoľne sadne a opäť si ľahne, nemôže dostať viac ako 6 bodov. Ak si pes ľahne na bok (slabinu), alebo sa na konci cviku neposadí, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

Pes, ktorý si neľahne (dva povely), postaví sa, alebo si sadne, kým sú psovodi mimo dohľad, alebo sa posunie viac ako je dĺžka jeho tela, alebo sa vyvalí na chrbát, cvik nesplní (0 bodov). Ak si pes sadne, alebo sa postaví po uplynutí 2 minút, keď sú už psovodi zoradení v cvičebnom priestore, nemôže dostať viac ako 6 bodov. Ak sa pes ešte aj posunie, cvik nie je splnený (0 bodov).

Všetky pohyby znižujú body. Nepokoj, ako prevažovanie sa zo strany na stranu, alebo pohyb nohami (prešľapovanie), je penalizovaný. Psovi je dovolené otočiť hlavu a obzerať sa dookola a je mu dovolené prejaviť záujem, ak je vyrušený, alebo ak je v cvičebnom priestore alebo mimo neho hluk. Avšak toto nesmie byť prejavom nepokoja alebo úzkosti.

Ak pes zašteká 1 – 2 krát, strhnú sa 1 – 2 body; ak zašteká niekoľkokrát, strhne sa ešte viac bodov. Ak počas cviku šteká väčšinu času, cvik je nesplnený (0 bodov). To isté platí aj pre kňučanie. Ak sa pes postaví a priblíži sa k inému psovi tak, že hrozí výrazné vyrušenie alebo konflikt, cvičenie musí byť zastavené a následne opakované pre všetky psy okrem toho, ktorý vyrušenie spôsobil. Pes, ktorý spôsobil vyrušenie, je diskvalifikovaný.

CVIK 2.2 Chôdza pri nohe

[Koef. 4]

Povely: „K nohe“

Vykonanie: Požiadavky na korektné vykonanie cviku sú podrobne popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, pozri body 27 – 32.

Cieľom chôdze pri nohe je, aby pes dôsledne a aktívne nasledoval psovoda s dobrým kontaktom popri jeho ľavej strane a udržiaval svoju pozíciu a vzdialenosť od psovoda počas celej chôdze a to aj pri obratoch, obratoch čelom vzad a zastaveniach, ako aj pri rôznych rýchlostiach.

Chôdza pri nohe v triede OB2 je vykonaná v rôznych tempách (normálna chôdza, rýchla chôdza, pomalá chôdza) v spojení s obratmi doľava, doprava, čelom vzad a zastaveniami. Medzi normálnym tempom a pomalým tempom, ako aj medzi normálnym tempom a rýchlym tempom má byť zreteľný rozdiel v rýchlosti. Pes musí byť tiež preverený, keď sa psovod pohybuje dva alebo tri kroky dopredu a dozadu, ako aj na krátku vzdialenosť, keď psovod kráča priamo dozadu (5 – 8 krokov/2 – 3 metre). Chôdza dozadu začína aj končí zastavením. Steward vydáva pokyn na začatie aj ukončenie chôdze vzad. Treba zabezpečiť, aby trasa pre predvedenie chôdze dozadu bola rovná a bezpečná. Všetky psy na jednej súťaži musia vykonať chôdzu pri nohe podľa tej istej schémy a na tú istú vzdialenosť.

Odporúčaná dĺžka trvania: cca 2 minúty. Treba brať do úvahy, že niektorým plemenám/psovodom môže trvať chôdza na rovnakú schému/vzdialenosť o niečo dlhšie alebo kratšie.

Inštrukcie pre hodnotenie: Hodnotenie cviku je podrobne popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, pozri bod 63. Tieto usmernenia sa majú dodržiavať, ale pri hodnotení chôdze pri nohe sa má brať do úvahy aj trieda.

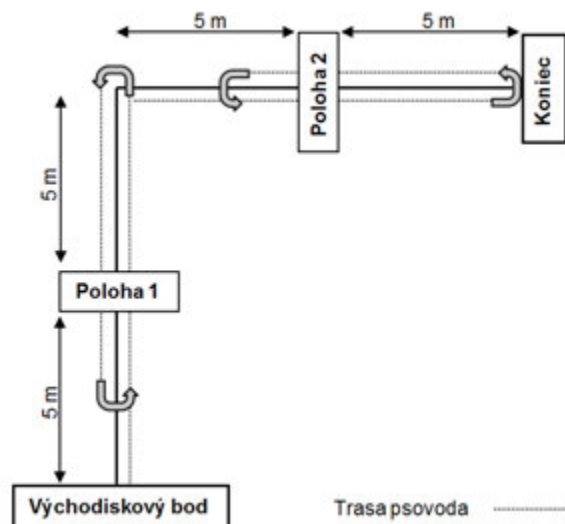
Pes, ktorý odíde od psovoda, alebo nasleduje psovoda s odstupom viac ako pol metra počas väčšej časti cviku, cvik nesplnil. Ak sa psovod a pes pohybujú pomaly (v normálnom alebo v rýchлом tempe), zrážka má byť 2 – 4 body. Zaostávanie je veľkou chybou a spôsobí zníženie bodov o 2 – 5. Nedostatočný kontakt a povely navyše sú chyba. Nedokonalý smer (nerovnobezný, šikmý) počas chôdze pri nohe má za následok stratu približne 1-3 body. Spomaľovanie a zastavovanie pred, počas alebo po obratoch znižuje bodové ohodnotenie. Pohyb psa (aj psovoda) musí byť prirodzený. Neprirodzené a prehnané pozície psa aj psovoda sú veľkou chybou. Takáto chyba môže viesť až k nesplneniu cviku. Bodové hodnotenie sa zníži, ak pes psovoda vyrušuje, alebo mu prekáža, alebo ak sa pes pri chôdzi často o psovoda opiera alebo sa ho dotýka. Mierna opatrnosť psovoda je počas chôdze dozadu povolená. Ak je chôdza dozadu zlá, nemôže byť strhnutých viac ako 1 – 2 body.

CVIK 2.3 Polohy (stoj a/alebo sed a/alebo ľah) počas chôdze

[Koef. 3]

Povely: „K nohe“ (3x), „Stoj“/„Sadni“/„Ľahni“ (2x)

Popis: Cvik sa vykoná podľa priloženej schémy. Pes musí predviesť dve z troch polôh stoj/sed/ľah. Musí byť vykonaný jeden obrat doľava alebo doprava. Pred pretekmi rozhodca rozhodne, ktoré dve polohy sa budú vykonávať a v akom poradí, a tiež do ktorej strany sa vykoná obrat. Tieto špecifikácie cviku musia byť rovnaké pre všetkých pretekárov na jednej súťaži. O tomto psovodov informuje rozhodca alebo steward až tesne pred začatím súťaže (začiatkom triedy). Východiskový bod, miesto ukončenia cviku a miesta obrátov (vľavo/vpravo, 90°) majú byť označené napr. malými kužeľmi. Odloženia sú približne v strede (5 m) 10 metrového úseku, pozri nákres nižšie.

Vykonanie: Steward vydá psovodovi inštrukcie na začiatok cviku, na odloženie/zastavenie psa do stoja/sedu/l'ahu, pri obratoch čelom vzad a na zastavenie na konci. Obraty v rohoch vykoná psovod nezávisle od stewarda, rovnako ako aj priradenie psa k nohe po návrate k psovi po zaujatí polohy, keď má následne psovod plynulo pokračovať v chôdzi..

Psovod a pes vykročia rovno dopredu z východiskového bodu normálnym tempom, pozdĺž prvého priameho úseku smerom k prvému miestu na obrat. Po prejení polovice vzdialenosti (cca 5 m) psovod na pokyn stewarda vydá psovi povel na zaujatie prvej polohy (stoj/sadni/l'ahni) a pes musí okamžite zaujať správnu polohu. Druhý povel na zaujatie polohy nie je povolený. To vedie k nesplneniu polohy. Psovod kráča ďalej približne 5 m pozdĺž tohto priameho úseku (približne k miestu na obrat), na pokyn stewarda vykoná obrat čelom vzad, pokračuje chôdzou ku svojmu psovi, míňajúc ho po svojej ľavej strane približne vo vzdialenosti 0,5 m, pokračuje ďalej v chôdzi približne 2 m, na pokyn stewarda vykoná čelom vzad a pokračuje chôdzou ku svojmu psovi. Keď je psovod na úrovni svojho psa, bez zastavenia, spomalenia či zrýchlenia tempa vydá povel „K nohe“. Psovod a pes spolu pokračujú (cca 5 m) k miestu obratu, vykonajú obrat doľava/doprava a pokračujú v priamom smere približne do polovice ďalšieho úseku, smerom ku koncovému bodu. Psovod na pokyn stewarda vydá psovi povel, aby zaujal druhú polohu a pokračuje ako na prvom úseku. Cvik končí, keď steward vydá pokyn na zastavenie a ohlási „Koniec cviku“.

Poloha stoj/sadni/l'ahni musí byť zaujatá paralelne s pomyselnou líniou spájajúcou miesta začiatku/obratu/konca cviku. Vzdialenosť psa od miest obratu by mala byť približne 0,5 m s ohľadom na veľkosť psa. Obrat v rohu má byť v pravom uhle (90°), nie v tvare oblúku. Dvojica má obísť rožné kužele z pravej strany, míňajúc ich po ľavej strane. Tempo má byť prirodzené, nie pomalšie/rýchlejšie ako normálne tempo chôdze pri nohe.

Inštrukcie pre hodnotenie: V cvikoch s polohami sa zaujatie nesprávnej polohy hodnotí prísnejšie, ako v iných cvikoch. Pre získanie bodov musí byť vykonaná korektne najmenej jedna poloha. Ak pes raz zastaví v nesprávnej polohe (napr. si sadne namiesto toho, aby si ľahol), alebo ak pes nesplní jednu polohu, nemôže dostať viac ako 7 bodov za cvik. Nesplnením polohy je, ak pes vykoná nesprávnu polohu, ak sa po vydaní povelu posunie o viac ako jednu dĺžku svojho tela, ak zmení správnu polohu, ak psovod vydá druhý povel na polohu, ak už po zastavení sa znova pohne a prejde viac ako jednu dĺžku tela alebo ak sú na zaujatie polohy použité výrazné signály rukou, alebo výrazná pomoc telom.

Ak pes vôbec nezaujme určenú polohu, t. j. nezastaví pred tým, ako psovod vykoná čelom vzad, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak je použitý druhý povel na zastavenie psa, tak musí pes zastať pred tým, ako psovod príde k miestu obratu, aby mohol cvik pokračovať, avšak dvojica nedostane viac ako 6 bodov.

Pri posudzovaní je potrebné zamerať sa na chôdzu, rovnako ako na polohy (stoj, sadni, ľahni), aby boli vykonané paralelne s pomyselnou líniou spájajúcou miesta začiatku/obratu/konca cviku. Pomalý pohyb, pomalé zastavenie/sadnutie/ľahnutie alebo nezaujatie rovnej polohy, nekorektná chôdza pri nohe, zmena tempa, spomalenie/zrýchlenie pred vydaním povelu, oblúky v miestach obrátov, nedodržanie priameho smeru (paralelného s pomyselnými líniami) a obzeranie sa za psom sú chyby. Bodová zrážka za takéto chyby je 1 až 4 body.

Nie sú dovolené žiadne povely navyše na zaujatie polohy. Povel navyše znamená, že uvedená poloha nie je splnená. Signály rukou alebo pomoc telom pri poveloch stoj/sadni/ľahni sú závažné chyby a znamenajú veľkú bodovú zrážku. V závislosti na ich sile a trvaní je zrážka 1 – 5 bodov, alebo môžu viesť k nesplneniu polohy (pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 48).

CVIK 2.4 Privolanie s odložením do stoja

[Koef. 3]

Povely: „Ľahni“, („Zostaň“), „Ku mne“, „Stoj“, „Ku mne“ („K nohe“)

Vo všetkých častiach cviku je potrebné použiť hlasové povely. Pri vydaní povelu na zastavenie je možné použiť súčasne aj signál rukou.

[Signál rukou: na zastavenie možno použiť jednu ruku alebo obe ruky]

Popis: Vzdialenosť na privolanie je približne 25 – 30 m. Po prejdení približne polovice trasy je psovi prikázané zastaviť do stoja. Východiskový bod a bod v polovici trasy môžu byť označené napríklad malým kužeľom, polguľou atď. Bod v polovici trasy je označený umiestnením kužeľa alebo nejakej inej značky, dobre viditeľnej pre psovoda, ale jasne mimo dráhy psa. Tento kužeľ/značka označuje miesto pre povel na zastavenie, t. j. povel na zastavenie sa má vydať, keď je pes na úrovni tejto značky.

Vykonanie: Pes je uložený do polohy ľahni a psovod odíde približne 25 – 30 m v určenom smere, kde sa otočí tvárou ku psovi. Na pokyn stewarda psovod privolá psa. Keď pes prebehne približne polovicu trasy, tzn. keď bude na úrovni kužeľa/značky, psovod nariadi psovi zastaviť do stoja (bez pokynu stewarda). (Polovica trasy označená kužeľom/značkou => miesto pre povel stoj, nie miesto zastavenia pre psa). Na pokyn stewarda (približne po 3 sekundách) psovod opäť psa privolá do základného postoja. Všetky povely musia byť hlasové a vydané jasne. S hlasovým povelom na zastavenie môže byť vydaný aj signál rukou. Tento musí byť vydaný súčasne s hlasovým povelom a nesmie trvať dlhšie ako hlasový povel. Meno psa môže byť kombinované s povelmi na privolanie, ale meno a povel musia byť vyslovené tesne za sebou tak, aby nepôsobili dojmom dvoch oddelených povelov.

Inštrukcie pre hodnotenie: Je dôležité, aby pes ochotne reagoval na všetky povely na privolanie a presne uposlúchol aj povel na zastavenie. Pes sa musí pohybovať primeranou rýchlosťou a udržať si tempo, prinajmenšom rýchly klus. Pomalý a váhavý pohyb, či očakávanie zastavenia je chyba. Veľmi pomalý alebo veľmi váhavý pohyb môže spôsobiť až nesplnenie cviku. Pri posudzovaní rýchlosti behu a zastavovania sa berie do úvahy plemeno psa a jeho stavba tela. Pes musí po vydaní povelu na privolanie okamžite vyraziť a po povele na zastavenie musí ihneď začať zastavovať. Ak je potrebný druhý povel na privolanie (buď na začiatku alebo po zastavení), hodnotenie je znížené o 2 body. Tretí povel na privolanie z východiskového bodu alebo z miesta zastavenia znamená nesplnenie cviku, tak isto ako keď psovod použije po dva povely na obe privolania (t. j. dokopy 4 povely na privolanie). Ak sa pes pohne o viac ako jednu dĺžku svojho tela prv, než zaznie prvý povel na privolanie, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak si pes sadne alebo sa postaví, alebo sa pohne o menej

ako jednu dĺžku tela pred tým, než zaznie prvý povel na privolanie, môže dostať najviac 8 bodov. Pri hodnotení zastavenia môže byť mierna tolerancia na dĺžku brzdnéj dráhy u rýchlych psov/robustných psov, nie však u pomalých psov. Pes musí na povel okamžite začať zastavovať. Pre ohodnotenie plným počtom bodov (za zastavenie), bez ohľadu na rýchlosť psa, pes sa nemôže posunúť o viac ako jednu dĺžku tela od vydania povelu po zastavenie. Pomalší pes má byť schopný urobiť presnejšie zastavenie. Vykonanie ďalších krokov po zaznení povelu je veľká chyba. Ak pes po vydaní povelu na zastavenie zastane šmykom, tento šmyk sa taktiež hodnotí, ako keby pes robil kroky a zodpovedajúco sa zníži bodové ohodnotenie. Ak pokus o zastavenie nie je úspešný a pes sa nezastaví do približne 3 dĺžok tela, zastavenie sa považuje za vynechané a nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes ani nepokúsi zastaviť, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak pes zastaví v nesprávnej polohe, alebo ak zmení polohu, hodnotenie sa zníži o 2 body, ak bol cvik inak prevedený perfektne.

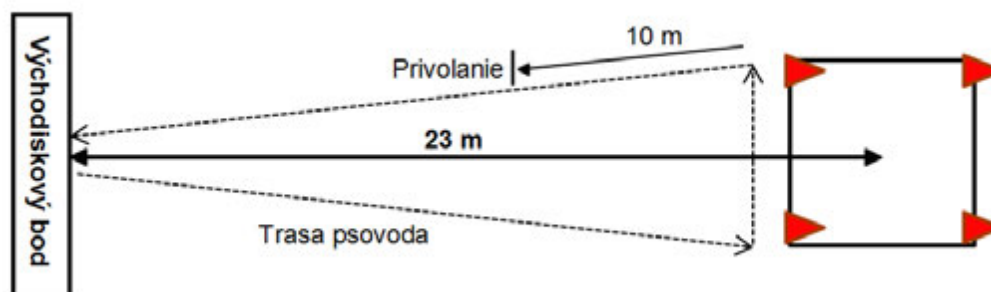
CVIK 2.5 Vyslanie do štvorca, ľah a privolanie

[Koeff. 4]

Povely: „Vpred“, („Stoj“), „Ľahni“, „K nohe“.

Použitie signálov rúk súčasne spolu s hlasovými povelmi je povolené, keď je pes vzdialený od psovoda, t. j. pri vydávaní povelov na presmerovanie (môže byť použitá len jedna ruka), ako aj pri vydávaní povelov „Stoj“ a „Ľahni“ (môže byť použitá buď jedna alebo obe ruky).

Popis: Veľkosť štvorca je 3 x 3 m. Vzdialenosť medzi stredom štvorca a východiskovým bodom je približne 23 m. V každom rohu je štvorec označený kužeľmi (vysokými približne 10 – 15 cm). Z vonkajšej strany sú kužele spojené viditeľnou líniou (páska, krieda, stuha). Štvorec je umiestnený najmenej v približne 3 – 5 m vzdialenosti od najbližšej hranice cvičebného priestoru. Pozri schému nižšie a detailný náčrt štvorca v prílohe 3.

Vykonanie: Pred začiatkom cviku musí psovod informovať rozhodcu, či bude veliť psovi vo štvorci najskôr zastavenie do stoja a potom ľahnutie, alebo si pes vo štvorci priamo ľahne. Všetky ostatné povely okrem povelov „Stoj“, „Ľahni“ a povelov na presmerovanie sa dávajú na pokyn stewarda.

Psovod musí vydať povely psovi tak, ako nahlásil a pes musí tieto povely poslúchnuť, napr. ak je vydaný povel „Stoj“ vo štvorci, pes musí zastať v stoji a ak dostane priamo povel „Ľahni“, tak toto ľahnutie musí byť vykonané okamžite. Bodové hodnotenie sa znižuje, ak pes koná svojvoľne. To znamená, že napr. povely „Stoj“ a/alebo „Ľahni“ vo štvorci musia byť vydané.

Na pokyn stewarda psovod vyšle psa z východiskového bodu do štvorca. Pes sa musí pohybovať do štvorca po priamej línii a vstúpiť do štvorca spredu.

Keď pes vstúpi do štvorca, psovod mu dá povel buď „Stoj“ a potom „Ľahni“, alebo priamo „Ľahni“ (tieto povely psovoda sú vydané bez pokynu stewarda). Ak je psovi velené „Stoj“, tak táto poloha musí byť jasne vykonaná a stabilná (o trvaní približne 3 sekundy) pred tým, než pes dostane povel „Ľahni“.

Na pokyn stewarda psovod vykročí dopredu smerom na pravý kužeľ štvorca. Akonáhle sa psovod

dostane do vzdialenosti približne 2 m pred kužel, je mu velené, aby vykonal obrat doľava a potom približne po 3 m znovu vykonal obrat vľavo, naspäť smerom k východiskovému bodu. Približne po 10 m chôdze od druhého obratu je psovodovi velené, aby privolal psa pokračujúc smerom na východiskový bod. Privolanie psa zo štvorca môže byť sprevádzané krátkym otočením hlavy psovoda. Po dosiahnutí východiskového bodu je psovodovi velené, aby zastal.

Psovod nesmie (ak sa chce vyhnúť zrážke bodov za povely navyše) počas tohto cviku použiť viac ako štyri povely, pričom jeden z tých štyroch povelov je „Stoj“ vo štvorci. Ak dá psovod psovi vo štvorci priamo povel „Lahni“, tak použije iba tri povely. Ak pes musí byť presmerovaný, signály rukou môžu byť kombinované s hlasovým smerovým povelom.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa poslúchnuť povely a nasmerovania, jeho rýchlosť a udržanie priameho smeru. Nie je povolené ukazovať psovi smer na východiskovom bode (napr. na štvorec), alebo dotýkať sa psa, a to ani pred začiatkom cviku. Toto vedie k nesplneniu cviku. Jedinou výnimkou dotýkania sa psa pred začatím cviku je „dotyk na ruku“, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 20 a 53.

Ak sa psovod pohne (vykročí ktorýmkoľvek smerom) v čase, keď vydáva povely, cvik nie je uznaný (0 bodov). Ak je psovod neprimerane aktívny (pomoc telom), nemôže byť udelených viac ako 8 bodov. Signály rukou sú povolené len vtedy, ak musí byť pes nasmerovaný/presmerovaný. Ak psovod použije signál rukou spolu s hlasovým, keď je pes vedľa psovoda, spôsobí to zníženie bodov o 2. Ak sa pes pohybuje pomaly alebo veľmi pomaly, môže dostať iba 6 – 7 bodov. Ak pes cvičí samostatne (nezávisle, bez povelu psovoda), znižuje sa tým bodové ohodnotenie. Ak pes zastaví na ceste do štvorca či vo štvorci bez povelu, alebo si ľahne vo štvorci bez povelu, zrážka je 3 body.

Ak pes vstúpi do štvorca z boku alebo zozadu, body sa znížia o 0,5 – 1. Aby pes získal body, jeho celé telo, okrem chvosta, musí byť vo vnútri štvorca. Ak si pes sadne alebo ľahne mimo štvorca, už nemôže byť nasmerovaný do štvorca a cvik sa považuje za nesplnený.

Ak je pes zastavený povelom „Stoj“ (a ide o psa, ktorý má vo štvorci najprv vykonať polohu stoj a až potom ľah) a zastaví sa v blízkosti štvorca alebo na jeho hranici, tak musí byť presmerovaný do štvorca, pričom psovod musí vo štvorci pred povelom „Lahni“ vydať nový povel „Stoj“. Hodnotenie je znížené o 2 body, ak sú reakcie psa rýchle a polohy jasné/presné. V prípade, že má byť pes vo štvorci zastavovaný povelom „Lahni“ (tzn., že ide o psa, ktorý si má po dobehnutí do štvorca bez zastavenia do stoja okamžite ľahnúť) a tento pes musí byť kvôli potrebe presmerovania do štvorca zastavený mimo štvorca alebo na jeho hranici, zrážka je rovnako 2 body za každé presmerovanie so zastavením. Po takomto presmerovaní so zastavením musí byť po dobehnutí do štvorca následne vydaný povel „Lahni“.

Ak pes zaujme nesprávne polohu vo štvorci (na povel), zrážka sú 2 body a ak poloha v stoji nie je jasná a stabilná alebo je príliš krátká, zrážka sú 1 – 2 body. Ak pes zaujme nesprávne polohu vo štvorci, pričom tak vykoná svojvoľne (bez povelu) zrážka sú 3 body.

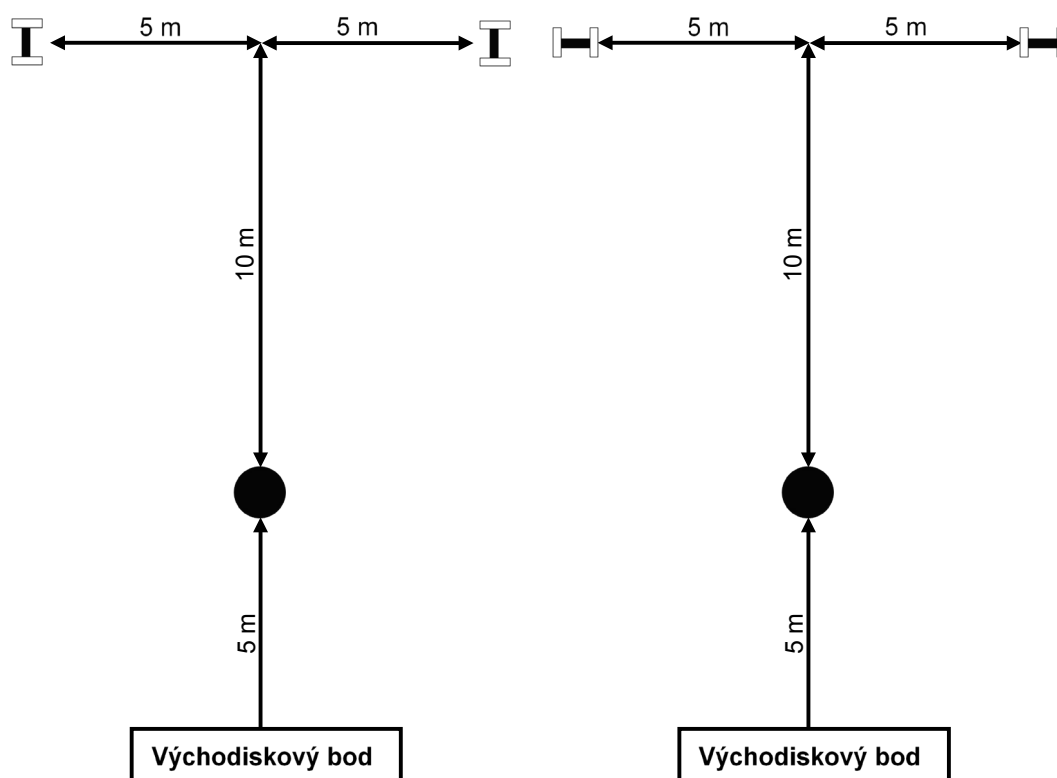
Cvik nie je splnený (0 bodov), ak pes nezaujme vo štvorci pozíciu „Lahni“ alebo ak sa pes vo štvorci zodvihne do sedu alebo do stoja pred tým, než psovod vykoná druhý obrat. Ak sa pes zdvihne (do sadu alebo do stoja) po druhom obrate psovoda, predtým ako je privolaný, nemôže byť pridelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes vo štvorci hýbe bez zodvihnutia sa/plazí, zrážka je 2-3 body. Ak sa pes pohybuje a prekročí ohraničenie štvorca pred tým, než je privolaný, cvik nie je splnený (=0). Ak však pes predvída povel na privolanie a odštartuje tesne pred povelom psovoda, napríklad na pokyn stewarda na privolanie psa, hodnotenie sa zníži o 2 až 3 body.

Za druhý krát vydaný povel (jeden povel navyše) na privolanie či „Stoj“ alebo „Lahni“ je v triede OB2 zrážka 2 body. Cvik nie je splnený (0 bodov), ak jeden z týchto povelov musí byť vydaný tretíkrát.

Povely: „K nohe“, „Stoj“, „Vpravo/Vľavo/Aport“, „Pust“, („K nohe“)

Okrem hlasových povelov sú pri smerovacích poveloch povolené súčasne aj signály jednou rukou.

Popis: Dve drevené činky sú umiestnené v rade približne 10 m od seba tak, aby boli dobre viditeľné. To, ktorá činka sa má priniesť, sa určí tajným losovaním. Východiskový bod sa nachádza približne 15 m od stredu pomyslenej úsečky spájajúcej obe činky. Malá značka (kus pásky, kriedové značky, atď.) sa nachádza približne 10 m od stredu pomyslenej čiary spájajúcej obe činky. Východiskový bod je teda 5 m od značky. Po ohlásení začiatku cviku položí steward dve drevené činky do jednej roviny približne 10 m od seba, aby boli dobre viditeľné. Bez ohľadu na to, ktorá činka má byť prinesená (aportovaná), steward umiestňuje činky vždy v rovnakom poradí (buď vždy zľava doprava alebo sprava doľava) a do rovnakej pozície (horizontálne alebo vertikálne) pre všetkých súťažiacich. Pozri nákres nižšie. Psovod a pes stoja na východiskovom bode tvárou k značke (tvárou k stredu pomyslenej čiary, spájajúcej obe činky). Ohlásí sa začiatok cviku.

Vykonanie: Psovod a pes stoja na východiskovom bode tvárou k značke, ktorá je vzdialená približne 5 m. Potom, ako je ohlásený začiatok cviku a sú položené činky, je psovodovi velené, aby spolu so svojim psom vykročil z východiskového bodu smerom k značke, minul ju (1 – 2 m) a na pokyn stewarda vykonal čelom vzad, po ktorom psovod odloží psa (bez pokynu stewarda) do polohy stoj pri značke, tvárou k východiskovému bodu. Psovod pokračuje v chôdzi smerom od psa až na východiskový bod, kde sa otočí smerom k činkám. Psovod nesmie zastáť, keď odchádza od svojho psa. Po približne 3 sekundách je psovodovi velené, aby vyslal psa k činke tým smerom, ktorý si vylosoval a pes musí priniesť a odovzdať činku korektne. Povedy na smer („Vpravo/Vľavo“) a na prinesenie aportu musia byť vydané tesne za sebou tak, aby nepôsobili dojmom dvoch oddelených

povelov (neskoršie vydaný povel na prinesenie aportu by bol interpretovaný ako druhý povel).

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa poslúchnuť aportovacie/smerové povel a povel na zastavenie, rýchlosť psa a zvolenie najkratšej trasy k správnej činke. Ukazovanie smerov, alebo dotýkanie sa psa na východiskovom bode, sa hodnotí ako nesplnenie cviku (0 bodov). Jedinou výnimkou dotýkania sa psa pred začatím cviku je „dotyk na ruku“, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 20 a 53. Aby pes splnil cvik, nemôže sa z miesta na zastavenie posunúť o viac ako dĺžku svojho tela, kým je vyslaný po činku. Pes, ktorý si pri značke ľahne, alebo si sadne (nesprávna poloha), alebo sa hýbe, môže dostať najviac 8 bodov. Ak sa pes pred vydaním povelu na aportovanie pohne o viac ako o jednu dĺžku svojho tela z miesta, kde mal stáť, cvik nesplnil (0 bodov).

Ak sa pes očividne vyberie k nesprávnej činke, ale je zastavený a nasmerovaný k správnej činke a prinesie správnu činku, je penalizovaný stratou 3 body. Pokiaľ je presmerovaný od nesprávnej činky bez toho, aby bol zastavený, penalizácia je 1 – 2 body. Ak pes zodvihne nesprávnu činku, cvik nesplnil (0 bodov).

Penalizácia za povel navyše pre nasmerovanie/presmerovanie psa závisí od ich intenzity a ochoty psa poslúchnuť tieto povel. Môže to byť zrážka 1 – 2 body/povel.

Vypustenie činky a žuvanie, alebo prekusovanie činky, je popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, bod 73 a 74.

CVIK 2.7 Pachové rozlišovanie a aport

[Koef. 4]

Povely: („Zostaň/K nohe“), („K nohe“), „Hľadaj“, „Pusť“, („K nohe“)

Vykonanie: Psovod stojí so psom v základnom postoji na východiskovom bode, steward ohlásí začiatok cviku a podá psovodovi drevený aportovací predmet (10 cm x 2 cm x 2 cm), ktorý bol predtým označený. Na označenie treba použiť ceruzku alebo guľôčkové pero, nie napr. fixku, ani zvýrazňovač, ani prepisovačku, atď. Psovod môže predmet podržať vo svojej ruke približne 10 sekúnd. V tejto chvíli nie je psovi dovolené dotýkať sa predmetu, alebo ho čuchať. Steward vyzve psovoda, aby mu odovzdal predmet a otočil sa čelom vzad. Psovod rozhodne, či sa pes bude alebo nebude pozeráť na položené predmety. Povel „K nohe“ alebo „Zostaň“ sú povolené. Steward odíde do vzdialenosti približne 10 m od psovoda položiť na zem alebo podlahu predmet psovoda, pričom sa ho nedotkne, spolu s ďalšími piatimi rovnakými predmetmi. Steward položí ďalších päť predmetov na zem rukou, teda sa ich dotkne. Predmety sú rozmiestnené v kruhu alebo v horizontálnej či vertikálnej línii vo vzdialenosti približne 25 cm jeden od druhého. Predmety musia byť rozmiestnené pre všetkých pretekárov rovnakým spôsobom, ale pozícia predmetu psovoda sa môže líšiť. Ak sú predmety rozmiestnené v horizontálnej alebo vertikálnej línii, predmet psovoda nesmie byť uložený na okraji radu.

Potom je psovod vyzvaný, aby sa otočil čelom vzad (tvárou ku predmetom) a dal psovi povel na prinesenie označeného predmetu. Pes musí nájsť predmet psovoda, priniesť ho a odovzdať psovodovi v súlade so všeobecnými pravidlami.

Psovi je dovolené pracovať približne pol minúty, pokiaľ je jeho práca aktívna a cielená. Pre každého pretekára musí byť pripravených 6 nových predmetov.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa pracovať, na efektivitu jeho práce a na jeho tempo. Ak pes jedenkrát zodvihne nesprávny predmet, ale vzápätí prinesie správny, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Cvik nie je splnený (0 bodov), ak je psovi dovolené očuchať predmet, alebo sa ho dotknúť na začiatku cviku pred tým, ako je predmet odovzdaný späť stewardovi, ak sú psovi vydané povel v čase, keď je nad predmetmi, alebo ak pes zodvihne dvakrát nesprávny predmet. Ak pes očuchá predmety, alebo ak sa ich veľmi jemne dotkne, keď hľadá ten správny, body sa neznižia.

Body sa znižia, ak pes postrčí/posunie/štuchne predmet (predmety) alebo ak sa viackrát potrebuje presvedčiť o správnom predmete. Pokles je 0,5 – 1 bod za posun alebo postrčenie. Jedna krátka opätovná kontrola správnosti predmetu však nemusí nevyhnutne viesť k zníženiu bodov za predpokladu, že práca je systematická a efektívna.

Vypustenie predmetu a žuvanie, alebo prekusovanie predmetu, je popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, bod 73 a 74.

CVIK 2.8 Ovládateľnosť na diaľku

[Koef. 4]

Povely: „Lahni“, („Zostaň“), „Sadni“ (2x), „Stoj“ (2x), „Lahni“ (2x), „Sadni“

Súčasné použitie signálov rukou spolu s hlasovými povelmi je pri zmenách polôh povolené. Možno použiť jednu alebo obe ruky.

Vykonanie: Pes musí na povely psovoda zmeniť svoju polohu 6x (sadni/stoj/lahni) a zostať na svojom pôvodnom mieste. Východiskový bod je medzi dvoma značkami, ktoré sú od seba vzdialené približne 1 m. Pomyselná čiara spájajúca tieto značky tvorí hranicu za chrbtom psa. Psovod na pokyn stewarda velí psovi, aby si ľahol na východiskovom bode pred pomyselnou čiarou. Psovod odíde od psa na vopred vyznačené miesto približne 10 m pred psom, kde sa otočí tvárou ku psovi. Poradie zaujatia polôh je vždy „Sadni - Stoj - Lahni“ alebo „Stoj - Sadni - Lahni“. Každá poloha sa má vykonať dvakrát a posledný povel na zmenu polohy je „Lahni“. Poradie zaujatia polôh musí byť pre všetkých pretekárov rovnaké.

Steward ukazuje psovodovi, v akom poradí a kedy má pes meniť polohy nápismi, symbolmi alebo kresbami, alebo zobrazením na elektronickej tabuli. Steward stojí približne 3 – 5 m od psa tak, aby nevidel na psa, keď ukazuje tieto symboly. Steward mení symboly približne každé 3 sekundy.

Psovod musí použiť hlasové povely. Môže zároveň použiť aj signály rukou, keď je vzdialený od psa, avšak tieto musia byť krátke (rovnako ako hlasové) a použité súčasne s hlasovými povelmi. Po poslednom povele „Lahni“ sa psovod vráti ku psovi a vydá psovi povel „Sadni“ na priradenie sa do základného postoja (všetko na pokyn stewarda).

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na rýchlosť, akou pes mení polohy, čistotu predvedenia polôh, nakoľko sú polohy rovné, ako pes v polohách zotrúva a ako veľmi sa pes posúva. Pre získanie bodov sa pes nesmie posunúť celkovo o viac ako jednu dĺžku svojho tela z východiskového bodu (v akomkoľvek smere). Ak sa posunie o jednu dĺžku svojho tela, nezíska viac ako 5 bodov. Pre zhodnotenie celkovej vzdialenosti, o ktorú sa pes posunul, sa všetky posuny sčítavajú (dopredu, dozadu, nabok a pod.). Ak pes vynechá jednu zo šiestich polôh, nemôže dostať viac ako 7 bodov a ak zmešká dve polohy, nemôže dostať viac ako 5 bodov. Preto ak pes preskočí jednu polohu a hneď zaujme ďalšiu, nemôže dostať viac ako 5 bodov. Pes musí vykonať na povel zmenu polohy najmenej štyrikrát, aby boli udelené body. Ak pes raz potrebuje dva povely (jeden povel navyše) na zmenu polohy, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Neuposlušnutie druhého povelu na zmenu polohy znamená vynechanie polohy. To znamená, že prvý raz vydaný druhý povel na zmenu polohy znamená stratu 2 bodov a vydanie každého ďalšieho druhého povelu pre nasledujúce zmeny polôh znamená zníženie hodnotenia o ďalší 1 bod. Môže byť vydaný tretí povel na zaujatie polohy, ak sa to podarí v časovom limite (ale táto poloha sa berie ako vynechaná), aby bolo možné vykonať nasledujúcu zmenu polohy.

Používanie príliš hlasných povelov a prehnané alebo dlhotrvajúce signály rukou sú penalizované (pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia). Ak si pes sadne pred tým, než sa psovod k nemu vráti, nemôže dostať viac ako 8 bodov. V tomto cviku je možné získať body, aj keď sú 3 – 4 polohy vykonané až na druhý povel, za predpokladu, že pes tieto povely okamžite poslúchne, pričom zaujaté

polohy sú korektné a čisté a cvik je vo všetkých ostatných aspektoch vykonaný bezchybne.

CVIK 2.9 Obehnutie okolo skupiny kužeľov/suda, zastavenie (stoj/lah) a skok cez prekážku

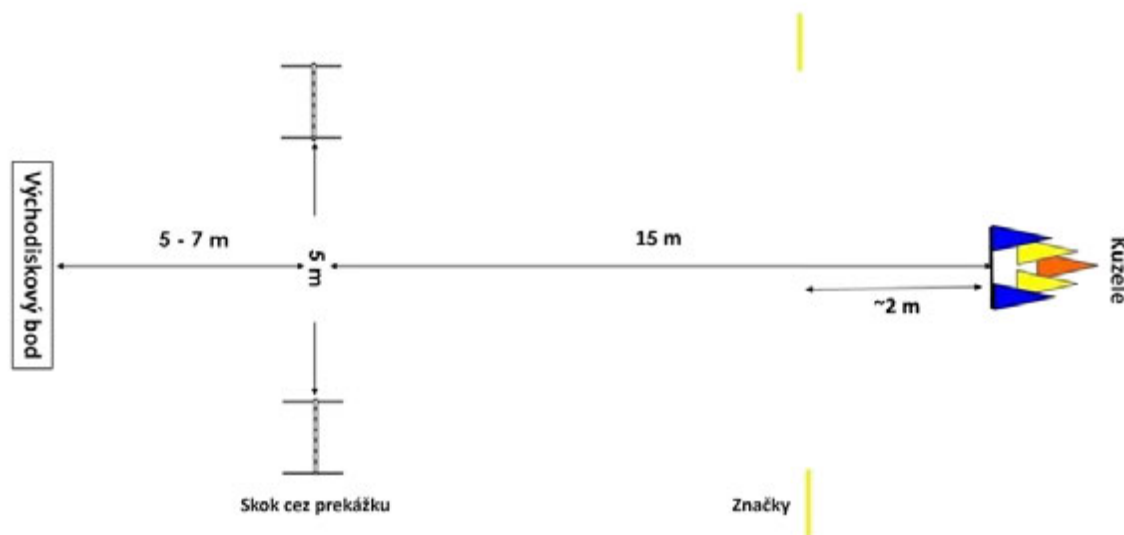
[Koef. 3]

Povely: „Okolo“, „Stoj/Lahni“, „Vpravo/Vľavo/Hop“, („K nohe“)

Súčasne s hlasovým povelom je možné použiť aj signál jednou rukou, ak je potrebné presmerovanie a pri vydaní povelu na nasmerovanie (vľavo/vpravo) k správnej prekážke. Psovod smie použiť povel na preskočenie prekážky, avšak smerový povel a povel na preskočenie prekážky musia byť vyslovené tesne za sebou tak, aby smerový povel a povel na preskočenie prekážky nebudili dojem dvoch samostatných povelov. Pri povelí na zastavenie (stoj/lahni) je možné použiť signál oboma rukami.

Popis: Pred začatím pretekov rozhodca určí, akú polohu (stoj/lah) má pes vykonať na spätočnej trase ku psovodovi. Poloha je pre všetkých pretekárov na jedných pretekoch rovnaká. Dve prekážky (obe otvorené s latkou) sú umiestnené približne 5 m jedna od druhej. Výška prekážky má byť približne rovnaká, ako výška psa v kohútiku, nie však vyššia ako 50 cm.

Skupina kužeľov (3 – 6) alebo sud sú umiestnené vo vzdialenosti približne 15 m od pomyselnéj línie spájajúcej obe prekážky. Miesto zastavenia psa (približne 2 metre pred kužeľmi) môže (ale nemusí) byť označené umiestnením páru kužeľov, páru krátkych kúskov pásky, páru polgúl alebo iných značiek dobre viditeľných pre psovoda, ale zreteľne stranou od trasy psa a nenápadných pre psa. Pes nemá vidieť umiestňovanie kužeľov/suda, a preto majú byť umiestnené skôr, než sa psovod postaví na východiskový bod. Východiskový bod si môže zvoliť psovod. Môže to byť päť až sedem metrov (5 – 7 m) pred pomyselnou spojnicou medzi prekážkami. Rozloženie cviku je znázornené na obrázku nižšie a príklady rozloženia kužeľov a odporúčané trasy obehnutia psa pozri v prílohe 2.1 a 2.2. Odporúčané konštrukcie prekážok pozri v prílohe 1.

Psovod (alebo steward alebo rozhodca) vylosuje, ktorú prekážku má pes preskočiť (ľavú/pravú). V tejto fáze sa to ale ešte psovodovi neoznami. Psovod sa túto informáciu dozvie až vtedy, keď pes po obehnutí kužeľov/suda zaujme požadovanú polohu (stoj/lah). Steward vydá pokyn: „Ľavá/Pravá Povel“.

Vykonanie: Psovod stojí so psom v základom postoji na východiskovom bode, ktorý si zvolil, tvárou ku kužeľom/sudu. Steward ohlásí začiatok cviku. Na jeho pokyn vyšle psovod psa obehnúť kužeľ/sud. Trasa psa okolo kužeľov/suda môže byť v smere alebo proti smeru hodinových ručičiek. Ideálne je nerobiť tesné otočenie okolo kužeľov/suda. Medzi psom a kužeľmi/sudom má byť zreteľná vzdialenosť. V závislosti od plemena sú vhodné vzdialenosti približne do pol metra pre stredné plemená a do jedného metra pre veľké plemená. Keď je pes na ceste späť a zreteľne minul kužeľ/sud aspoň o približne 2 metre, ale pred imaginárnou spojnicou oboch prekážok, psovod okamžite velí psovi (bez pokynu stewarda), aby zastavil v polohe, ktorú určil rozhodca. Psovod musí vydať hlasový povel a súčasne môže použiť aj signál rukou. Počas zastavenia (približne 3 sekundy) steward informuje psovoda, ktorý smer bol vylosovaný a dáva pokyn psovodovi, aby velil psovi skočiť zodpovedajúcu prekážku a vrátiť sa do základného postoja. Psovod musí počkať, kým steward povie „Povel“, predtým, ako pošle/prikáže psovi vyraziť. Psovod môže vydať povel na skok ihneď po tom, ako pes vyštartuje k prekážke. Pri vydaní povelu na preskočenie prekážky nemôže byť použitý žiaden signál rukou.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa poslúchnuť povel a smerové povel, tempo psa a zvolenie primerane krátkej trasy, zároveň ale s ponechaním vhodnej vzdialenosti od kužeľov/suda. Hodnotí sa aj primeraná symetria a udržanie strednej línie priamo na stred kužeľov/suda alebo priamo smerom na psovoda pri návrate (pred zastavením).

Nie je povolené ukazovať psovi smer na východiskovom bode (napr. na kužeľ/sud), alebo dotýkať sa psa, a to ani pred začiatkom cviku. Toto vedie k nesplneniu cviku. Jedinou výnimkou dotýkania sa psa pred začatím cviku je „dotyk na ruku“, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 20 a 53.

Pes musí vykazovať dobrú a stálu rýchlosť, aspoň rýchly klus. Pomalá/neochotná práca zníži body o 1 – 5. Pri hodnotení tempa a vzdialenosti psa od kužeľov/suda, ako aj pri hodnotení zastavenia, sa má zohľadňovať plemeno psa a jeho stavba tela. Ak pes predvída povel, penalizácia je 1–3 body. Ak pes koná samostatne/svojvoľne, penalizácia je 3 body. Ak pes zastaví sám, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov.

Ak sa pes vráti alebo zastane pred tým, ako by dosiahol kužeľ/sud, musí byť presmerovaný tak, aby obehol okolo kužeľov/suda. Hodnotenie sa vtedy zníži o 3 body za predpokladu, že pes prebehne okolo kužeľov/suda na jeden povel na presmerovanie. Takto môže byť udelených 7 bodov za predpokladu, že cvik je vo všetkých ostatných aspektoch vykonaný dokonale. Ak pes neobehne okolo kužeľov/suda, alebo ho po obehnutí nebolo možné zastaviť medzi imaginárnou líniou označujúcou 2 m pred kužeľmi/sudom a imaginárnou spojnicou oboch prekážok, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak pes po obehnutí kužeľov zastaví samostatne (bez povelu, zjavne príliš skoro), mal by byť privolaný a znova zastavený. V takomto prípade nie je možné udeliť viac ako 7 bodov.

Ak psovod zastaví psa príliš skoro, avšak je jasné, že pes už kužeľ minul (najmenej 1 meter) bodová zrážka sú 2 body. Pri posudzovaní zastavenia sa hodnotí ochota poslúchnuť povel na zastavenie. Je na psovodovi, kedy vydá povel na zastavenie. Nesmie to však byť skôr, ako pes prebehne aspoň 2 metre po obehnutí kužeľov.

Pes, ktorý zaujme nesprávnu polohu alebo sa po vydaní povelu na zastavenie ešte hýbe (o viac ako 1 dĺžku svojho tela) pred tým, ako zastaví, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Pes musí zostať vo svojej polohe (stoj/ľah) až do privolania/povelu psovoda na skok. Ak sa pes po zastavení rozbehne príliš skoro, hodnotenie sa zníži o 2 – 3 body. Ak sa rozbehne veľmi skoro (napríklad pred pokynom stewarda), môže to dokonca vyústiť do nesplnenia cviku. Ak sa pes očividne pohne o viac ako približne jednu dĺžku svojho tela zo zaujatej polohy (stoj/ľah) po tom, čo už zastavil, pred vydaním povelu na nasmerovanie a preskočenie prekážky, cvik je nesplnený.

Ak pes potrebuje na zastavenie približne trojnásobok dĺžky svojho tela, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes nezastaví, cvik je nesplnený.

Ak sa pes vyberie k nesprávnej prekážke a je zastavený a úspešne presmerovaný (dva povely) na preskočenie správnej prekážky, penalizácia je 3 body. Ak je pes presmerovaný z nesprávneho smeru (alebo od nesprávnej prekážky) bez zastavenia, penalizácia je 1 – 2 body. Penalizácia za povely navyše na presmerovanie závisí od ich intenzity a ochoty psa poslúchnuť tieto povely. Môže to byť zrážka 1 – 2 body/povel. Penalizácia za ostatné povely navyše musí byť v súlade so Všeobecnými pravidlami a usmerneniami. Ak trasa psa vedie príliš tesne pri kužeľoch/sude alebo nie je dostatočne priama a symetrická, alebo je klukatá, zrážka je 0,5 – 2 body.

Ak sa pes dotkne alebo narazí do kužeľa/kužeľov alebo suda, hodnotenie sa zníži o 1 – 3 body v závislosti od sily/intenzity nárazu. Ak pes kužeľ/kužeľ/sud prevráti, zrážka je 2 – 3 body. Ak pes prebehne medzi skupinou kužeľov (pomedzi kužeľe), nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes dotkne prekážky počas skoku, alebo ak zhodí latku prekážky, penalizácia je 2 body.

Ak pes preskočí prekážku na ceste ku kužeľom/sudu, cvik je nesplnený. Ak pes potrebuje druhý povel na presmerovanie na obehnutie okolo kužeľov/suda, t. j. tretí povel „okolo“, cvik je nesplnený. Cvik nie je splnený, ak psovod vydá povel na zastavenie (stoj/ľah) príliš skoro, t. j. ak je pes ešte stále pri kužeľoch/sude. Ak pes nezastaví na povel, cvik je nesplnený. Ak pes nepreskočí cez prekážku, alebo preskočí nesprávnu prekážku, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak sa pes od prekážky odrazí, cvik nie je uznaný (0 bodov). Ak pes prevráti prekážku (prekážka padne), cvik nie je uznaný (0 bodov).

CVIK 2.10 Celkový dojem

[Koef. 2]

Inštrukcie pre hodnotenie: Pri posudzovaní celkového dojmu je základom ochota psa pracovať a poslúchnuť povely. Dôležitá je presnosť a precíznosť, rovnako ako aj prirodzený pohyb psovoda aj psa. Pre dosiahnutie vysokého hodnotenia musia obaja, psovod aj pes, dobre pracovať v súhre ako tím, musia predviesť vzájomnú radosť zo spoločnej práce a dobré športové správanie. Činnosti počas cvikov a medzi cvikmi ovplyvňujú získané body za celkový dojem.

Ak je pes mimo kontroly a opustí psovoda počas alebo medzi cvikmi, avšak zostane v cvičebnom priestore, nemôže dostať viac ako 5 bodov za celkový dojem za predpokladu, že sa pes vrátil na prvé privolanie. Ak sa pes nevráti alebo ak opustí psovoda druhýkrát, je diskvalifikovaný.

Ak pes opustí cvičebný priestor počas cvičenia alebo medzi cvikmi, alebo ak sa vyvenčí v cvičebnom priestore, je diskvalifikovaný. Ak však pes opustí cvičebný priestor a ide k psovodovi mimo tento priestor počas cviku 2.1 (skupinový cvik), pes nie je diskvalifikovaný, ale nemôže získať viac ako 5 bodov za celkový dojem.

TRIEDA OB3

CVIK 3.1 Odloženie v sede v skupine 2 minúty, psovodi mimo dohľad [Koef. 2]

CVIK 3.2 Odloženie v ľahu v skupine 1 minútu a privolanie [Koef. 2]

Cviky 1 a 2 sú spojené, ale body sú udelené za obidve časti oddelene po skončení druhého cviku.

Povely: „Sadni“, („Zostaň“), „Ľahni“, „Ku mne“, („K nohe“)

Pri povelu „Ľahni“ možno použiť súčasne aj signál rukou. Môže byť použitá jedna ruka alebo obe ruky.

Cvik 3.1/ Časť 1: Odloženie v sede v skupine 2 minúty, psovodi mimo dohľad

Cvik 3.2/ Časť 2: Odloženie v ľahu v skupine 1 minútu a privolanie

Popis: Psy musia vstúpiť do kruhu bez vŕdzky, ale musia mať obojok. V skupine nemôžu byť viac ako štyri a nie menej ako tri psy. V prípade, že v triede OB3 štartuje iba päť psov, môžu cvik vykonať naraz spolu. Aj v prípade súťaží s veľkým počtom súťažiacich, ako napr. súťaže typu „Majstrovstvá“, môže hlavný rozhodca spolu s rozhodcom (rozhodcami) hodnotiacimi skupinovú cviku a stewardom rozhodnúť o tom, aby bolo päť psov v skupine.

Časť 1 (cvik 3.1) začne, keď všetci psovodi v skupine stoja v rade vedľa seba vo vzdialenosti približne 4 – 5 m jeden od druhého so svojimi psami v základnom postoji a steward ohlásí „Začiatok cviku 1“. Cvik končí, keď sa psovodi vrátia späť do cvičebného priestoru a stoja tvárou k svojim psom vo vzdialenosti približne 10 m a steward ohlásí „Koniec cviku 1“ a následne na to „Začiatok cviku 2“.

Časť 2 (cvik 3.2) začne okamžite po časti 1 (cvik 3.1). Psy sedia v rade na svojom pôvodnom mieste. Psovodom sa prikáže, aby jeden po druhom povelom uložili psov do ľahu, zľava doprava (1→4, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 17). Psy zostanú ležať 1 minútu, po ktorej sú psy jeden po druhom privolaní psovodmi do základného postoja sprava doľava (4→1).

Vykonanie: Psovodi stoja v rade vedľa seba so svojimi psami sediacimi v základnom postoji. Na pokyn stewarda psovodi odídu od svojich psov mimo dohľad psov a zostanú ukrytí počas 2 minút. Časový interval začína plynúť, keď sú všetci psovodi mimo dohľad. Po uplynutí 2 minút sa psovodi na pokyn stewarda vrátia do cvičebného priestoru a zoradia sa tam. Na pokyn stewarda vykročia ku svojim psom a zastavia približne 10 m pred nimi, tvárou ku psom. Steward ohlásí „Koniec cviku 1“ a hneď na to „Začiatok cviku 2“.

Tým skončila časť 1 a okamžite začne časť 2. Psy musia sedieť. Psovodi, ktorých psy zaujali nesprávnu polohu počas časti 1, musia na pokyn stewarda povelom opraviť svojich psov do správnej polohy, t. j. posadiť ich. Toto vykonajú na pokyn stewarda jeden po druhom sprava doľava (4→1).

Psovodom sa prikáže, aby jeden po druhom povelom uložili psov do ľahu, zľava doprava (1→4). Psy zostanú ležať 1 minútu, po ktorej sú psy jeden po druhom privolaní sprava doľava (4→1). Psovodi privolajú svojich psov na základe pokynu stewarda, pričom steward sa presunie za ďalšieho psa, až keď je predchádzajúci pes v základnom postoji vedľa psovoda. Psovodi musia byť upozornení, že hlasné povely môžu rušiť ostatných psov a sú prísne penalizované zrážkou niekoľkých bodov.

Je na rozhodnutí rozhodcu, ako posúdi psovodov a psov, ktorí nesplnili časť 2 od začiatku a psovodov, ktorí nechcú privolať svojich psov.

Cviky 3.1 a 3.2 sú považované za jeden cvik, preto nie je psovodom povolené zasahovať akýmkoľvek spôsobom (odmeňovať alebo komunikovať so psom) medzi tieto dve časti. Odporúča sa, aby počas tohto cviku bol priestor pred psami mimo cvičebného priestoru uzavretý (neprístupný všetkým okrem personálu). Na pretekoch typu „Majstrovstvá“ je takéto opatrenie povinné.

Inštrukcie pre hodnotenie: Pes, ktorý sa postaví, alebo si ľahne počas časti 1, dostane 0 bodov za časť 1. Pes, ktorý opustí svoje miesto odloženia (viac ako o 1 dĺžku svojho tela) nesplnil celý cvik (časť 1 aj 2). Ak si pes ľahne, alebo sa postaví po uplynutí 2 minút a psovodi sú už zoradení vo vnútri cvičebného priestoru, nemôže dostať viac ako 5 bodov. Ak sa pes posunie viac ako o jednu dĺžku tela, keď sú psovodi už zoradení vo vnútri cvičebného priestoru (koniec časti 1), časť 2 je nesplnená.

Psy, ktoré po ukončení časti 1 stoja, alebo ležia, môžu byť znovu povelom posadené jeden po druhom. Za prvý povel na sadnutie nestratia žiaden bod. Ak je však potrebný druhý povel, penalizácia je 2 body. Časť 2 nie je splnená (0 bodov), ak si pes nesadne ani na druhý povel. Ak pes zmení polohu po tom, čo začala časť 2, t. j. zo sedu sa postaví, alebo si ľahne (keď napr. keď steward minie psa pri prechádzaní sprava doľava), psovod už nemôže psa opraviť. Pes, ktorý už leží, keď začína časť cviku, kde sú psy povelom ukladaní do ľahu, môže dostať najviac 7 bodov a pes, ktorý v tejto fáze stojí, dostane najviac 8 bodov (za predpokladu, že poslúchne povel „Ľahni“). Ak si pes ľahne pred povelom (napr. na povel susedného psovoda), za časť 2 nemôže dostať viac ako 8 bodov a ak si ľahne úplne svojvoľne, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

Časť 2 nie je splnená, ak si pes neľahne, ak pes zmení polohu (sadne si, alebo sa postaví) počas 1 minúty, pohne sa o viac ako 1 dĺžku svojho tela, alebo sa vyvalí na chrbát. Ak si pes ľahne na bok (slabinu), nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak pes príbehne na povel na privolanie vydaný inému psovi, za časť 2 nemôže dostať viac ako 6 bodov. Ak pes príbehne bez akéhokoľvek vydaného povelu, časť 2 nesplní (0 bodov). Ak je psovi vydaný druhý povel na privolanie, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

Ak pes zašteká 1 – 2 krát, strhnú sa 1 – 2 body; ak zašteká niekoľkokrát, strhne sa ešte viac bodov. Ak počas cviku šteká väčšinu času, cvik je nesplnený (0 bodov). To isté platí aj pre kňučanie.

Všetky zbytočné pohyby znižujú body. Nepokoj, ako prevažovanie sa zo strany na stranu, je penalizovaný. Psovi je dovolené otočiť hlavu a obzerať sa dookola a je mu dovolené prejavovať záujem, ak je vyrušený, alebo ak je v cvičebnom priestore alebo mimo neho hluk. Avšak toto nesmie byť prejavom nepokoja alebo úzkosti. Ak sa pes postaví a priblíži sa k inému psovi tak, že hrozí výrazné vyrušenie alebo konflikt, cvičenie musí byť zastavené a následne opakované pre všetky psy okrem toho, ktorý vyrušenie spôsobil. Pes, ktorý spôsobil vyrušenie, je diskvalifikovaný. Ak pes opustí cvičebný priestor počas časti 1 a príde ku psovodovi, ktorý je mimo dohľad mimo cvičebný priestor, nepovedie to k diskvalifikácii, ale spôsobí to nesplnenie časti 1 aj 2 a ukázanie žltej karty, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 70.

CVIK 3.3 Chôdza pri nohe [Koef. 4]

CVIK 3.4 Polohy (stoj, sed, ľah) počas chôdze a privolanie [Koef. 3]

Cviky 3 a 4 sú spojené, ale body sú udelené za obidve časti oddelene po skončení oboch cvikov.

Popis: Spojené cviky začnú cvikom „Chôdza pri nohe“. Cvik „Polohy (stoj, sed, ľah) počas chôdze“ môžu byť integrované kdekoľvek v rámci chôdze (na začiatku, v priebehu alebo na konci chôdze). Polohy za pochodu sa musia robiť postupne, jedna po druhej. Cviky 3.3 a 3.4 sa posudzujú oddelene, preto musí byť jasne určené, kedy prebieha cvik 3.3 a kedy cvik 3.4. Cvik 3.4 začína zastavením a končí zastavením. Cvik „Polohy za pochodu“ má dve rôzne fázy:

1. návrat ku psovi/priradenie psa k nohe bez zastavenia a plynulé pokračovanie v chôdzi
2. privolanie psa

Obe tieto fázy musí byť zahrnuté do cviku. Všetci psi na jednej súťaži majú vykonať chôdzu pri nohe a polohy počas chôdze podľa rovnakej schémy. Schému a spôsob vykonania (a teda náročnosť) sa odporúča prispôbiť typu pretekov. Maximálna dĺžka trvania chôdze pri nohe a polôh počas chôdze

nemá spolu presiahnuť približne 4,5 minúty.

CVIK 3.3 Chôdza pri nohe

[Koef. 4]

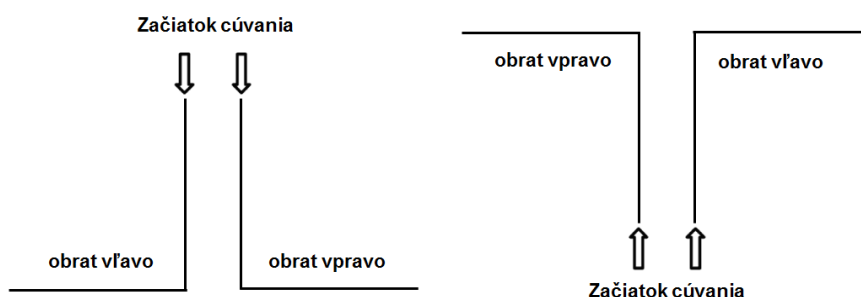
Povely: „K nohe“

Vykonanie: Požiadavky na korektné vykonanie cviku sú podrobne popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, pozri body 27 – 32.

Cieľom chôdze pri nohe je, aby pes dôsledne a aktívne nasledoval psovoda s dobrým kontaktom popri jeho ľavej strane a udržiaval svoju pozíciu a vzdialenosť od psovoda počas celej chôdze, a to aj pri obratoch, obratoch čelom vzad a zastaveniach, a to pri rôznych rýchlostiach.

Chôdza pri nohe v triede OB3 je vykonaná v rôznych tempách (normálna chôdza, rýchla chôdza, pomalá chôdza) v spojení s obratmi doľava a doprava a obratmi čelom vzad a zastaveniami. Medzi normálnym tempom a pomalým tempom, ako aj medzi normálnym tempom a rýchlym tempom má byť zreteľný rozdiel v rýchlosti. Pes musí byť tiež preverený, keď sa psovod pohybuje niekoľko krokov do rôznych strán zo základného postoja, a tiež v obratoch do strán a čelom vzad zo základného postoja. Pes musí byť tiež preverený pri chôdzi dozadu približne 5 – 10 m (15 – 30 krokov). Chôdza dozadu začína a končí zastavením. Do chôdze dozadu je zaradený aj jeden obrat doľava alebo doprava (pozri nákres nižšie). Steward vydáva pokyn na začatie, vykonanie obratu aj ukončenie chôdze vzad. Treba zabezpečiť, aby trasa pre predvedenie chôdze dozadu bola rovná a bezpečná. Steward si pre presnejší odhad dĺžky chôdze vzad môže na zemi urobiť nejaké značky.

Odporúčaná dĺžka trvania: cvik 3.3 spolu s cvikom 3.4 nemá trvať viac ako približne 4,5 minúty. Treba brať do úvahy, že niektorým plemenám/psovodom môže trvať chôdza na rovnakú schému/vzdialenosť o niečo dlhšie alebo kratšie.

Inštrukcie pre hodnotenie: Hodnotenie cviku je podrobne popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, pozri bod 63. Tieto usmernenia sa majú dodržiavať, ale pri hodnotení chôdze pri nohe sa má brať do úvahy aj trieda.

Pes, ktorý odíde od psovoda, alebo nasleduje psovoda s odstupom viac ako pol metra počas väčšej časti cviku, cvik nesplnil. Ak sa psovod a pes pohybujú pomaly (v normálnom alebo v rýchлом tempe), zrážka má byť 2 – 4 body. Zaostávanie je veľkou chybou a spôsobí zníženie bodov o 2 – 5. Nedostatočný kontakt a povely navyše sú chyba. Nedokonalý smer (nerovnoběžný, šikmý) počas chôdze pri nohe má za následok stratu približne 1 – 3 body. Spomaľovanie a zastavovanie pred, počas alebo po obratoch znižuje bodové ohodnotenie. Pohyb psa (a psovoda) musí byť prirodzený. Neprirodzené a prehnané pozície psa aj psovoda sú veľkou chybou. Takáto chyba môže viesť až k nesplneniu cviku. Bodové hodnotenie sa zníži, ak pes psovoda vyrušuje, alebo mu prekáža, alebo ak sa pes pri chôdzi často o psovoda opiera alebo sa ho dotýka. Mierna opatrnosť psovoda je počas chôdze dozadu povolená. Ak je chôdza dozadu zlá, nemôže byť strhnutých viac ako 1 – 2 body.

Povely: „K nohe“ (2x), „Stoj“/„Sadni“/„Ľahni“ (2x) „Ku mne“, („K nohe“)

Vykonanie: Polohy sú stoj, sed a ľah. Pred pretekmi rozhodca rozhodne, ktoré dve polohy z uvedených troch sa budú vykonávať a v akom poradí, pri ktorej polohe sa bude privolávať a aká bude celková trasa a schéma cviku. Tieto špecifikácie cviku musia byť rovnaké pre všetkých pretekárov na jednej súťaži. O tomto psovodov informuje rozhodca alebo steward až tesne pred začatím súťaže (začiatkom triedy), v podobe nákresu, ktorý bude pretekárom k dispozícii, napr. vyvesený na tabuli.

Cvik začína zo zastavenia a steward zreteľne ohlásí „Začiatok cvičenia 3.4“ alebo „Začiatok polôh“. Cvik 3.4 môže byť začlenený v ktoromkoľvek bode počas cviku 3.3 (Chôdza pri nohe), ale obe fázy/polohy cviku 3.4 musia byť vykonané postupne jedna za druhou, s krátkou chôdzou pri nohe medzi nimi. Cvik sa vykonáva podľa priložených obrázkov v nákrese. Jedna z polôh musí zahŕňať privolanie.

Všetky fázy cviku sa vykonávajú na pokyn stewarda. Detaily cviku, čiže aj obraty psovoda, rýchlosť/tempo psovoda pred a po zanechaní psa v polohe atď. musia byť zreteľne znázornené. Tempo psovoda pred a po opustení psa je zvyčajne normálne. Rýchle tempo sa môže použiť tiež, ale neodporúča sa na bežných lokálnych pretekoch. Rýchle tempo môže byť použité napr. na súťažiach typu „Majstrovstvá“ alebo súťažiach podobnej dôležitosti.

Keď psovod zastaví so psom v základnom postoji a steward ohlásí začiatok cviku 3.4 (cvik Polohy), psovod na pokyn stewarda vyrazí. Po prejení krátkeho úseku normálnym tempom (alebo rýchlym tempom) dá steward psovodovi pokyn, aby vydal psovi povel do prvej polohy (stoj/sadni/sadni) a po opustení psa psovod pokračuje v chôdzi normálnym tempom (alebo rýchlym tempom). Vydanie druhého povelu na zaujatie polohy má za následok nesplnenie polohy. Po zanechaní psa v prvej polohe je psovod počas chôdze nasmerovaný, aby zabočil doľava, doprava, aby sa otočil čelom vzad alebo/a zastal, alebo aby psa privolal, alebo mu steward velí kombináciu týchto pokynov.

Keď je vykonanie prvej polohy dokončené, psovod a pes vykročia, alebo pokračujú v chôdzi (v závislosti od toho, ako bola vykonaná prvá poloha). Po krátkej chôdzi so psom pri nohe pes zaujme ďalšiu polohu (psovod ju velí na pokyn stewarda), ako je popísané nižšie.

Cvik (3.4) končí po úplnom vykonaní druhej polohy, keď steward vydá povel na zastavenie a pes je v základnom postoji. Steward oznámi „Koniec cviku 3.4/koniec cviku polohy“. Ďalej pokračuje cvik 3.3, alebo ak je cvik chôdza pri nohe už dokončený, oba cviky sú ukončené, pričom toto ohlásí steward.

Trasy psovoda, keď kráča bez psa a vykonáva obraty do určených smerov a čelom vzad, by nemali byť zbytočne dlhé.

Možnosti pokračovania cviku potom, čo psovod zanechá psa vo velenej polohe:

1. Návrat ku psovi/priradenie psa k nohe bez zastavenia a plynulé pokračovanie v chôdzi

2. Privolanie psa

(poradie môže byť 1.→2. alebo 2.→1.)

1. Návrat ku psovi

1.1 Chôdza priamo vpred (rovno) tam a späť

Psovod zanechá psa vo velenej polohe a kráča ďalej v priamom smere približne 4 – 5 metrov, následne psovod vykoná obrat čelom vzad a/alebo zastaví na pokyn stewarda, pokračuje chôdzou ku svojmu psovi, míňajúc ho približne vo vzdialenosti 0,5 m po svojej ľavej strane, pokračuje v chôdzi

približne 2 – 3 m, na pokyn stewarda vykoná čelom vzad a pokračuje chôdzou ku svojmu psovi. Keď je psovod na úrovni svojho psa:

- zastaví, na pokyn stewarda vydá psovi povel do základného postoja a pokračuje podľa pokynov stewarda,

alebo

- pokračuje bez zastavenia, priradí psa k nohe a plynulo s ním pokračuje v chôdzi.

1.2 Chôdza a obraty doľava/doprava a čelom vzad

Psovod zanechá psa vo velenej polohe a kráča ďalej podľa pokynov stewarda, pričom (po 2 – 3 metroch chôdze vpred) vykoná obrat doľava a/alebo doprava a/alebo čelom vzad a potom sa vráti k psovi, ako je popísané vyššie.

2. Privolanie psa

2.1 Chôdza priamo vpred (rovno) a privolanie

Psovod zanechá psa vo velenej polohe a kráča ďalej v priamom smere približne 4 – 5 metrov, následne sa podľa inštrukcii stewarda zastaví a vykoná obrat čelom vzad alebo vykoná obrat čelom vzad a zastaví sa. Psovod potom na pokyn stewarda privolá psa (iba hlasový povel). Ak použije aj signál rukou, hodnotenie sa zníži o 2 body. Keď je pes v základnom postoji, steward oznámi, ako má pokračovať, v závislosti od fázy cviku.

2.2 Chôdza a obraty doľava/doprava a čelom vzad a privolanie

Psovod zanechá psa vo velenej polohe a podľa pokynov stewarda vykoná obrat vľavo/vpravo a čelom vzad. Pri privolaní psa môže psovod kráčať akýmkoľvek smerom, aj za psom. Psovod počas privolávania psa pokračuje v chôdzi a následne niekoľko metrov pokračuje v chôdzi aj so psom. Steward oznámi, ako pokračovať, v závislosti od fázy cviku.

Privolanie môže byť vykonané niekoľkými spôsobmi, napríklad, že psovod:

- sa zastaví a otočí sa čelom vzad a vykoná normálne privolanie, alebo sa otočí sa čelom vzad, zastaví sa a vykoná normálne privolanie alebo
- je v pohybe kráčajúc smerom ku psovi alebo od psa a robí privolanie ako pri cviku „Vyslanie do štvorca“, alebo
- otočí sa čelom vzad a pokračuje chôdzou ku svojmu psovi, prejde okolo psa (minie ho po svojej ľavej strane) a privolá ho.

Ak psovod stojí, pes môže prísť do základnej pozície pri nohe psovoda tak, ako je popísané v cvikoch na privolanie, t. j. buď sa priradí priamo, alebo si sadne pred psovoda, a potom sa presunie do základnej pozície. Keď sa pes približuje k psovodovi zozadu, neexistuje preferovaný spôsob priradenia sa, ale malo by to byť vykonané s ľahkosťou a pekne. To isté platí, ak sa psovod pohybuje a pes sa približuje spredu. Priradenie by malo byť plynulé.

Zhrnutie niekoľkých inštrukcií pre stewardov:

Pokyny stewarda majú byť jasné a zrozumiteľné, aby bola rozhodcovi a psovodovi zrejmá aktuálna fáza cviku.

Steward zreteľne ohlásí začiatok cviku Polohy (3.4). Steward dáva psovodovi pokyny, kedy má vyraziť, kedy má psovi vydať povel do stoja/sedu/ľahu, akou trasou má kráčať, kedy má vykonať obrat doľava alebo doprava, kedy čelom vzad, kedy privolať psa do základného postoja a kedy zastaviť.

Odporúča sa, aby steward psovoda jasne informoval, či

- pri prechádzaní popri psovi odzadu si ho má priradiť k nohe a pokračovať v chôdzi aj s ním, alebo
- má okolo psa len prejsť a pokračovať v chôdzi bez neho, alebo
- má zastaviť vedľa psa.

Návrhy na pokyny stewarda:

- „Koniec cviku Chôdza pri nohe. Začiatok cviku Polohy, 1. poloha stoj s privolaním, 2. poloha ľah“,
- „Koniec cviku Polohy (3.4). Začiatok/pokračovanie s Chôdzou pri nohe/cvikom 3.3“,
- „Koniec cviku Polohy, cvik Chôdza pri nohe/cvik 3.3 pokračuje“,
- „Koniec oboch cvikov, ďakujem“.

Inštrukcie pre hodnotenie: V cvikoch s polohami sa zaujatie nesprávnej polohy hodnotí prísnejšie, ako v iných cvikoch. Krátke vzdialenosti chôdze pri nohe sa tiež posudzujú a započítavajú do bodovania za cvičenie 3.4. Aby boli udelené body za cvik, musí byť vykonaná správne aspoň jedna z dvoch polôh a taktiež privolanie. Ak pes vynechá jednu polohu, nemôže dostať viac ako 7 bodov za cvik. Ak pes nevykoná privolanie, ale obe polohy vykoná správne, nemôže dostať viac ako 7 bodov za cvik. Ak pes vynechá obe polohy, cvik je nesplnený. Ak pes nevykoná privolanie a jednu polohu, cvik je nesplnený.

Nesplnením polohy je, ak pes vykoná nesprávnu polohu, ak sa po vydaní povelu posunie o viac ako jednu dĺžku svojho tela, ak zmení správnu polohu, ak psovod vydá druhý povel na polohu, ak sa po zastavení znova pohne a prejde viac ako jednu dĺžku tela, ak sa zreteľne rozbehne ešte pred privolaním (poloha a privolanie nesplnené, cvik nesplnený), alebo ak sú na zaujatie polohy použité výrazné signály rukou, alebo výrazná pomoc telom.

Ak sa pes zastaví, ale zaujme nesprávnu polohu, môže byť vykonané privolanie, ale nemôže byť udelených viac ako 7 bodov, za predpokladu, že privolanie bolo perfektné, rovnako ako druhá poloha. Ak pes vôbec nezastaví v polohe, alebo z tejto polohy nemožno vykonať žiadne privolanie, je cvik nesplnený. Cvik je nesplnený, ak pes pred privolaním opustí svoje miesto a pribehne k psovodovi. Ak pes zaujme správnu polohu, ale nereaguje na privolanie (dve privolania), nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Druhé privolanie alebo signál rukou pri privolaní zníži hodnotenie o 2 body.

Pri posudzovaní je potrebné zamerať sa na vybehnutia psa, chôdzu pri nohe pred zaujatím polôh, samotné zaujatie polôh, priradovanie sa psa ku psovodovi po zastaveniach. Chôdza pri nohe pred zaujatím polohy má byť v rovnakom tempe ako ostatné časti Chôdze pri nohe (cvik 3.3.), t. j. bez spomalenia alebo zrýchlenia pred zastaveniami (alebo po zastaveniach). Hýbanie sa, pomalé zastavenie do stoja/sedu/ľahu, nezaujatie paralelných polôh, zlá chôdza pri nohe, zmena tempa, robenie oblúkov namiesto 90° uhla v miestach obrátov (pes či psovod), nedodržanie správneho smeru a obzeranie sa za psom sú chyby. Zníženie hodnotenia za takéto chyby je 1 – 5 bodov. Nie sú dovolené žiadne povelavyše na zaujatie polohy. Povel navyše znamená, že uvedená poloha nie je splnená. Signály rukou alebo pomoc telom pri poveloch stoj/sadni/ľahni a obzretie sa za psom sú závažné chyby a znamenajú veľkú bodovú zrážku. V závislosti na ich sile a trvaní je zrážka 1 – 5 bodov, alebo môžu viesť až k nesplneniu polohy (pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 48).

Zhrnutie:

- jedna poloha nesprávna (1) a druhá poloha dobrá + dobré privolanie (2) = maximálne 7 bodov
- pohyb psa o viac ako jednu dĺžku tela (1) a druhá poloha dobrá + privolanie = maximálne 6 bodov

- zastavenie v polohe (1) až po troch dĺžkach tela a dobrá druhá poloha a privolanie = maximálne 5 bodov
- jedna poloha nevykonaná (1) (pes pokračuje v chôdzi, vôbec nezastane v rámci troch dĺžok tela) alebo nie je možné privolanie (to znamená privolanie z veľmi odlišnej/krátkej vzdialenosti) = cvik nesplnený (= 0), aj keď je druhá poloha dobrá.
- obe polohy sú dobré, privolanie neúspešné = maximálne 7 bodov

Návrhy možností vykonania polôh počas chôdze a usmernenia k pokynom stewardov pozri v prílohe 4.

CVIK 3.5 Privolanie s odložením do stoja a/alebo sedu a/alebo do ľahu [Koef. 3]

Povely: „Ľahni“, („Zostaň“), „Ku mne“ (3x), „Stoj“/„Sadni“/„Ľahni“ (2x), („K nohe“)

Vo všetkých častiach cviku je potrebné použiť hlasové povely. Pri vydaní povelu na zastavenie je možné použiť súčasne aj signál rukou. Možno použiť jednu ruku alebo obe ruky.

Popis: Vzdialenosť na privolanie je približne 30 – 35 m. Možnosti pre polohy zastavenia sú stoj/sed/ľah. Rozhodca vyberie dve polohy z troch možností. Zvolené polohy a poradie zaujatia týchto polôh v súťaži sú oznámené, napr. vyvesené na nástenke, pred začiatkom súťaže alebo pred začiatkom triedy OB3. Východiskový bod a body v tretine a v dvoch tretinách trasy sú označené kužeľom, polguľou a pod. Body v 1/3 a v 2/3 trasy majú byť označené napríklad malým kužeľom, alebo inou značkou tak, aby boli dobre viditeľné pre psovoda, ale jasne mimo dráhy psa. Tieto kužele/značky označujú miesta pre vydanie povelov na zastavenie, t. j. povely na zastavenie sa majú vydať, keď je pes na úrovni týchto značiek.

Vykonanie: Pes je uložený do polohy ľahni a psovod odíde približne 30 – 35 m v určenom smere, kde sa otočí tvárou ku psovi. Na pokyn stewarda psovod privolá psa. Keď pes prebehne približne jednu tretinu trasy, tzn. keď bude na úrovni prvého kužeľa/značky, psovod bez pokynu stewarda nariadi psovi zastaviť do prvej polohy (stoj alebo sed alebo ľah). Na pokyn stewarda (približne po 3 sekundách) psovod opäť psa privolá. Keď pes prebehne približne ďalšiu tretinu trasy, tzn. keď bude na úrovni druhého kužeľa/značky, psovod bez pokynu stewarda nariadi psovi zastaviť do druhej polohy (stoj alebo sed alebo ľah). Následne na pokyn stewarda (približne po 3 sekundách) psovod opäť psa privolá, tentokrát do základného postoja. Psovod dáva psovi povel na zastavenia samostatne na úrovni značiek (kužeľov), všetky ostatné povely vydáva na pokyn stewarda.

Všetky povely musia byť hlasové a vydané zreteľne. S hlasovými povelmi na zastavenie môžu byť vydané aj signály rukou. Tieto musia byť vydané súčasne s hlasovými povelmi a nesmú trvať dlhšie ako hlasové povely. Meno psa môže byť kombinované s povelmi na privolanie, ale meno a povel musia byť vyslovené tesne za sebou tak, aby nepôsobili dojmom dvoch oddelených povelov.

Inštrukcie pre hodnotenie: Je dôležité, aby pes ochotne reagoval na všetky povely na privolanie a precízne uposlúchol aj povely na zastavenie. Pes sa musí pohybovať primeranou rýchlosťou a udržať si tempo, prinajmenšom rýchly klus. Pomalý a váhavý pohyb, či očakávanie zastavení je chyba. Veľmi pomalý alebo veľmi váhavý pohyb môže spôsobiť až nesplnenie cviku. Pri posudzovaní rýchlosti behu a zastavovaní sa berie do úvahy plemeno psa a jeho stavba tela. Pes musí na povel okamžite vyraziť a po povele na zastavenie musí okamžite začať zastavovať. Ak je potrebný druhý povel na privolanie (buď na začiatku alebo po zastaveniach), hodnotenie je znížené o 2 body. Tretí povel na privolanie z východiskového bodu alebo z miest zastavení znamená nesplnenie cviku, tak isto ako keď psovod použije po dva povely na dve privolania (t. j. dokopy 5 povelov na privolanie). Ak sa pes pohne o viac ako jednu dĺžku svojho tela prv, než zaznie prvý povel na privolanie, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak

si pes sadne, alebo sa postaví alebo sa pohne o menej ako jednu dĺžku tela pred tým, než zaznie prvý povel na privolanie, môže dostať najviac 8 bodov. Pri hodnotení zastavenia môže byť mierna tolerancia na brzdnú dráhu u rýchlych psov/robustných psov, nie však u pomalých psov. Pes musí na povel okamžite začať zastavovať. Pre ohodnotenie plným počtom bodov (za zastavenie), bez ohľadu na rýchlosť psa, pes nemôže prekonať viac ako jednu dĺžku svojho tela od vydania povelu po zastavenie. Pomalší pes má byť schopný urobiť precíznejšie zastavenie. Vykonanie ďalších krokov po zaznení povelu je veľká chyba a spôsobí zníženie hodnotenia. Ak sa pes po vydaní povelu na zastavenie šmýka, tento šmyk sa taktiež hodnotí, ako keby pes robil kroky a zodpovedajúco sa zníži bodové ohodnotenie. Ak pokus o zastavenie v jednej polohe nie je úspešný, tzn. pes sa nezastaví do približne 3 dĺžok svojho tela, zastavenie sa považuje za vynechané a nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes na jednej z polôh ani nepokúsi zastaviť, nemôže dostať viac ako 5 bodov. Ak pes nezastaví ani na jednej z polôh, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak pes zastaví v nesprávnej polohe, alebo ak zmení správnu polohu, hodnotenie sa zníži o 2 body, ak bol cvik inak prevedený perfektne. Ak pes zastaví v nesprávnej polohe na oboch miestach zastavenia, cvik je nesplnený.

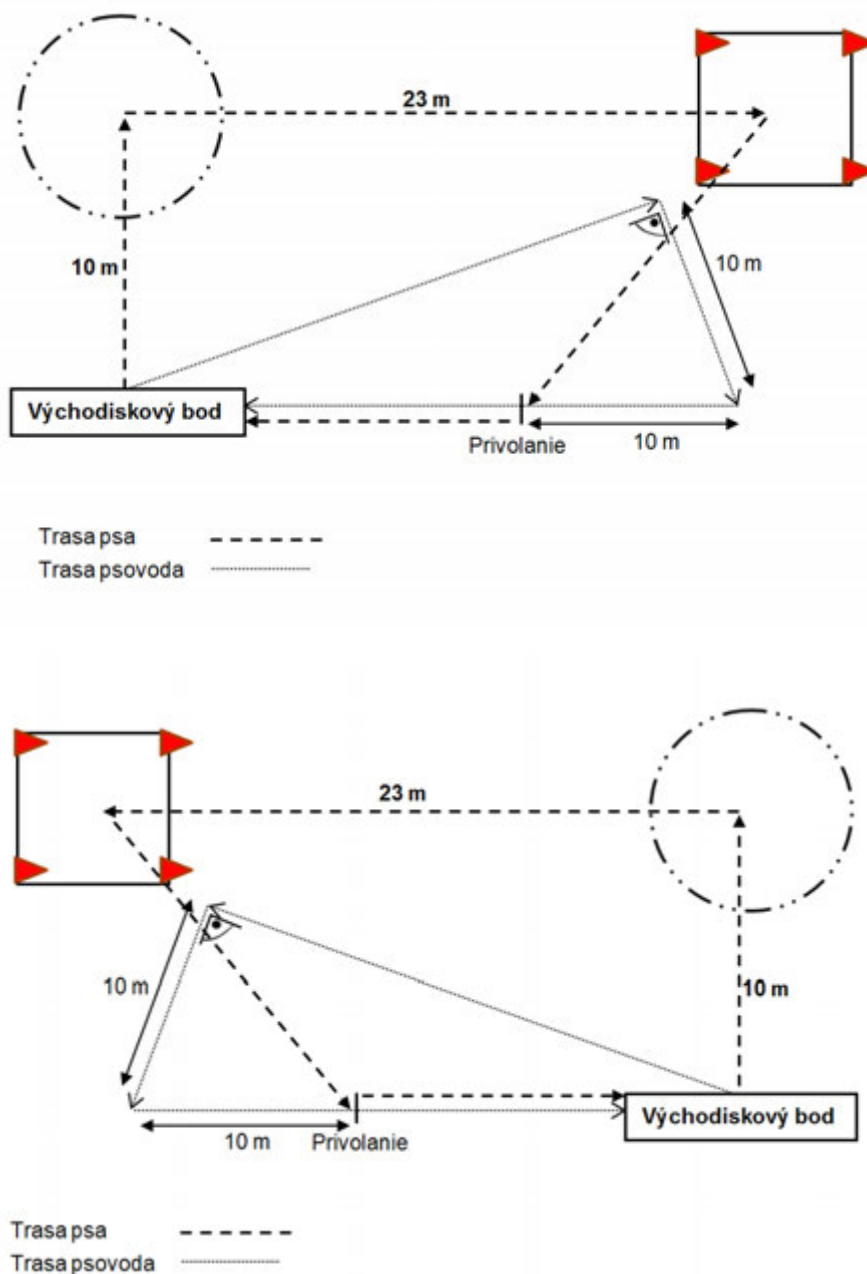
CVIK 3.6 Vyslanie vpred, do štvorca, ľah a privolanie [Koef. 4]

Povely: „Vpred“, „Stoj“, „Vpravo/Vľavo“, („Stoj“), „Ľahni“, „K nohe“

Použitie signálov rúk súčasne spolu s hlasovými povelmi je povolené, keď je pes vzdialený od psovoda, t. j. pri vydávaní povelov na nasmerovanie do štvorca/presmerovanie do kruhu a/alebo štvorca (môže byť použitá len jedna ruka), ako aj pri vydávaní povelov „Stoj“ a „Ľahni“ (môže byť použitá buď jedna alebo obe ruky).

Popis: Kruh s polomerom 2 m (priemerom 4 metre) má stred vzdialený približne 10 m od východiskového bodu. Stred kruhu nemôže byť označený žiadnym spôsobom. Obvod kruhu (12,6 m) musí byť viditeľne označený minimálne na 8 miestach (malými viditeľnými časťami pásky, kriedy alebo pod.) alebo po celom jeho obvode. Zmysel označenia je iba v tom, aby psovod a rozhodca vedeli posúdiť, či sa pes nachádza v kruhu, alebo mimo kruhu. Označenie obvodu kruhu by nemalo byť pre psa nápadné. Pokiaľ je označený celý obvod kruhu, kontrast medzi označeniami a povrchom musí byť veľmi slabý. Nápadné stuhy, šnúry a plastové hadičky či pod., ktoré sú nápadné a pre psa dobre viditeľné, nie sú povolené.

Veľkosť štvorca je 3 x 3 m. V každom rohu je štvorec označený kužeľmi (vysokými približne 10 – 15 cm). Z vonkajšej strany sú kužele spojené viditeľnou líniou (napr. páskou, kriedou, stuhou), pozri detailný náčrt štvorca v prílohe 3. Vzdialenosť medzi stredom štvorca a stredom kruhu je približne 23 m (stred štvorca je od východiskového bodu vzdialený približne 25 m). Strany štvorca i obvod kruhu sú umiestnené vo vzdialenosti najmenej cca 3 m od najbližšej hranice cvičebného priestoru. Uhol medzi líniou spájajúcou východiskový bod a stred kruhu a líniou spájajúcou stred kruhu a stred štvorca musí byť 90°. Pozri schému nižšie.

Je potrebné zabezpečiť (najmä na pretekoch vyššej úrovne, ako napríklad preteky typu „Majstrovstvá“), aby počas vykonávania cvikov nedochádzalo k interakcii osôb, ktoré sú prítomné mimo cvičebného priestoru, s cvičiacim psom (napr. vydávanie povelov od týchto osôb či hlasné povzbudzovanie psa, tzv. „double handling“).

Vykonanie: Pred začiatkom cviku musí psovod informovať rozhodcu, či bude veliť psovi vo štvorci najskôr zastavenie do stoja a potom ľahnutie, alebo si pes vo štvorci priamo ľahne. Psovod vyšle psa do kruhu a velí mu, aby v ňom zastal. Z kruhu je pes vyslaný do štvorca (boxu), kde si na povel ľahne alebo na povel ostane stáť a následne si na povel ľahne. Psovod kráča smerom ku psovi a po dvoch obratoch psovod privolá psa zo štvorca a kráčajú spolu smerom k východiskovému bodu, kde sa zastavia. Pes musí reagovať na povely, napr. ak je vo štvorci a kruhu vydaný povel „Stoj“, tak tam musí stáť a ak je vo štvorci vydaný priamo povel „Ľahni“, tak to musí byť vykonané okamžite. A naopak, pes by sa nemal zastaviť alebo si ľahnúť bez povelu psovoda. Ak pes koná samostatne, spôsobí to bodovú zrážku. Keď psovod prikáže psovi vybehnúť do kruhu a zastať tam, v závislosti od

polohy psa sa psovod môže rozhodnúť, či vyšle psa do štvorca alebo opraví polohu psa presmerovaním, ak pes nie je úplne v kruhu. Ak pes stojí na hranici kruhu, psovod môže poslať psa do boxu, ale bodovanie sa zníži. Psovod sa tiež môže rozhodnúť presmerovať psa do kruhu, ak tento stojí na jeho hranici. Toto je voľba psovoda. Ak pes stojí úplne mimo vyznačeného kruhu, musí ho psovod nasmerovať do kruhu (aspoň jedna noha vo vnútri kruhu), inak je cvik nesplnený. Po tom, čo pes stojí v kruhu (prípadne na jeho hranici) približne 3 – 4 sekundy, na pokyn stewarda mu psovod vydá povel (nasmeruje ho) na vybehnutie do štvorca. Ak psovod chce psa do kruhu presmerovať, musí tak urobiť ešte pred stewardovým pokynom na pokračovanie (do štvorca), t. j. pred tým, ako uplynú približne 3 – 4 sekundy. Pes sa musí pohybovať do kruhu i do štvorca po priamej línii a má vstúpiť do štvorca spredu.

Keď pes vstúpi do štvorca, psovod mu buď dá povel „Stoj“ a potom „Ľahni“, alebo priamo „Ľahni“. Ak je psovi velené „Stoj“, tak táto poloha musí byť jasne vykonaná a stabilná a pes v nej musí vydržať približne 3 sekundy, než dostane povel „Ľahni“. Psovod vydáva povel „Stoj“ a „Ľahni“ samostatne (bez pokynu stewarda). Ak pes na povel alebo svojvoľne zastaví na ceste do štvorca, v blízkosti štvorca alebo na jeho hranici, je potrebné ho do štvorca presmerovať. Vo štvorci pred povelom „Ľahni“ musí byť vydaný nový povel „Stoj“, alebo musí byť vydaný priamy povel „Ľahni“ (podľa toho, ako psovod zahlásil pred začiatkom cviku). Na pokyn stewarda psovod vykročí dopredu smerom ku psovi. Akonáhle sa psovod dostane do vzdialenosti približne 2 m pred psa (psovod však nie je smerovaný do štvorca), je mu velené, aby vykonal obrat (90°) a potom približne po 10 m znovu vykonal obrat a kráčal naspäť smerom k východiskovému bodu. Približne po ďalších 10 m je psovodovi velené, aby privolal psa pokračujúc smerom na východiskový bod. Po dosiahnutí východiskového bodu je psovodovi velené, aby zastal. Psovod nesmie (ak sa chce vyhnúť zrážke bodov za povel navyše) počas tohto cviku použiť viac ako šesť povelov, pričom jeden s tých šiestich povelov je na zastavenie do polohy stoj vo štvorci. V prípade, kedy dá psovod psovi vo štvorci povel priamo „Ľahni“, tak použije iba päť povelov. Privolanie psa zo štvorca môže byť sprevádzané krátkym otočením hlavy psovoda. Okrem povelov „Stoj“, „Ľahni“ a povelov na presmerovanie musia byť ostatné povel vydané na základe pokynu stewarda.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa poslúchnuť povel a nasmerovania, jeho rýchlosť a udržanie priameho smeru. Nie je povolené ukazovať psovi smer na východiskovom bode (napr. na kruh alebo štvorec), alebo dotýkať sa psa, a to ani pred začiatkom cviku. Toto vedie k nesplneniu cviku. Jedinou výnimkou dotýkania sa psa pred začatím cviku je „dotyk na ruku“, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 20 a 53. Ak sa psovod pohne (vykročí ktorýmkoľvek smerom) v čase, keď vydáva povel, cvik nie je uznaný (0 bodov). Ak je neprimerane aktívny (pomoc telom), nemôže byť udelených viac ako 8 bodov. Signály rukou sú povolené len vtedy, ak musí byť pes nasmerovaný/presmerovaný. Ak psovod použije signál rukou, keď je pes vedľa psovoda, spôsobí to zníženie bodov o 2. Ak sa pes pohybuje pomaly alebo veľmi pomaly, môže dostať iba 6 – 7 bodov. Ak pes cvičí samostatne (nezávisle, bez povelu psovoda), je mu znížené bodové hodnotenie. Ak pes zastaví na ceste do štvorca či vo štvorci bez povelu, alebo si ľahne vo štvorci bez povelu, zrážka je 3 body. Penalizácia za povel navyše pre nasmerovanie/presmerovanie psa závisí od ich sily/intenzity a ochoty psa poslúchnuť tieto povel. Preto môže byť zrážka 1 – 2 body / povel.

Kruh:

V závislosti od pozície/umiestnenia psa po povele na zastavenie (vonku/na hranici/vnútri kruhu) môže psovod psa buď presmerovať do kruhu, alebo ho vyslať do štvorca. Ak je pes úplne mimo kruhu, presmerovanie psa do kruhu je povinné (aspoň jedna noha vo vnútri kruhu). Ak pes stojí na hranici kruhu, presmerovanie je dobrovoľné.

- Ak je pes úplne vo vnútri kruhu, body za pozíciu/umiestnenie psa sa neznižujú.

- Ak pes stojí na hranici kruhu, hodnotenie sa zníži o 0,5 – 3 body v závislosti od pozície psa.
- Ak má pes tri nohy vo vnútri kruhu, môže dostať maximálne 9 bodov.
- Ak má pes tri nohy mimo kruhu (iba jedna noha vo vnútri), dostane maximálne 7 bodov. Psovod môže psa presmerovať, a ak pes poslúchne a je úplne vo vnútri kruhu, hodnotenie sa zníži len o 2 body: jeden bod je vtedy zrážka za presmerovanie a jeden za povel „Stoj”.
- Ak je pes úplne mimo kruhu, psovod musí psa presmerovať do kruhu. Ak je presmerovanie úspešné s použitím jedného povelu na presmerovanie a povelu „Stoj”, hodnotenie sa zníži o 2 body. Ak je potrebné vydať druhý povel na presmerovanie a na zastavenie, hodnotenie sa zníži o ďalšie 2 body.
- Pes, ktorý v kruhu zaujme polohu sed alebo ľah (na povel), nemá dostať viac ako 8 bodov. Ak koná svojvoľne, nemá dostať viac ako 7 bodov.
- Ak si pes sadne alebo ľahne mimo kruh, cvik nie je splnený.
- Ak si pes sadne alebo ľahne na hranici kruhu, musí byť presmerovaný, aby stál vo vnútri kruhu, a vtedy nemôže byť udelených viac ako 6 bodov.

Štvorec:

Ak pes vstúpi do štvorca z boku alebo zozadu, body sa znížia o 0,5 – 1. Aby pes získal body, jeho celé telo, okrem chvosta, musí byť vo vnútri štvorca. Ak si pes sadne alebo ľahne mimo štvorca, už nemôže byť nasmerovaný do štvorca a cvik sa považuje za nesplnený. Ak je pes zastavený povelom „Stoj” (a ide o psa, ktorý má vo štvorci najprv vykonať polohu stoj a až potom ľah) a zastaví sa v blízkosti štvorca alebo na jeho hranici, tak musí byť presmerovaný do štvorca, pričom psovod musí vo štvorci pred povelom „Ľahni” vydať nový povel „Stoj”. Hodnotenie je znížené o 2 body, ak sú reakcie psa rýchle a polohy jasné/presné. V prípade, že má byť pes vo štvorci zastavovaný povelom „Ľahni” (tzn., že ide o psa, ktorý si má po dobehnutí do štvorca bez zastavenia do stoja okamžite ľahnúť) a tento pes musí byť kvôli potrebe presmerovania do štvorca zastavený mimo štvorca alebo na jeho hranici, zrážka je rovnako 2 body za každé presmerovanie so zastavením. Po takomto presmerovaní so zastavením musí byť po dobehnutí do štvorca následne vydaný povel „Ľahni”. Ak pes zaujme nesprávne polohu vo štvorci (na povel), zrážka sú 2 body a ak poloha v stoji nie je jasná a stabilná alebo je príliš krátka, zrážka sú 1 – 2 body. Ak pes zaujme nesprávne polohu vo štvorci, pričom tak vykoná svojvoľne (bez povelu), zrážka je 3 body. Cvik nie je splnený (0 bodov), ak sa pes vo štvorci zodvihne do sedu alebo do stoja pred tým, než psovod vykoná druhý obrat. Ak sa pes zdvihne (do sadu alebo do stoja) po druhom obrate psovoda, predtým ako je privolaný, nemôže byť pridelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes vo štvorci hýbe bez zodvihnutia sa/plazí sa, zrážka je 2-3 body. Ak sa pes pohybuje a prekročí ohraničenie štvorca pred tým, než steward vydá pokyn na privolanie, cvik nie je splnený (=0). Ak však pes predvída povel na privolanie a odštartuje tesne pred povelom psovoda, napríklad na pokyn stewarda na privolanie psa, hodnotenie sa zníži o 2 až 3 body.

Za druhý krát vydaný povel (jeden povel navyše) na privolanie či „Stoj” (či už v kruhu alebo vo štvorci) alebo „Ľahni” je v triede OB3 zrážka 2 body/povel. Cvik nie je splnený (0 bodov), ak jeden z týchto povelov musí byť vydaný tretíkrát, alebo ak si pes vo štvorci neľahne.

CVIK 3.7 Aport s určením smeru

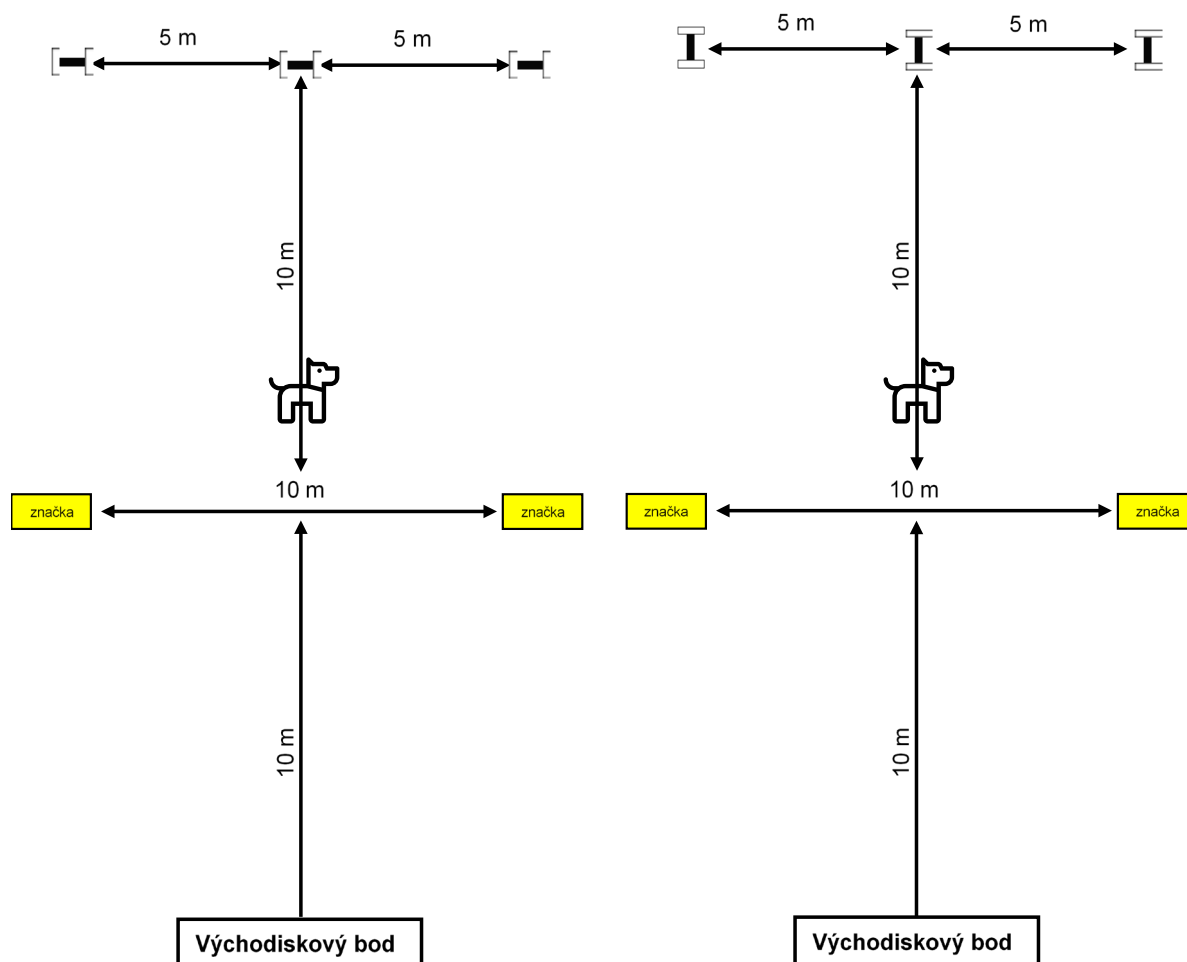
[Kof. 3]

Povely: „Vpred”, „Stoj”, „Vpravo/Vľavo/Stred”/Aport”, „Pust’”, („K nohe”)

Okrem hlasových povelov sú pri smerovacích poveloch povolené súčasne aj signály jednou rukou.

Pri nasmerovaní na činku v strede sa môžu použiť obe ruky tak, že sa vpredu spoja a ukážu na ňu a taktiež je povolené krátke kývnutie hlavou.

Popis: Tri drevené činky sú uložené na priamke vedľa seba približne v 5 m vzdialenosti jedna od druhej tak, aby boli ľahko viditeľné. To, ktorá činka bude aportovaná, sa tajne losuje. Aportovaná môže byť ľavá, stredná alebo pravá činka. Východiskový bod je približne 20 metrov od strednej činky. Umiestnenie strednej činky má byť zreteľne označené buď na zemi pri východiskovom bode alebo ďaleko na stene / oplotení v línii prechádzajúcej z východiskového bodu smerom k strednej činke tak, aby si mohli psovodi sami zvoliť správnu východiskovú pozíciu na vykonanie cviku. Pomyselná úsečka je vytvorená rovnobežne s radom činiek približne 10 m od začiatočného bodu a 10 m od radu činiek. Segment pomyslenej čiary je označený 2 malými značkami vzdialenými od seba najmenej 10 metrov (krátkymi viditeľnými kúskami pásky (10 – 20 cm), kriedou, malými kužeľmi alebo polguľami, kúskami rúrok alebo trubičiek (10 – 20 cm) atď.). Značky majú byť viditeľné pre rozhodcu a psovoda, ale nie tak, aby psa rušili/boli pre psa nápadné. Po ohlásení začiatku cviku položí steward tri drevené činky. Bez ohľadu na to, ktorá činka má byť prinesená (aportovaná), steward umiestňuje činky vždy v rovnakom poradí (buď vždy zľava doprava alebo sprava doľava) a do rovnakej pozície (horizontálne alebo vertikálne) pre všetkých súťažiacich na jedných pretekoch. Činky majú byť umiestnené minimálne 3 m od najbližšej hranice cvičiaceho priestoru. Pozri náčrt nižšie.

Vykonanie: Psovod a pes stoja na východiskovom bode otočení smerom k strednej činke vo vzdialenosti 20 metrov. Je ohlásený začiatok cviku. Steward odíde položiť činky podľa popisu vyššie, pre všetkých súťažiacich z rovnakého smeru. Psovod vyšle psa k strednej činke a po prejdení označenia v 10-metrovej vzdialenosti mu dá povel na zastavenie do stoja. Psovod môže vydať povel „Stoj“ kedykoľvek potom, čo pes prejde označenie 10-metrovej vzdialenosti. Pes musí zastaviť predtým, ako dosiahne líniu spájajúcu položené činky. Ak sa pes zastaví pred označením 10-metrovej vzdialenosti, musí byť presmerovaný tak, aby zastal za ním. Toto znižuje bodové ohodnotenie. Po

tom, ako pes zastaví a ostane stáť približne 3 sekundy, je psovod informovaný, ktorú činku (pravú, ľavú alebo strednú) treba aportovať (priniesť). Pes má aportovať a odovzdať činku korektne. Smerový povel psovoda (vpravo/vľavo/v strede) a povel na aport musia nasledovať tesne za sebou, lebo neskoršie vydaný povel na aportovanie je interpretovaný ako druhý povel.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa poslúchnuť aportovacie/smerové a zastavovacie povel, na rýchlosť psa, na primerane priamy smer pri vybehnutí vpred pred vydaním povelu na zastavenie a na zvolenie najkratšej trasy k správnej činke. Ukazovanie smerov, alebo dotýkanie sa psa vo východiskovom bode, sa hodnotí ako nesplnenie cviku (0 bodov). Jedinou výnimkou dotýkania sa psa pred začatím cviku je „dotyk na ruku“, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 20 a 53. Pes musí vykazovať dobrú a stálu rýchlosť, aspoň rýchly klus. Pomalá/neochotná práca zníži body o 1 – 5. Pri hodnotení tempa sa má zohľadňovať plemeno psa a jeho stavba tela. Ak pes predvída povel, penalizácia je 1–3 body. Ak pes koná samostatne/svojoľne, penalizácia je 3 body. Aby bol cvik splnený, pes musí zotrvať v stoji medzi označením 10-metrovej vzdialenosti (musí teda mať prebehnutú aspoň 10-metrovú vzdialenosť od psovoda) a strednou činkou dovtedy, pokiaľ nie je povelom vyslaný k činke. Ak pes zastaví svojoľne, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak je psovi velené, aby zastal a musí byť presmerovaný, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Ak je pes zastavený príliš skoro a musí byť presmerovaný, aby prešiel pomyselnou líniou spájajúcu označenie 10-metrovej vzdialenosti od psovoda, nemôže byť udelených viac ako 8 bodov. Pes, ktorý po povele na zastavenie zaujme nesprávnu polohu, zmení túto polohu alebo sa po vydaní povelu na zastavenie ešte hýbe (o viac ako 1 dĺžku svojho tela) pred tým, ako zastaví, môže dostať najviac 8 bodov. Ak pes potrebuje na zastavenie približne trojnásobok dĺžky svojho tela, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes nezastaví, cvik je nesplnený. Pes musí zostať vo svojej polohe (stoj) až do povelu psovoda na aport. Ak sa pes po zastavení rozbehne príliš skoro, hodnotenie sa zníži o 2 – 3 body. Ak sa rozbehne veľmi skoro (napríklad pred pokynom stewarda), môže to dokonca vyústiť do nesplnenia cviku. Ak sa pes očividne pohne o viac ako približne jednu dĺžku svojho tela z miesta, kde stojí, po tom, ako už zastavil, predtým, ako zaznie povel na nasmerovanie / aport, cvik nesplnil (0 bodov).

Ak sa pes očividne vyberie k nesprávnej činke, ale je zastavený a presmerovaný k správnej činke a prinesie správnu činku, je penalizovaný stratou 3 bodov. Pokiaľ je presmerovaný od nesprávnej činky bez toho, aby zastavil, penalizácia je 1 – 2 body. Penalizácia za povel navyše pre nasmerovanie/presmerovanie psa závisí od ich intenzity a ochoty psa poslúchnuť tieto povel. Môže to byť zrážka 1 – 2 body/povel. Penalizácia za ostatné povel navyše musí byť v súlade so Všeobecnými usmerneniami. Ak trasa psa nie je dostatočne priama, hodnotenie je znížené o 0,5 – 2 body, pozri tiež nákres v prílohe 6.

Cvik je nesplnený (=0), ak pes prekročí líniu spájajúcu činky skôr, ako dostane povel na aport, t. j. z dôvodu neskorého zastavenia na povel alebo neuposlúchnutia povelu na zastavenie.

Ak pes zodvihne nesprávnu činku, alebo ak odmietne odovzdať činku, cvik nesplnil (0 bodov).

Vypustenie činky a žuvanie, alebo prekusovanie činky, je popísané vo Všeobecných usmerneniach (kapitola 13), bod 73 a 74.

CVIK 3.8 Obehnutie okolo skupiny kužeľov/suda, zastavenie (stoj/sed/ľah), aport a skok cez prekážku **[Koef. 4]**

Povely: „Okolo“, „Stoj/Sadni/Ľahni“, „Vpravo/Vľavo/Aport“, („Hop“), „Pust“, („K nohe“)

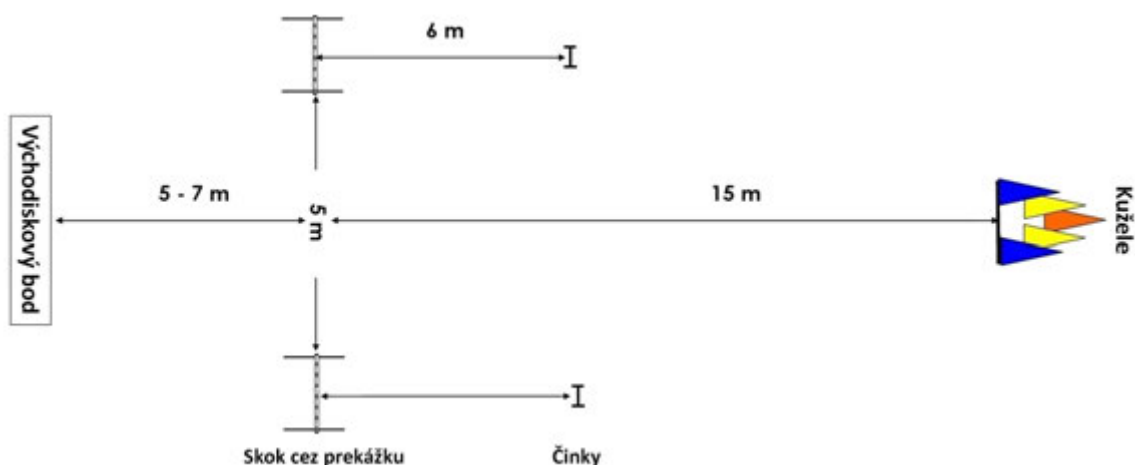
Súčasne s hlasovým povelom je možné použiť aj signál jednou rukou, ak je potrebné presmerovanie a pri vydaní povelu na nasmerovanie (vľavo/vpravo) k činkám. Pri vydaní

povelu na zastavenie je možné použiť signál jednou rukou alebo oboma rukami. Pri vydaní povelu na preskočenie prekážky signál rukou povolený nie je.

Popis: Pred začatím pretekov rozhodca určí, akú polohu (stoj/sed/lah) má pes vykonať na spätočnej trase ku psovodovi. Poloha je pre všetkých pretekárov na jednej súťaži rovnaká. Dve prekážky (obe otvorené s latkou) sú umiestnené približne 5 m jedna od druhej. Výška prekážky má byť približne rovnaká, ako výška psa v kohútiku, nie však vyššia ako 60 cm.

Skupina kužeľov (3 – 6) alebo sud sú umiestnené vo vzdialenosti približne 15 m od pomyslenej línie spájajúcej obe prekážky. Pes nemá vidieť umiestňovanie kužeľov/suda, a preto majú byť umiestnené skôr, než sa psovod postaví na východiskový bod. Na súťažiach typu „Majstrovstvá“ alebo súťažiach podobnej dôležitosti sa vždy používajú kužele.

Východiskový bod si môže zvoliť psovod. Môže to byť päť až sedem metrov (5 – 7 m) pred líniou spájajúcou prekážky. Činky sú položené 6 m za prekážkami. Rozloženie cviku je znázornené na obrázku nižšie a príklady rozloženia kužeľov a odporúčané trasy obehnutia psa pozri v prílohe 2.1 a 2.2. Odporúčané konštrukcie prekážok pozri v prílohe 1.

Bez ohľadu na to, ktorá činka má byť prinesená (aportovaná), steward umiestňuje činky vždy v rovnakom poradí (buď vždy zľava doprava alebo sprava doľava) pre všetkých súťažiach na jedných pretekoch. Činky sú pokladané na zem len horizontálne. K dispozícii majú byť tri sady činiek rôznej veľkosti, vhodné pre rôzne plemená. Hmotnosť najväčšej činky je max. 450 g. Veľkosť činiek by mala byť proporcionálne k veľkosti psa, avšak psovod sa sám rozhodne, ktorú veľkosť si zvolí.

Psovod (alebo steward alebo rozhodca) vylosuje smer (vpravo/vľavo), z ktorého má pes aportovať činku a ktorú prekážku má preskočiť. Toto losovanie sa tiež môže vykonať pomocou počítača pred začatím súťaže/triedy. V tejto fáze sa ale ešte psovodovi smer neoznámí. Psovod sa túto informáciu dozvie až vtedy, keď pes po obehnutí kužeľov/suda zaujme požadovanú polohu (stoj/sed/lah) a steward vydá pokyn: „Vpravo/Vľavo Povel“.

Vykonanie: Psovod stojí so psom v základom postoji na východiskovom bode, ktorý si zvolil, tvárou ku kužeľom/sudu. Steward ohlásí začiatok cviku a odíde položiť činky približne 6 m za prekážky. Na jeho pokyn vyšle psovod psa obehnúť kužele/sud. Trasa psa okolo kužeľov/suda môže byť v smere alebo proti smeru hodinových ručičiek. Ideálne je nerobiť tesné otočenie okolo kužeľov/suda. Medzi psom a kužeľmi/sudom má byť zreteľná vzdialenosť. V závislosti od plemena sú vhodné vzdialenosti približne do pol metra pre stredné plemená a do jedného metra pre veľké plemená. Keď je pes na ceste späť a zreteľne minul kužele/sud aspoň o približne 2 metre, ale ešte neprekročil imaginárnu líniu

spájajúcu obe činky, psovod okamžite velí psovi (bez pokynu stewarda), aby zastavil v polohe, ktorú určil rozhodca. Psovod musí vydať hlasový povel a súčasne môže použiť aj signál rukou. Počas zastavenia (približne 3 sekundy) steward informuje psovoda, ktorý smer bol vylosovaný a dáva pokyn psovodovi, aby velil psovi zobrať správnu činku a skočiť zodpovedajúcu prekážku a vrátiť sa do základného postoja. Pes má vyštartovať až po vydaní povelu psovodom. Pokyn od stewarda je „Vpravo/Vľavo“ a „Povel“. Psovod musí počkať, kým steward povie „Povel“ predtým, ako pošle/prikáže psovi vyraziť. Psovod môže vydať povel na skok ihneď po tom, ako pes zodvihne činku, ale pri vydaní povelu na preskočenie prekážky už nemôže byť použitý žiaden signál rukou.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa poslúchnuť povel a smerové povel, tempo psa a zvolenie primerane krátkej trasy, zároveň ale s ponechaním vhodnej vzdialenosti od kužeľov/suda. Hodnotí sa aj primeraná symetria a udržanie strednej línie priamo na stred kužeľov/suda alebo priamo smerom na psovoda pri návrate (pred zastavením). Nie je povolené ukazovať psovi smer na východiskovom bode (napr. na kužele/sud), alebo dotýkať sa psa, a to ani pred začiatkom cviku. Toto vedie k nespĺneniu cviku. Jedinou výnimkou dotýkania sa psa pred začatím cviku je „dotyk na ruku“, pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, bod 20 a 53.

Pes musí vykazovať dobrú a stálu rýchlosť, aspoň rýchly klus. Pomalá/neochotná práca zníži body o 1 – 5. Pri hodnotení tempa a vzdialenosti psa od kužeľov/suda, ako aj pri hodnotení zastavenia (pozri aj inštrukcie pre hodnotenie zastavenia v cviku 3.5), sa má zohľadňovať plemeno psa a jeho stavba tela.

Ak pes predvída povel, penalizácia je 1–3 body. Ak pes koná samostatne/svojvoľne, penalizácia je 3 body. Ak pes zastaví sám, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov.

Ak sa pes vráti alebo zastane pred tým, ako dosiahol kužele/sud, musí byť presmerovaný tak, aby obehol okolo kužeľov/suda. Hodnotenie sa vtedy zníži o 3 body za predpokladu, že pes prebehne okolo kužeľov/suda na jeden povel na presmerovanie. Takto môže byť udelených 7 bodov za predpokladu, že cvik je vo všetkých ostatných aspektoch vykonaný dokonale.

Ak pes neobehne okolo kužela, cvik nie je splnený (0 bodov).

Ak pes po obehnutí kužeľov zastaví samostatne (bez povelu, zjavne príliš skoro), mal by byť privolaný a znova zastavený. V takomto prípade nie je možné udeliť viac ako 7 bodov.

Ak psovod zastaví psa príliš skoro, avšak pes už jednoznačne kužele/sud obehol (najmenej 1 meter), bodová zrážka sú 2 body. Pri posudzovaní zastavenia sa hodnotí ochota psa poslúchnuť povel na zastavenie. Je na psovodovi, kedy vydá povel na zastavenie. Nesmie to však byť skôr, ako pes prebehne po obehnutí kužeľov aspoň približne 2 metre.

Pes, ktorý zaujme nesprávnu polohu alebo sa po vydaní povelu na zastavenie ešte hýbe (o viac ako 1 dĺžku svojho tela) pred tým, ako zastaví, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

Pes musí zostať vo svojej polohe (stoj/sed/lah) až do privolania/povelu psovoda na pokračovanie v cviku. Ak sa pes po zastavení rozbehne príliš skoro, hodnotenie sa zníži o 2 – 3 body. Ak sa rozbehne veľmi skoro (napríklad pred pokynom stewarda), môže to dokonca vyústiť do nespĺnenia cviku.

Ak sa pes očividne pohne o viac ako cca jednu dĺžku svojho tela zo zaujatej polohy (stoj/sed/lah) po tom, čo už zastavil, pred vydaním povelu na nasmerovanie k činke, cvik je nespĺnený.

Ak pes potrebuje na zastavenie viac ako trojnásobok dĺžky svojho tela, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes nezastaví, cvik je nespĺnený.

Ak sa pes očividne vyberie k nesprávnej činke/prekážke a je zastavený a úspešne presmerovaný (dva povel) k tej správnej, penalizácia je 3 body. Ak je pes presmerovaný z nesprávneho smeru bez zastavenia, penalizácia je 1 – 2 body. Penalizácia za povel navyše na presmerovanie závisí od ich

intenzity a ochoty psa poslúchnuť tieto povely. Môže to byť zrážka 1 – 2 body/povel. Penalizácia za ostatné povely navyše musí byť v súlade so Všeobecnými usmerneniami.

Ak trasa psa vedie príliš tesne pri kužeľoch/sude alebo nie je dostatočne priama a symetrická, zrážka je 0,5 – 2 body.

Ak sa pes dotkne alebo narazí do kužeľa/kužeľov alebo suda, hodnotenie sa zníži o 1 – 3 body v závislosti od sily/intenzity nárazu. Ak pes kužeľ/kužeľ/sud prevráti, zrážka je 2 – 3 body. Ak pes prebehne medzi skupinou kužeľov (pomedzi kužeľe), nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Taktiež, ak trasa psa vedie veľmi blízko kužeľov/suda, hodnotenie sa zníži. Ak sa pes dotkne prekážky počas skoku, alebo ak zhodí latku prekážky, penalizácia je 2 body.

Ak pes preskočí prekážku počas vyslania ku kužeľom/sudu, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak pes potrebuje druhý presmerovací povel na obehnutie okolo kužeľov/suda, t. j. tretí povel „okolo“, cvik je nesplnený. Cvik nie je splnený, ak psovod vydá povel na zastavenie (stoj/sed/lah) príliš skoro, t. j. ak je pes ešte stále pri kužeľoch/sude. Ak pes nezastaví na povel, cvik je nesplnený. Ak pes pri návrate ku psovodovi prebehne za imaginárnu líniu spájajúcu činky bez toho, aby zdvihol správnu činku, cvik je nesplnený. Ak pes keď zdvihne nesprávnu činku, alebo ak odmietne odovzdať činku psovodovi, cvik je nesplnený (0 bodov).. Ak pes nepreskočí cez prekážku, alebo preskočí nesprávnu prekážku, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak sa pes od prekážky odrazí, cvik nie je splnený (0 bodov). Ak pes prevráti prekážku (prekážka padne), cvik nie je splnený (0 bodov). Vypustenie činky a žuvanie, alebo prekusovanie činky, je popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, bod 73 a 74.

CVIK 3.9 Pachové rozlišovanie a aport

[Koef. 3]

Povely: („Zostaň“/„K nohe“), („K nohe“), „Hľadať“, „Pust“, („K nohe“)

Vykonanie: Psovod stojí so psom v základnom postoji na východiskovom bode, steward ohlási začiatok cviku a podá psovodovi drevený aportovací predmet (10 cm x 2 cm x 2 cm), ktorý bol predtým nejakým spôsobom označený. Na označenie treba použiť ceruzku alebo guľôčkové pero, nie napr. fixku, ani zvýrazňovač, ani prepisovačku, atď. Psovod môže označený predmet podržať vo svojej ruke približne 5 sekúnd. V tejto chvíli nie je psovi dovolené dotýkať sa predmetu, alebo ho čuchať. Steward vyzve psovoda, aby mu odovzdal predmet a otočil sa čelom vzad. Psovod rozhodne, či sa pes bude alebo nebude pozerieť na položenie predmetov. Povely „K nohe“ alebo „Zostaň“ sú povolené. Steward odíde do vzdialenosti približne 10 m od psovoda položiť na zem alebo podlahu predmet psovoda, pričom sa ho nedotkne, spolu s ďalšími 5 – 7 rovnakými predmetmi. Steward položí ďalších päť až sedem predmetov na zem rukou, teda sa ich dotkne. Predmety musia byť rozmiestnené pre všetkých pretekárov na jedných pretekoch rovnakým spôsobom a približne 25 cm od seba, ale umiestnenie predmetu psovoda by sa malo líšiť. Rozmiestnenie predmetov sa medzi jednotlivými pretekmi môže líšiť. Nie sú stanovené žiadne obmedzenia pre umiestnenie predmetu psovoda vo zvolenom rozmiestnení predmetov. Pozri návrhy v prílohe 5.

Následne je psovod vyzvaný, aby sa otočil čelom vzad (tvárou ku predmetom) a dal psovi povel na prinesenie označeného predmetu. Pes musí nájsť predmet psovoda, priniesť ho a odovzdať psovodovi v súlade so všeobecnými pravidlami.

Psovi je dovolené pracovať približne pol minúty, pokiaľ je jeho práca aktívna a cielená. Pre každého pretekára musia byť pripravené nové predmety.

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na ochotu psa pracovať, na efektivitu jeho práce a na jeho tempo. Cvik nie je splnený (0 bodov), ak je psovi dovolené očuchať predmet, alebo sa ho dotknúť na začiatku cviku pred tým, ako je predmet odovzdaný späť stewardovi, ak sú psovi vydané povely v čase, keď je nad predmetmi, alebo ak pes zdvihne nesprávny predmet. Ak pes očuchá predmety,

alebo ak sa ich veľmi jemne dotkne, keď hľadá ten správny, body sa neznížia. Body sa znížia, ak pes postrčí/posunie/štuchne predmet (predmety) alebo ak sa viackrát potrebuje presvedčiť o správnom predmete. Pokles je 0,5 – 1 bod za posun alebo postrčenie. Jedna krátka opätovná kontrola správnosti predmetu však nemusí nevyhnutne viesť k zníženiu bodov za predpokladu, že práca je systematická a efektívna.

Vypustenie predmetu a žuvanie, alebo prekusovanie predmetu, je popísané vo Všeobecných pravidlách a usmerneniach, bod 73 a 74.

CVIK 3.10 Ovládateľnosť na diaľku

[Koef. 4]

Povely: „Lahni“, („Zostaň“), „Sadni“ (2x), „Stoj“ (2x), „Lahni (2x), „Sadni“

Súčasné použitie signálov rukou spolu s hlasovými povelmi je pri zmenách polôh povolené. Možno použiť jednu alebo obe ruky.

Vykonanie: Pes musí na povel psovoda zmeniť svoju polohu 6x (sadni/stoj/lahni) a zostať na svojom pôvodnom mieste. Východiskový bod je medzi dvoma značkami, ktoré sú od seba vzdialené približne 1 m. Pomyselná čiara spájajúca tieto značky tvorí hranicu za chrbtom psa. Psovod na pokyn stewarda velí psovi, aby si ľahol na východiskovom bode pred pomyselnou čiarou. Psovod odíde od psa na vopred vyznačené miesto približne 15 m pred psom, kde sa otočí tvárou ku psovi. Každá poloha sa má vykonať dvakrát a posledný povel na zmenu polohy je „Lahni“. Poradie zaujatia polôh musí byť pre všetkých pretekárov na jedných pretekoch rovnaké.

Steward ukazuje psovodovi, v akom poradí a kedy má pes meniť polohy nápismi, symbolmi alebo kresbami, alebo zobrazením na elektronickej tabuli. Steward stojí približne 3 – 5 m od psa tak, aby nevidel na psa, keď ukazuje tieto symboly. Steward mení symboly približne každé 3 sekundy.

Psovod musí použiť hlasové povel. Môže zároveň použiť aj signály rukou, keď je vzdialený od psa, avšak tieto musia byť krátke (rovnako ako hlasové) a použité súčasne s hlasovými povelmi. Po poslednom povel „Lahni“ sa psovod vráti ku psovi a vydá psovi povel „Sadni“ na priradenie sa do základného postoja (všetko na pokyn stewarda).

Inštrukcie pre hodnotenie: Dôraz sa kladie na rýchlosť, akou pes mení polohy, čistotu predvedenia polôh, ako pes v polohách zotrváva a ako veľmi sa pes posúva. Pre získanie bodov sa pes nesmie posunúť celkovo o viac ako jednu dĺžku svojho tela z východiskového bodu (v akomkoľvek smere). Ak sa posunie o jednu dĺžku tela, nezíska viac ako 5 bodov. Pre zhodnotenie celkovej vzdialenosti, o ktorú sa pes posunul, sa všetky posuny sčítavajú (dopredu, dozadu, nabok a pod.). Ak pes vynechá jednu zo šiestich polôh, nemôže dostať viac ako 7 bodov a ak zmešká dve polohy, cvik je nesplnený. Preto ak pes preskočí jednu polohu a hneď zaujme ďalšiu, cvik nesplní (=0). Pes musí vykonať na povel zmenu polohy najmenej päťkrát, aby boli udelené body. Ak pes raz potrebuje dva povel (jeden povel navyše) na zmenu polohy, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Neuposlúchnutie druhého povelu na zmenu polohy znamená vynechanie polohy. To znamená, že prvý raz vydaný druhý povel na zmenu polohy znamená stratu 2 bodov a vydanie každého ďalšieho druhého povelu pre nasledujúce zmeny polôh znamená zníženie hodnotenia o ďalší 1 bod. Môže byť vydaný tretí povel na zaujatie polohy, ak sa to podarí v časovom limite (ale táto poloha sa berie ako vynechaná), aby bolo možné vykonať nasledujúcu zmenu polohy. Používanie príliš hlasných povelov a prehnané alebo dlhotrvajúce signály rukou alebo iná pomoc telom sú penalizované (pozri Všeobecné pravidlá a usmernenia, kapitola 13). Ak si pes sadne pred tým, než sa psovod k nemu vráti, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

V tomto cviku je možné získať body, aj keď 3 – 4 polohy boli zaujaté až na druhý povel za predpokladu, pes tieto povel okamžite poslúchne, pričom zaujaté polohy sú korektné a čisté a cvik je vo všetkých ostatných aspektoch vykonaný bezchybne.